

Date Printed: 04/20/2009

JTS Box Number: IFES_64
Tab Number: 117
Document Title: Tajekoztato A Partok, Tarsadalmi...
Document Date: 1994
Document Country: Hungary
Document Language: Hungarian
IFES ID: CE00837

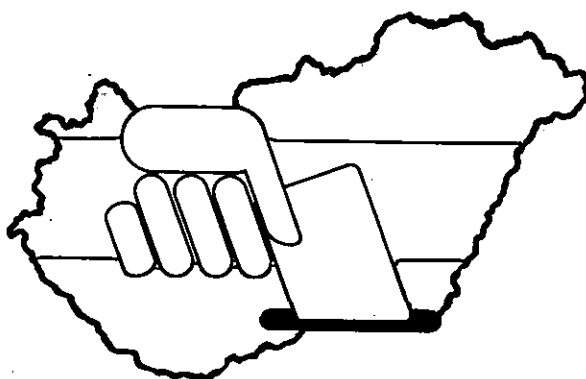

* 9 C 2 2 8 9 C 8 - 8 7 2 2 - 4 B C 4 - A E A 4 - 3 C 1 A 0 0 D 4 C 5 0 B *

VÁLASZTÁSI FÜZETEK

18.

**TÁJÉKOZTATÓ A PÁRTOK, TÁRSADALMI
ÉS KISEBBSÉGI SZERVEZETEK, TOVÁBBÁ
FÜGGETLEN JELÖLTEK RÉSZÉRE
POLGÁRMESTEREK, AZ ÖNKORMÁNYZATI
ÉS KISEBBSÉGI KÉPVISELŐK 1994. ÉVI
VÁLASZTÁSÁHOZ**

BELÜGYMINISZTERIUM

ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI IRODA

Tájékoztató
a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek,
továbbá független jelöltek részére
polgármesterek, az önkormányzati és kisebbségi
képviselők 1994. évi választásához

1994. évi választások
Tájékoztató

A "Választási füzetek" sorozat szerkesztője: Dr.Tóth Zoltán

Kiadványszerkesztő: Rytkó Emília

Összeállította:

**Dr.Tóth Zoltán
Kovács Zoltán
Farkas Lajos
Dr.Szabó Lászlóné**

F Clifton White Resource Center
International Foundation for Election Systems

Budapest, 1994.

Tartalomjegyzék

I. Választási munkacsoportok szolgáltatásai a pártoknak, társadalmi és kisebbségi szervezeteknek, továbbá független jelölteknek	5
1. A választási munkacsoportok tevékenységének nyilvánossága	5
2. A választók névjegyzékének (nevének, lakcímének) átadása pártoknak, társadalmi és kisebbségi szervezeteknek, valamint egyéni jelölteknek	6
3. A számítógépes szavazatösszesítési rendszer ellenőrzése a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek által	8
4. A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek közvetlen részvétele a választási eredmény megállapításában	9
5. Pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek, valamint a közvélemény tájékoztatása a Duna Palotából	10
6. Összesített adatok átadása pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek számára hajlékony lemezen	11
7. Választási adatok nyilvánossága, elérhetősége	12
8. Szolgáltatások a választástörténeti adatbázisból	13
9. A választásokról rendelkezésre álló kiadványok és szolgáltatások	14
10. Kisebbségi szervezetek, független kisebbségi jelöltek kampányának állami költségvetési támogatása	18
II. Pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, valamint független jelöltek adatszolgáltatásai a választási szervek számára	21
III. A nemzeti és etnikai kisebbségek részvétele az önkormányzati választásokon	60
IV. A jelölés, szavazatösszesítés és eredménymegállapítás technikai leírása az 1994. évi önkormányzati választáson	63
1. A választás rendszerének áttekintése	63
2. A jelöltek, szervezetek és választókerületek azonosítása	65
3. Jelölés és szavazatösszesítés a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú települések kislistás képviselőtestületi választási rendszerében	67
4. Jelölés és szavazatösszesítés a 10 000 lakos feletti települések egyéni választó kerületében	69
5. Listaállítás és szavazatösszesítés a 10 000 lakos feletti települések képviselő testületi választási rendszerében	70
6. Jelölés és szavazatösszesítés a polgármesterek választásánál	73
7. Jelölés és szavazatösszesítés a főpolgármester választásánál	73
8. Listaállítás és szavazatösszesítés a megyei közgyűlés választásánál	74
9. Listaállítás és szavazatösszesítés a fővárosi közgyűlés választásánál	75
10. Jelölés és szavazatösszesítés a helyi kisebbségi önkormányzati választásnál	77
11. Helyi kisebbségi önkormányzatok közvetett választása	78
12. A fővárosi és országos önkormányzatok elektoros választása	78
V. 1990. évi LXIV. törvény a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról	80
I. A választójog	80
II. A választók nyilvántartása	80
III. Választókerületek, szavazókörök	84
IV. A választási szervek	85
V. A választási kampány	91
VI. Az ajánlás	92

VII. A szavazás	95
VIII. A választás rendszere és az eredmény megállapítása	100
IX. A fővárosi közgyűlés tagjainak választása	101
IX/A. A megyei közgyűlés tagjainak választása	102
X. A polgármester, főpolgármester választása	102
XI. A nemzeti és etnikai kisebbségi önkormányzati képviselők választása	103
XII. Jogorvoslat	105
XIII. Időközi választás	106
XIV. A választókerület területének megváltozása és annak hatása a képviselő jogállására	107
XV. Értelmező és záró rendelkezések	107
Szavazólap-minta	113
Eskü-fogadalom szövege	118
A listaindításhoz szükséges egyéni választókerületi jelölések száma	119
Megeyi közgyűlés tagjainak száma	120
A közvetett módon létrejövő települési önkormányzati képviselők száma	121
Igazolás	122
VI. A belügyminiszter 20/1994. (X. 11.) BM rendelete a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 1994. december 11-ére kitűzött választása eljárási határidőinek és határnapjainak naptár szerinti megállapításáról	123
A választási szervek létrehozása	123
A választási szervek tevékenysége	124
A jelölés	125

I.

A választási munkacsoportok szolgáltatásai a pártoknak, társadalmi és kisebbségi szervezeteknek, továbbá független jelölteknek

1. A választási munkacsoportok tevékenységének nyilvánossága

Az önkormányzati képviselők, a polgármesterek és kisebbségi önkormányzatok választásával kapcsolatos előkészítési és szervezési feladatokat a közigazgatás szervezete látja el. Helyi és területi szinten az önkormányzatok választási munkacsoportokat hoznak létre, a Belügyminisztérium megalakította Országos Választási Irodáját.

Az Országos Választási Iroda dolga a választás átfogó szervezési feladatainak meghatározása, a jogszabályok és elvi iránymutatások előkészítése, a választási feladatok pénzügyi finanszírozása és az Országos Választási Bizottság munkájának segítése.

Az Országos Választási Iroda tájékoztatási programot készített a közvélemény rendszeres informálására (TV, rádió, sajtó) és megkeresés alapján felvilágosítást ad a választópolgárok, független jelöltek és a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek kérdéseire.

Az Országos Választási Iroda lehetőséget biztosít hazai és külföldi szakértőknek, választási megfigyelőknek, a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek képviselőinek és minden érdeklődő állampolgárnak, hogy a munkacsoportoknál folyó választási tevékenységbe betekintsenek és arról véleményt formálhassanak.

Az Országos Választási Iroda munkatársai a választás valamennyi kérdésével foglalkoznak.

Annak érdekében, hogy a választópolgárok, a pártok a lehető leggyorsabban kapjanak tájékoztatást, néhány munkatársunk kizárólag a kérdésekre adott válaszok továbbításával foglalkozik. Ők alkotják a BM Választási Információs Szolgálatát.

1.1. A BM Választási Információs Szolgálat

Telefonon kaphat tájékoztatást a BM Választási Információs Szolgálatától hétfőtől péntekig 8.00 és 16.00 óra között (a következő telefonszámon: (06-1) 153-16-11) minden választópolgár.

Üzenetrögzítő éjjel-nappal működik a következő telefonszámon: (06-1) 153-16-11. Ha visszahívást kér, adja meg saját telefonszámát, vidéki hívás esetén a körzetszámot is.

Levélben és telefaxon is feltehetőek a kérdések. (Postacím: BM Választási Információs Szolgálat, 1903 Budapest, Pf. 314/19. Telefax: (06-1) 117-00-72).

A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, továbbá a független jelöltek személyesen is felkereshetik a BM Választási Információs Szolgálatot, melynek címe: Budapest, V. ker. Kossuth L. tér 4. IV. em. 29. Kérjük, hogy személyes látogatását telefonon előre jelezni szíveskedjék. Telefon: (06-1) 153-16-11. Ennek hiányában előfordulhat, hogy várakoznia kell, amíg a többi érdeklődővel foglalkozunk.

1.2. Választási információk az önkormányzatoknál

Minden polgármesteri hivatal tájékoztatást ad:

1. Választók névjegyzékének elkészítéséről, kopogtató cédulák kézbesítéséről,
2. Ajánlások gyűjtésének és benyújtásának módjáról, a bejelentés feltételeiről,
3. Szavazókörök kialakításáról, a szavazókörök címéről,
4. A szavazás módjáról,
5. A mozgóurnás szavazásról,
6. Szavazás szavazóköri és települési eredményéről,
7. Határidőkről, határnapokról,
8. A választási bizottságba delegált személy bejelentésének, az eskütétel időpontjáról,
9. A választási bizottság címéről, telefonszámáról,
10. A választási bizottság döntéseiről,
11. A kisebbségi választás kezdeményezéséről,
12. A kisebbségi választás lebonyolításának módjáról.

Fővárosi, megyei közgyűlés hivatala (főjegyző) tájékoztatást ad:

1. A fővárosi, megyei választókerületbe tartozó településekről,
2. A fővárosi, megyei lista indítás feltételeiről,
3. A választási bizottságba delegált személyek bejelentésének és az eskütétel időpontjáról,
4. A választókerület előzetes és végleges eredményéről,
5. A választási bizottság címéről és telefonszámáról,
6. A választási bizottság döntéseiről,
7. Határidőkről, határnapokról.

2. A választók névjegyzékének (nevének, lakcímének) átadása pártoknak, társadalmi és kisebbségi szervezeteknek, valamint egyéni jelölteknek

Az önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló, többször módosított 1990. évi LXIV. törvény 5. § (8) és (9) bekezdése alapján a választás eljárási határidőinek, határnapjainak naptár szerinti megállapításáról szóló BM rendelet szerint az egyéni jelöltek kérésükre, díjfizetés ellenében, azonos feltételek mellett, a választás előtt 16 nappal, azaz 1994. november 25-én hozzájuthatnak a választójogosultak név- és címadataihoz (névjegyzék), illetve a választói nyilvántartás másolatához (a továbbiakban együtt: jegyzék). Az adatok átadására vonatkozó igényüket az egyéni jelölteknek a települési önkormányzat jegyzőjénél, körjegyzőjénél (a továbbiakban: jegyző), az Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatalnál (a továbbiakban: OSZH) jelenthetik be írásban a BM rendeletben meghatározott időpontig.

Amennyiben a kérelmet nem a BM rendeletben megállapított határidőig - 1994. november 11-éig nyújtják be, úgy az egyéni jelöltek, illetve a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek csak akkor kaphatják meg a jegyzéket, ha a jegyző vagy az OSZH egyéb feladatainak maradéktalan ellátását nem veszélyeztetve erre vállalkozni tud.

Az egyéni jelöltek a saját választókerületük választói nyilvántartására, pártok, társadalmi szervezetek pedig az ország egészére nézve igényelhetik a névjegyzéket. A névjegyzék kérhető nem, korcsoport,

lakcím szerinti csoportosításban a választókerület nem teljes területére, illetve a választók egyes korcsoportjaira is. Az egyéni választókerületi jelölteknek, amennyiben részalmazra (meghatározott korosztály, a választókerület területének csak meghatározott része) nézve igényelnek adatot, úgy írásbeli igényüket az OSZH-nál kell bejelenteniük (1450. Bp. Pf. 81):

Tekintettel arra, hogy a törvény a jegyzék pártok, társadalmi és kisebbségi szervezeteknek, jelölteknek való átadását kizárólag a választási kampányban történő felhasználáshoz teszi lehetővé, a jegyzéket az egyéni jelöltek, listák bejelentését követően, annak igazolása után lehet átadni. Az átvett jegyzék gondos tárolásáért, őrzéséért kizárólag a választási kampányban való felhasználásáért és az ezt követő megsemmisítéséért, valamint a megsemmisítés dokumentálásáért (jegyzőkönyv és hiteles aláírások) az átvevő a felelős.

A névjegyzék a kérelem benyújtásának határidejeként megjelölt időpontban rendelkezésre álló adatbázis állapotnak megfelelően településenként tartalmazza a nagykorú személyek név- (családi név, utónév) és címadatát (irányítószám, település, utca, házszám, épület, lépcsőház, emelet, ajtó). A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek választhatnak, hogy az elkészítendő névjegyzék milyen rendezettségben (pl. ábécé sorrendben, korcsoportonkénti megosztásban stb.) tartalmazza az adatokat. A jegyző az egyéni választókerület jelöltjének kérelmére a választói nyilvántartás (személyazonosító jelet nem tartalmazó) másolatát adja át.

A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek által igényelt szolgáltatás formájáról (papír, etikett, mágneslemez stb.) és a teljesítés módjáról (személyes átvétel az OSZH telephelyén vagy postai kézbesítés) a kérelemben kell nyilatkozni, ennek hiányában papíralapú jegyzék postai kézbesítésére kerül sor.

A szolgáltatásért az alábbi díjat kell - az átadását követő tizenöt napon belül a kiállított számla ellenében - fizetni:

a/ A települési jegyző által másolt választói nyilvántartás esetén A/4 formátumú laponként 16.- Ft.

b/ Az OSZH által átadott névjegyzék esetén:

- 1 példány papíron (leporelló) 1.- Ft/fő, névjegyzéktől eltérő rendezettség, csoportosítás vagy részalmaz esetén 1,50 Ft/fő,
- mágneses adathordozón 0,85 Ft/fő, névjegyzéktől eltérő rendezettség, csoportosítás vagy részalmaz esetén 1.- Ft/fő.

Különleges szolgáltatásként az OSZH vállalja, hogy az igényelt név- és lakcímadatokat etiketten szolgáltatja, ennek azonban - a speciális anyag beszerzésének nehézsége miatt - az a feltétele, hogy az igénylés október 30-áig az OSZH-hoz érkezzen. Ebben az esetben az adatszolgáltatás díja 10.- Ft/fő.

Az OSZH a fenti szolgáltatást tárgyi adómentes tevékenységként végzi, ezért a díj ÁFÁ-t nem tartalmaz.

A díj nem foglalja magában a postaköltséget.

A díjat akkor is meg kell fizetni, ha a szolgáltatást megrendelték, de a BM rendeletben előírt határnapon vagy felszólításra azt nem vették át.

Nyomatékosan szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a jegyzék kizárólag a választási kampányban használható fel, egyéb célú felhasználása, jogosulatlan személynek, szervezetnek, más pártnak, jelöltnek történő átadása, a választást követő bármilyen célú felhasználásra az adatvédelmi

törvény értelmében jogellenes. A személyes adatokat kezelni (ide értve az adatok tárolását is) csak az adatkezelés céljának megvalósulásáig, azaz a választási kampány befejezéséig lehet.

3. A számítógépes szavazatösszesítési rendszer ellenőrzése a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek , független jelöltek által

A választási rendszer kialakításánál arra törekedtünk, hogy a tudatos manipulálási lehetőséget, (csalás, vírus) az emberi gondatlanságból következő számítógép kezelési hibákat és az esetleges technikai (hardver, szoftver) hiba okozta fennakadásokat minimalizáljuk, illetve kiküszöböljük.

A cél elérése érdekében bárkinek könnyen átlátható, a nagy nyilvánosság által ellenőrizhető, technikai oldalról pedig nagy megbízhatóságú rendszert alakítottunk ki, amelyek biztonsági elemei az alábbiak:

1. A részletes rendszertervet a BM-től független szakértőkkel biztonságtechnikai és adatvédelmi szempontból felülvizsgáljuk.
2. A számítógépes rendszert minőségellenőrzési projekt minősíti. E feladattal - pályázati úton - külső szakértőket bízunk meg.
3. Előre meghatározott forgatókönyv szerint a rendszer globális működésének ellenőrzésére 2 szervezési és informatikai próbát (gép, hálózat, szoftver) és főpróbát fogunk tartani. A próbákat külön tesztadatbázissal végezzük. A főpróbára az OVB tagjait is meghívjuk .
4. A hibás adatlapok kezelésére, az előre tervezhető de nem várt eseményekre, a váratlan vészhelyzetek esetén a tennivalókra is felkészítjük a technikát kezelő személyzetet.
5. A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek informatikusai számára egy egésznapos tájékoztatót tartunk, ahol részletesen bemutatjuk a választás során felhasznált számítástechnikai eszközöket és a számítógépes rendszer működését.
6. A főpróba kapcsán a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek képviselőinek lehetőséget biztosítunk a szavazatösszesítés technikai folyamatának megismerésére, valamint bemutatjuk azt a lehetőséget, hogy a választás alatt hogyan kísérhetik figyelemmel, esetleg fizikailag távolabbi helyről is az országos összesítő rendszer adatbázisának egy állandóan frissített másolata segítségével a választások eredményének alakulását. Az adatátvitel természetesen csak egyirányú, az adatoknak csak a megjelenítésére lesz lehetőség, de a választás napja után további feldolgozás is lehetséges.
7. Minden számítógépes hálózati eseményt a rendszer automatikusan naplóz. Mindent megtettünk az illetéktelen beavatkozások megakadályozására, azonban ha mégis előfordulna ilyen kísérlet, lehetőség van az illetéktelen beavatkozások kísérletének utólagos, pontos azonosítására.
8. A számítógépes hálózat meghibásodása esetére kétféle tartalékrendszert állítunk fel: a telefaxos adatközlést és gépkocsival való adathordozó szállítást.
9. A nyilvánosság és a választások tisztaságának ellenőrzésére nemzetközi megfigyelőknek lehetőséget biztosítunk a teljes választási folyamat bármely pontjának megtekintésére.

10. A választási törvény alapján minden választási szervbe a listát állító pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek a független jelöltek szavazati joggal rendelkező tagokat küldhetnek, akik a jegyzőkönyvek 1 példányát magukkal vihetik.
11. A szavazatösszesítés és eredménymegállapítás teljes mélységű ellenőrzésére valamennyi jelölő szervezetnek módja és lehetősége lesz, így emiatt is kizárható, hogy a szavazóköri jegyzőkönyv kiállítását követően bármilyen technikai hiba, vagy szándékos eredménytorzítás a választás eredményébe bekerülhessen. Bárki megkísérelne bármilyen illegális beavatkozást, arra garantáltan fény derül. Az előzetes szavazatösszesítés során ugyancsak széleskörű ellenőrzésre nyílik lehetőség.
12. A kétszer, illetve többször szavazók kiszűrésére számítógéppel támogatott ellenőrző rendszert alakítottunk ki, amelynek a választások lezárása utáni lefuttatásával adatokat szolgáltatunk ahhoz, hogy egyedi vizsgálatok alapján meg lehessen állapítani, ha valaki kétszer, illetve többször szerepel a szavazók között. Ezekkel a szavazókkal szemben a Btk. alapján eljárást kezdeményezünk.
13. A hivatalos eredmény a Magyar Közlönyben és az OVM által készített kiadványokban bárki számára hozzáférhető lesz.

4. A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek közvetlen részvétele a választási eredmény megállapításában

4.1. A választás hivatalos, végleges eredményének megállapítása

- 4.1.1. A jelölő szervezetek, független jelöltek megbízottai résztvesznek a 11 ezer szavazatszámoló bizottság tevékenységében és szavazati joggal rendelkeznek a bizottság tagjaként az eredmény megállapításában. Valamennyi szavazatszámoló bizottság - a választás eredményéről külön-külön, összesen több mint 33 ezer - jegyzőkönyvet ír alá. A jegyzőkönyvet a párt, társadalmi és kisebbségi szervezet, független jelölt képviselője saját kezűleg írja alá, és arról hiteles másolatot kap.
- 4.1.2. A közel 3200 településen minden párt, társadalmi és kisebbségi szervezet, független jelölt a választási bizottságba szavazati joggal rendelkező tagot delegálhat. A delegált tagok aláírják a szavazóköri jegyzőkönyvek összeadásával készült, a választási eredményt összesítő jegyzőkönyvet és erről hiteles másolatot kapnak.
- 4.1.3. A 20 területi választási bizottságba minden párt és társadalmi szervezet - amely listát állított - szavazati joggal rendelkező tagot delegálhat. A delegált tagok aláírják a szavazóköri jegyzőkönyvek összeadásával készült, a választási eredményt tartalmazó jegyzőkönyveket és arról hiteles másolatot kaphatnak.

Összegezve

A több mint 33 ezer szavazóköri jegyzőkönyvet a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek a szavazókörben megkapják és ezeket összehasonlíthatják - egyenként és összegezve - a helyi és területi választási bizottságoktól megérkezett jegyzőkönyvekkel. Bármilyen eltérés esetén jogorvoslat kezdeményezhető, amelyről végsősoron bíróság határoz. Ezért végleges eredmény megállapítása lassú (3-10 nap) folyamat, de minden jelölt számára hiteles eredményt ad.

4.2. A választás számítógépes, tájékoztató eredményének megállapítása

- 4.2.1. A szavazókörben a szavazatszámoló bizottság (11 ezer) a szavazólapokat gyorsított ütemben megvizsgálja, amelyek eredményéről a jegyzőkönyvvezető adatlapot állít ki és továbbítja a jegyzőhöz (a polgármesteri, a megyei jogú városok egyéni választókerületi, és a fővárosi, megyei listás adatlapok száma összesen mintegy 22 ezer).
- 4.2.2. A közel 3200 jegyző a mintegy 22 ezer adatlapot azonnal továbbítja a számítógépes feldolgozást végző 148 polgármesteri hivatalba (városok, nagyközségek).
- 4.2.3. A 148 helyi választási munkacsoport vezető - miután az adatok rögzítése megtörtént a számítógépen - az összesített adatokat továbbítja a főjegyzőnek.
- 4.2.4. A fővárosi, megyei főjegyzők a számítógépen feldolgozott, összesített listás adatokat átadja a fővárosi, megyei választási bizottság valamennyi tagjának.
- 4.2.5. A BM Országos Választási Iroda vezetője a számítógépen feldolgozott, összesített polgármesteri, egyéni és listás adatokat átadja az Országos Választási Bizottság valamennyi tagjának.

Összegezve

A 22 ezer szavazóköri adatlap összegzett tartalmát a helyi, a területi és az országos választási bizottság minden tagja megkapja és azok utóbb összehasonlíthatók a végleges eredményt tartalmazó jegyzőkönyvekkel. A

számítógépes feldolgozás 6 - 10 óra alatt közel 90 %-os, 24 óra alatt legalább 98 %-os eredményt biztosít. Természetesen a tájékoztató adatok a végleges eredménnyel változhatnak. Az adatváltozás mértékét a számítógépes rendszerben folyamatosan közzétett "vitatott szavazatok" száma és aránya is jelzi.

4.3. Az előzetes és végleges eredmény ellenőrizhetősége

A választás előzetes adatait a köztisztviselők számítógépes gyors feldolgozással összesítik, amely adatok utóbb változhatnak. A választás végleges eredményét a választási bizottságok lassan, de az esetleges jogorvoslati eljárásokkal hitelesített eredményt állapítják meg. A két folyamat egymással összevethető bármely ponton ellenőrizhető. Az a jelölő szervezet, amely minden szavazatszámoló és választási bizottságba tagot delegál a következő dokumentumokat kapja kézhez, amelyet a delegált tagja is aláírt: több mint 33 ezer szavazóköri, közel 3200 települési, 39 területi választókerületi és 1 országos eredményt tartalmazó jegyzőkönyv.

5. Pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek, valamint a közvélemény tájékoztatása a Duna Palotából

A választáson indulók részére - a minél gyorsabb és pontosabb tájékoztatás érdekében - a központi tájékoztató rendszer információihoz három közvetlen hozzáférési lehetőséget biztosít a BM Országos Választási Irodája.

1. Az egyik lehetőség a választási központban, a Duna Palotában (Budapest, V. Zrínyi u. 5.) működő

központi tájékoztatás személyes megtekintése. A Duna Palotában elhelyezett számítógépeken figyelemmel kísérhető a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetekre leadott szavazatok száma és aránya, valamint a választókerületi adatok.

2. A Magyar Televízió és a Magyar Rádió saját műsorrendjük szerint, 1994. december 11-én 21.00 óra után folyamatos tájékoztatást ad a Duna Palotából a választási eredményekről.
3. Az országos szervezetek az on-line tájékoztató rendszert is használhatják. Az on-line tájékoztató rendszer szerződés alapján, a szükséges számítástechnikai és távadatfeldolgozási eszközök megléte esetén, valamint az adatszolgáltatási díj megfizetése ellenében vehető igénybe. A rendszer lehetővé teszi, hogy az igénybevevő saját számítógépén, budapesti székházában követhesse az előzetes szavazatösszesítés folyamatát, az aktuális választási részeredmények alakulását.

Az on-line számítógépes rendszer az alábbiakról informál:

- folyamatos tájékoztatást ad a polgármester, főpolgármester, képviselők és listák választási eredményeiről;
- adatszolgáltatást ad a kiválasztott szervezet jelöltjeinek, listáinak állásáról, valamint annak változásairól.

A szükséges számítógép (PC) minimális konfigurációja:

- 80486 - DX, 33 Mhz-es processzor;
- 8 MB RAM;
- SVGA color monitor;
- 3.5 "-os vagy 5,25"-os floppy meghajtó;
- 80 MB winchester;
- grafika nyomtatására alkalmas printer (pl. HP LaserJet);
- RS 232 interfest és modem kábel.

A számítógépet az adatátvitelt végző, ezen időszakra a helyszínre telepített berendezéshez kell csatlakoztatni.

A szükséges szoftver szerződés alapján kerül átadásra a rendszert igénylő szervezet részére.

4. Az MTV teletext adásából, mely több oldalas, folyamatos tájékoztatást ad a választás eredményéről. Ez az adatközlés mindenki számára hozzáférhető, ha teletext műsor vételére alkalmas TV készülékkel rendelkezik.

6. Összesített adatok átadása pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek számára hajlékony lemezen

A választást követő napon - előzetes igénybejelentés alapján - a választáson induló szervezetek, független jelöltek számára az Országos Választási Iroda a választás választókerületi tájékoztató adatait floppy-n átadja.

A floppy-n az előzetes eredmény adatok szerepelnek közel 3200 települési, valamint választókerület és országos összesítésben. Ezen adatok pontossága és teljessége az előzetes összesítés követelményeinek felel meg. Ezen adatok alapján senki sem jut mandátumhoz, arra a hivatalos eredmény megállapítás keretében kerül sor.

A floppy-n az adatlap és a jegyzőkönyv formának megfelelő szerkezetben, továbbfeldolgozásra alkalmas módon szerepelnek az adatok.

A floppy térítésmentesen vehető át.

Az adatok IBM kompatibilis PC-n tekinthetők meg.

7. Választási adatok nyilvánossága, elérhetősége

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény (1992. évi LXIII. tv.) 19. §-a kimondja, hogy az állami vagy helyi önkormányzati feladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben köteles elősegíteni a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. A szervek rendszeresen nyilvánosságra hozzák, vagy más módon hozzáférhetővé teszik (például: levéltárak útján) a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb adatokat.

A választási törvények előírásai szerint a választással, népszavazással kapcsolatos minden adat nyilvános. Kivételt csak törvény tehet, így nem nyilvános adat:

1. az ajánlóívek és ajánlólapok a kitöltés után,
2. a választói névjegyzék, ha a szavazatszámoló bizottság a szavazás tényét rávezette,
3. a választójoggal nem rendelkezők névjegyzéke,
4. a választójoggal rendelkezők névjegyzéke kereskedelmi és direkt marketing céljából,
5. a polgármester és képviselőjelöltek személyazonosító jele (személyi száma) és lakcíme,
6. a kétszer, többször szavazók ellenőrzése közben keletkező adatállományok,
7. a választási számítógépes szoftver.

A választási törvények szerint a nyilvános adatokat meghatározott választási bizottság, illetőleg közigazgatási szerv kötelessége közzétenni; továbbá meghatározott iratokat (pl.: jegyzőkönyvek) meghatározott idő eltelte után a levéltárakban kötelező elhelyezni, ahol azok korlátozás nélkül és ingyenesen hozzáférhetők.

A választásokra vonatkozó adatok, információk alapvetően két csoportba sorolhatók: a választási eljárással és a választások eredményével kapcsolatos adatok körére.

Választási eljárásra vonatkozó adat:

- a választókerületi és szavazóköri beosztás;
- választókerületenként a lakosságszám, a választópolgárok száma, megoszlásuk nemenként és korcsoportonként, az először szavazók száma, stb.

A választások eredményére vonatkozó adat:

- a jelölés eredménye;
- a választás eredménye szavazóköri, választókerületi és területi szinteken a választási jegyzőkönyvek alapján;
- a választás országos eredménye.

A választási eljárással és a választások eredményével kapcsolatos helyi adatokat a helyi választási bizottság, illetőleg a jegyző, a területi adatokat a fővárosi, megyei választási bizottság, illetőleg a főjegyző, az országos adatokat az Országos Választási Bizottság, illetőleg a Belügyminisztérium Országos Választási Irodája hozza nyilvánosságra.

Az országos választási adatok a választások után a napilapokban megjelennek, illetőleg azokat a rádió és televízió közlésezi. A hivatalos eredmény a Magyar Közlönyben is megjelenik. Az egyéni választókerületi adatok a jegyzőknél megtekinthetők.

A lakosságra vonatkozó (országos, területi és települési) adatokat a KSH kiadványai tartalmazzák. A KSH kiadványok előfizethetők, a szakkönyvtárakban megtekinthetők, illetőleg a könyvesboltokban megvásárolhatók.

A felsoroltak szerint minden egyes állampolgárnak, pártnak, társadalmi és kisebbségi szervezetnek joga van a nyilvános választási adatok megismeréséhez, a megfelelő szintű szerveknél. Abban az esetben, ha valamely állampolgár vagy párt, társadalmi szervezet a helyi adatokat nem a 3200 település polgármesteri hivatalából, vagy a fővárosi, megyei levéltárakból szándékozza összegyűjteni, hanem "központi szolgáltatásként" kívánja ezt beszerezni, akkor ezért természetesen fizetni kell.

Ebben az esetben a költségtérítés a szolgáltatás teljesítése során ténylegesen felmerülő ráfordítások (túlmunka- és/vagy számítógép óra díja, papír, leporelló, floppy lemez ára) költségeit tartalmazhatja.

Erre a feladatra az Országos Választási Iroda felkészült. Az 1994. évi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása után az eredmények szavazóköri mélységig megvásárolhatók. Ezek az adatok a hivatalos választási eredményeknek minősülnek.

8. Szolgáltatások a választástörténeti adatbázisból

Az 1994. évi választásokra való felkészülés jegyében, valamint "A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról" szóló törvény szellemében, a Belügyminisztérium Országos Választási Irodája áttekintette, hogy a központilag rendelkezésre álló adatbázisokból milyen tartalmú és formájú szolgáltatásokat bocsát a nyilvánosság rendelkezésére. Ezzel is támogatva a választásokon résztvevő pártok, társadalmi szervezetek és független képviselőjelöltek választási előkészítő munkáját.

Elkészült az ún. választástörténeti adattár, amely az elmúlt négy évben lezajlott országos választások eredményadatait tartalmazza.

Ennek keretében elkészült:

- az 1990. évi országgyűlési választás,
- az 1989. és 1990. évi népszavazás,
- az 1993. évi társadalombiztosítási képviselőválasztás,
- az 1994. évi országgyűlési választás adatainak számítógépes adattárba rendezése.

Előkészítés alatt van az 1990. évi önkormányzati választás adatainak adattárba szervezése.

A választástörténeti adattárból háromféle szolgáltatás lehetséges:

- az adatbázis lekérdező rendszere segítségével dialóg üzemmódban képernyőn. Ez lehetséges a BM VIF-en, az OSZH-ban vagy a megrendelő saját telephelyén távadatfeldolgozó üzemmódban,
- választásonként az eredményadatok állományának mikroszámítógépes adathordozón történő előállítását, illetve meghatározott választási területekre vonatkozóan jegyzőkönyv formátumban adatok listázását lehet megrendelni,

- a megrendelő által meghatározott szempontok alapján elemző, statisztikai számításokat, összehasonlító táblázatokat lehet készíteni a választások adataiból.

Az Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal országos szinten rendelkezik a választási eljáráshoz kapcsolódó adatokkal, vagyis a választókerületi, szavazóköri besorolások, valamint a lakosság és választópolgárok számának adataival.

Az előzőekben ismertetett adattárakból a két szervezet a megrendelések függvényében, költségtérítés ellenében szolgáltatásokat teljesít.

A közigazgatási szervek számára a költségtérítéshez való jogot az 1992. évi LXIII. tv. 20 §-ának (3) bekezdése alapozza meg.

9. A választásokról rendelkezésre álló kiadványok és szolgáltatások

BM Országos Választási Iroda

“Választási füzetek” című sorozat eddig megjelent számai:

1. Országos Választási Bizottság elvi állásfoglalásai. Időközi országgyűlési választások.
2. A társadalombiztosítási képviselők választása
3. Tájékoztató a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek és független jelöltek részére az országgyűlési képviselők 1994. évi választásáról
4. Módszertani ajánlás a Választási Információs Szolgálat felállítására és működtetésére
5. Tájékoztató a szavazatszámoló bizottságok részére az országgyűlési képviselők választásához 1994. május 8.
6. Tájékoztató az OEVK jegyzői számára
7. Tájékoztató a települési jegyzők feladatairól
8. Pénzügyi tájékoztató füzet
9. Jogszabálygyűjtemény az országgyűlési képviselők 1994. évi választásához
10. 1994. évi országgyűlési képviselő-választás jelöltjei
11. 1994. évi országgyűlési képviselő-választás jelöltjei II.
12. Országgyűlési választások 1994.
13. Az 1994. évi országgyűlési képviselő-választások hivatalos végeredménye
14. Tájékoztató az 1994. évi kisebbségi önkormányzati képviselő-választás kezdeményezéséről
15. Jogszabálygyűjtemény az önkormányzati képviselők és polgármesterek 1994. évi választásához.

Költségtérítés mértéke:

- 1 - 11. füzet	600 Ft + ÁFA
- 12-13 füzet	800 Ft + ÁFA
- 14 füzettől	ingyenes

A választások eredményadatainak mikroszámítógépes adathordozón történő előállítás.

Költségtérítés mértéke:

- 1989. évi népszavazás	40.000 Ft + ÁFA
- 1990. évi parlamenti választás	40.000 Ft + ÁFA/forduló
- 1990. évi népszavazás	40.000 Ft + ÁFA
- 1993. évi társadalombiztosítási képviselőválasztás	20.000 Ft + ÁFA
- 1994. évi parlamenti választás	40.000 Ft + ÁFA/forduló

A fentiekben felsorolt választás eredmény adatainak szavazókörök szerinti listája.

Igény szerint választható az országgyűlési egyéni választókerület (OEVK) vagy megye.

Költségtérítés mértéke:

- egy OEVK szavazóköreinek adatai	4.000 Ft/OEVK + ÁFA
- 5-nél több OEVK szavazóköreinek adatai	2.400 Ft/OEVK + ÁFA

Magyarország településeinek és Budapest kerületeinek az országgyűlési egyéni választókerületek (OEVK) szerinti besorolási listája.

Költségtérítés mértéke:	5.000 Ft + ÁFA
-------------------------	----------------

Településenként a polgármesterek név- és hivatali címlistája, vagy mikrogépes floppy állománya.

Költségtérítés mértéke:

- floppy állomány	20.000 Ft + ÁFA
- lista (lepirellón)	8.000 Ft + ÁFA
- címlista öntapadós etiketten	16.000 Ft + ÁFA

Az országgyűlési egyéni választókerületek székhely településeinél a jegyzők név- és hivatali címlistája, vagy ezek mikrogépes floppy állománya.

Költségtérítés mértéke:	5.000 Ft + ÁFA
-------------------------	----------------

Az Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatalban

I. Választási területi beosztás, választópolgárok száma az országgyűlési képviselők 1994. évi választása I. fordulójának adatai alapján

1. Területi választókerületenként, ezen belül országgyűlési választókerületenként, ezen belül településenként a szavazókörök címre, szavazókörönként a választópolgárok száma.

Költségtérítés mértéke:

- egy országgyűlési egyéni választókerületre	2.400 Ft,
- Budapest 32 országgyűlési egyéni választókerületére	24.000 Ft
- egy területi választókerületre az országgyűlési egyéni választókerületek száma szorozva	1.800 Ft
- az ország összes országgyűlési egyéni választókerületére	96.000 Ft

2. A választási területi egységhez (területi, országgyűlési egyéni választókerület, szavazókör) tartozó címek jegyzéke.

a/ hászám, épület, lépcsőház mélységű tételes felsorolás (csak a fővárosra)

Költségtérítés mértéke:

- egy szavazókörre	500 Ft
- egy településre	
2-5 szavazókörig	1.500 Ft
6-10 szavazókörig	3.000 Ft
11-20 szavazókörig	6.000 Ft
21-50 szavazókörig	10.000 Ft
51-100 szavazókörig	15.000 Ft
101 szavazókör vagy felette	20.000 Ft
- egy országgyűlési egyéni választókerületre	15.000 Ft
- Budapest 32 országgyűlési egyéni választókerületére	300.000 Ft
- egy területi választókerületre az országgyűlési egyéni választókerületek száma szorozva	12.000 Ft
- az ország egészére	1.200.000 Ft

b/ hászám-intervallum, páros, páratlan oldal, közterület elnevezése szerinti összevont felsorolás.

Költségtérítés mértéke:

- egy szavazókörre	400 Ft
- egy településre	
2-5 szavazókörig	1.200 Ft
6-10 szavazókörig	2.400 Ft
11-20 szavazókörig	4.800 Ft
21-50 szavazókörig	8.000 Ft
51-100 szavazókörig	12.000 Ft
101 szavazókör vagy felette	16.000 Ft
egy országgyűlési egyéni választókerületre	240.000 Ft
egy területi választókerületre az országgyűlési egyéni választókerületek száma szorozva	10.000 Ft
az ország egészére	1.000.000 Ft

II. Lakóhellyel (állandó lakcím) rendelkezők száma az 1994. január 1-ei állapot szerint

Településenként, megyénként, országos összesen a lakóhellyel rendelkezők száma nemenkénti, korcsoportonkénti bontásban.

Költségtérítés mértéke:

egy településre	1.000 Ft
egy megyére	3.000 Ft
az ország egészére	40.000 Ft

III. Választási területi beosztás, választópolgárok száma az 1994. évi önkormányzati választásokhoz kialakított adatok alapján a választás napját megelőző 30 naptól.

1. Területi választókerületenként, azon belül egyéni választókerületenként, azon belül településenként, azon belül települési egyéni választókerületenként a szavazók címe, szavazókörönként a választópolgárok száma:

Költségtérítés mértéke:

egy települési egyéni választókerületre	500 Ft
egy településre	1.800 Ft
a továbbiak megegyeznek az I. 1. pontban leírtakkal.	

2. A választási területi egységhez (területi, országgyűlési, települési egyéni választókerület, szavazókör) tartozó címek jegyzéke.

Bontása és a költségtérítés mértéke megegyezik a I. 2. pontban leírtakkal.

Mindkét szervezet lehetőségei, erőforrásai függvényében szolgáltatásokat vállal a felmerülő igények, megrendelések alapján. Az igények alapján megegyezés szerint alakulhat a szolgáltatás ára.

A szolgáltatásokkal kapcsolatban részletes tájékoztatást közvetlenül lehet kérni:

Belügyminisztérium Országos Választási Iroda
Budapest, V., Kossuth L. tér 4. 1903. Budapest 314/19.

Ügyintézők: Dietz Gusztávné dr.

Telefon: 118-8946

Dr. Szabó Lászlóné

Telefon: 269-1801

Fax: 269-5271.

Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal

Budapest, IX., Balázs Béla u. 35.

1450. Budapest Pf. 81.

Ügyintéző: Szőke Vaszil, Szilágyiné dr. Farkas Zsuzsanna

Telefon: 215-8088.

Fax: 215-0394.

10. Kisebbségi szervezetek, független kisebbségi jelöltek kampányának állami költségvetési támogatása

A helyi és kisebbségi önkormányzati választások 1994. évi lebonyolításának költségeiről a 47/1994. (X. 6.) számú Országgyűlési határozat, továbbá a 21/1994. (X. 11.) számú BM rendelet intézkedik. A pártok, társadalmi szervezetek és független jelöltek a választási kampányukhoz állami támogatást nem kapnak.

A kisebbségi szervezetek, a független kisebbségi jelöltek azonban jelöltenként 2.000 Ft állami támogatást kapnak a választási kampányukhoz.

Az állami támogatás iránti igényt a jegyzőnél lehet bejelenteni, melynek összege jelöltenként 2.000 Ft. A támogatás kiutalásához az szükséges, hogy a jelöltet - e minőségében - a helyi választási bizottság elfogadja. Az elfogadásra - a törvényes feltételek megléte esetén - 1994. november 24-én kerül sor. Az állami támogatás kiutalására csak ezt követően kerülhet sor.

A kisebbségi szervezetek jelöltjei után a kisebbségi szervezet - és nem a jelölt - részesül az állami támogatásban. A független kisebbségi jelöltek személyenként kapják a támogatást.

Az állami támogatás kizárólag dologi költségek fedezetére fordítható (pl. útiköltség, nyomdaköltség). Személyi kiadásokra (pl. étkezés, megbízási díj) nem fordítható. A felhasználás módjáról a kifizetőhelyen el kell számolni.

11. A megyei közgyűlési tagok választása

A megyei közgyűlés tagjainak választása szempontjából a megye területe három részre oszlik:

- a) nem tartozik a megyéhez - a választás szempontjából - a megyei jogú város, az itt lakó választópolgárok nem ajánlhatnak és nem szavazhatnak a megyei közgyűlés tagjaira;
- b) a 10.000- vagy annál kevesebb lakosú települések egy választókerületet alkotnak;
- c) a 10.000-nél több lakosú települések másik választókerületet alkotnak, amelyek felsorolása megyénként a következő:

Baranya Megye

Komló
Mohács
Szigetvár
Siklós

Bács-Kiskun Megye

Baja
Kiskunfélegyháza
Kiskunhalas
Kalocsa
Kiskőrös
Kiskunmajsa
Tiszakécske
Lajosmizse
Jánoshalma

Békés Megye

Orosháza
Gyula
Békés
Szarvas
Gyomaendrőd
Mezőberény
Sarkad
Szeghalom

**Borsod-Abaúj-Zemplén
Megye**

Ózd
Kazincbarcika
Sátoraljaújhely
Mezőkövesd
Tiszaújváros
Sárospatak
Sajószentpéter
Edelény
Szerencs

Csongrád Megye

Szentes
Makó
Csongrád

Fejér Megye

Mór
Sárbogárd
Bicske

Győr-Moson-Sopron Megye

Mosonmagyaróvár
Kapuvár
Csorna

Hajdú-Bihar Megye

Hajdúböszörmény
Hajdúszoboszló
Hajdúnánás
Balmazújváros
Püspökladány
Berettyóújfalu
Hajdúhadház

Heves Megye

Gyöngyös
Hatvan
Heves

**Jász-Nagykun-Szolnok
Megye**

Jászberény
Törökszentmiklós
Karcag
Mezőtúr
Tiszafüred
Kisújszállás
Tiszaföldvár
Túrkeve
Kunszentmárton

**Komárom-Esztergom
Megye**

Esztergom
Tata
Oroszlány
Komárom
Dorog

Nógrád Megye

Balassagyarmat
Bátonyterenye
Pásztó

Pest Megye

Érd
Cegléd
Vác
Gödöllő

Dunakeszi
Nagykőrös
Szigetszentmiklós
Budaörs
Szentendre
Monor
Vecsés
Gyál
Százhalombatta
Dunaharaszti
Abony
Dabas
Fót
Göd
Nagykátán
Pomáz
Gyömrő
Pilisvörösvár
Budakeszi
Pécel
Arbortirsa
Szigethalom

Somogy Megye

Siófok
Nagyatád
Marcali
Barcs

**Szabolcs-Szatmár-Bereg
Megye**

Mátészalka
Kisvárd
Tiszavasvári
Nyírbátor
Újfehértó
Nagykálló

Tołna Megye

Dombóvár
Paks
Bonyhád
Tołna
Tamási

Vas Megye

Sárvár

Körmend

Celldömök

Kőszeg

Veszprém Megye

Ajka

Pápa

Várpalota

Tapolca

Balatonfüred

Zala Megye

Keszthely

II.

Pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, valamint független jelöltek adatszolgáltatásai a választási szervek számára

1. Kapcsolattartás a választási munkacsoportokkal

A választási munkacsoportok közvetlen kapcsolat kialakítását a választásokon induló pártokkal, társadalmi és kisebbségi szervezetekkel azzal a feltétellel tudják biztosítani, ha a jelölő szervezet (független jelölt) egy konkrét személy megjelölésével választástechnikai felelőst állít.

A felelős nevét, elérhetőségének adatait a választási munkacsoporthoz kell eljuttatni (cím, telefon, telefax). Ez lehetőséget ad arra, hogy a legfontosabb tájékoztatásokat, az esetlegesen felmerülő problémákat közvetlen formában, hatékonyan lehessen megoldani.

Az országos szervezetek a választástechnikai felelőst a BM Országos Választási Irodája vezetőjéhez, dr. Tóth Zoltánhoz jelentsék be telefaxon: (06-1) 118-25-30.

A fővárosi, megyei szervezetek a fővárosi, megyei főjegyzőkhöz, a települési jelöltek a jegyzőhöz jelentsék be a választástechnikai felelősük nevét, telefon- és telefaxszámát, postacímét.

2. A jelölő szervezetek bejelentése

A választáson pártok, továbbá olyan társadalmi és kisebbségi szervezetek indulhatnak, amelyeknek bírósági bejegyzésük van.

A jelölést a választási szervek számítógépes nyilvántartásba veszik, amely nyilvántartás adatai az előzetes és végleges eredmény megállapításához, különböző választási tájékoztatások (TV, kiadványok) előkészítéséhez, a jelölttel, illetve szervezettel kapcsolatos levelezéshez, továbbá a jogi döntésekhez nélkülözhetetlenek.

Az országos szervezetek adatait célszerű még a jelölés megkezdése előtt a BM Országos Választási Irodájánál bejelenteni, így nem szükséges minden jelölt, illetve lista bejelentésével egyidejűleg az összeg adatot ismételtelen megadni.

Azok a pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, amelyek az 1994. évi országgyűlési választáson országos, területi listát indítottak, nem szükséges hogy a bejelentést megismételjék, mert az Országos Választási Iroda az adataikat központilag begyűjti. E tényről a főjegyzők, jegyzők tájékoztatást kapnak.

A technikai előkészítéshez szükséges adatok:

- a pártnak a bíróság által bejegyzett neve (30 x 30 = 90 pozíción),
- a párt rövid neve (30 pozíción), amely a televízióban, a kiadványokban és más tájékoztatásokban fog megjelenni, ahol hely hiányában nincs mód a hivatalos név megjelenítésére,
- a párt nevének rövidítése (16 pozíción),

- a párt emblémája (fehér alaplapon fekete színnel rajzolva vagy nyomtatva, éles kontúrral ellátva, min. 20 mm, max. 40 mm magasságú méretben, a párt által aláírva), a TV közvetítés számára 1 db. színes embléma,
- a szervezet postacíme,
- a szervezet képviselőjének neve, címe, telefonszáma.

Jogi előkészítő adatok:

- a párt, társadalmi kisebbségi szervezet nyilvántartásbavételéről szóló bírósági végzés,
- alapító okirat (a párt alkotmánya, társadalmi, kisebbségi szervezet alapító irata).

A technikai előkészítéshez szükséges adatokat a párt, társadalmi és kisebbségi szervezet a mellékelt SZ jelű nyomtatvány egyidejű kitöltésével jelentheti be.

Nyomtatványoknál alkalmazott rövidítések

NESZA	Nem szavazók: azok a személyek, akik a törvényben meghatározott okok miatt nem választójogosultak, de elmúltak 18 évesek és magyar állampolgárok.
VAB	Választási adatbázis: a választójogosult személyek állománya.
SZL	Személyiadat- és lakcímnnyilvántartás.
TÁKISZ	Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat.
OSZH	Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal.
BM	Belügyminisztérium.
BM VIF	BM Választási és Informatikai Főosztály.
OEVK	Országgyűlési Egyéni Választókerület.
HVB	Helyi Választási Bizottság.
EVM	Egyéni Választókerületi Munkacsoport.
TV	Területi Választási Bizottság.
TVM	Területi Választási Munkacsoport.
OVB	Országos Választási Bizottság.
OVM	Országos Választási Munkacsoport.
HVM	Helyi Választási Munkacsoport.
Vjt.	Választójogi törvény.

3. Ajánlóívek és ajánlólapok mintája.

Kitöltésére és benyújtására a tv. 26. §, 27. §-a az irányadó.

SZ/a. 1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

JELŐLŐ SZERVEZET BEJELENTÉSE

Az 1994. évi önkormányzati képviselők választásához az alábbiakban leírt szervezet

☐ nyilvántartásba vételét a következő adatokkal kezdeményezzük
☐ nyilvántartásba vett adatait az alábbiakban módosítjuk
☐ jelölt és lista állításától visszalépett

A választás során adatainkat az alábbiak szerint kívánjuk szerepeltetni:

A szervezet hivatalos neve:

.....
.....
.....

Kérem a szervezet nevének ..... nyelven történő megjelenítését a szavazólapon az alábbiak szerint:

A kisebbségi szervezet neve külön lapon mellékelve
 magyar abc betűivel leírva:

.....
.....
.....

A szervezet nevének rövidítése: ..... hivatalos
 nem hivatalos

A szervezet nevének megjelenítése kiadványokon:

.....

A bejelentett szervezet jellege: országos területi helyi

A szervezet emblémája mellékelve

SZ/b.

A bírósági cégbejegyzés száma: .....

A bejelentett szervezet az alábbi területi, vagy országos szervezet tagszervezete:

.....
.....
.....

A bejelentett szervezet kategóriája:

- párt
- társadalmi szervezet
- kisebbségi társadalmi szervezet

Képviselt kisebbség neve:

• bolgár	• német	• szerb
• cigány	• örmény	• szlovák
• görög	• román	• szlovén
• horvát	• ruszin	• ukrán
• lengyel		

A szervezet címe:

postai irányítószám: .....

település + kerület: .....

cím: .....

telefonszám: ..... faxszám: .....

A szervezet megbízottjának adatai:

név: .....

postai irányítószám: .....

település + kerület: .....

cím: .....

telefonszám: ..... faxszám: .....

Kelt, ... 1994. ..

.....
A bejelentő aláírása

* Csak kisebbségi szervezet esetén lehet kitölteni

SZ/c.

A BEJELENTÉS FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

Bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők *

Kelt: ....., 1994. . . . .

.....
Választási Munkacsoport

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG MEGSEMISÍTŐ DÖNTÉSE

A fenti szervezet jelöltet, listát nem állíthat.

Oka: .....

Kelt: ....., 1994. . . . .

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. . . . .

.....
Választási Munkacsoport

* A nem kívánt rész törlendő

Bizonylat kitöltési utasítás

Bizonylat azonosítója: SZ

Bizonylat neve: JELÖLŐ SZERVEZET BEJELENTÉSE

Ezen a bizonylaton kell bejelenteni az Országos Választási Munkacsoportnak, illetve a Területi vagy Helyi Választási Munkacsoportnak az 1994. évi önkormányzati képviselőválasztáson bármilyen formában induló szervezetnek a választások technikai lebonyolításához szükséges adatait.

A bizonylat kitöltésének általános szabályai:

- A kitöltendő rovatok többségébe a megjelölt adatokat kell beírni. Abban az esetben, ha a lehetséges válaszok előtt szerepel, a megfelelő választ a rubrikába helyezett X -szel jelöljük be.
- A kitöltendő rovatokat a magyar ABC nagy és kisbetűivel kell kitölteni,
- Minden rovatban csak olyan hosszúságú adat adható meg, ahány betűhely a bizonylaton rendelkezésre áll,
- A bizonylatot adatok nyilvántartásba vétele, a nyilvántartott adatok módosítása vagy visszalépés céljából lehet kitölteni, melyek közül csak egyet szabad kiválasztani.

A név- és szervezet adatok kitöltésének pontosságára ügyelni kell, mert az adatok így kerülnek nyilvántartásba, így jelennek meg minden választási iraton (szavazólap, szavazatösszesítő adatlapon, jegyzőkönyvön), a számítógépes választási rendszer képernyőin, számítógépes táblákon, és a választási kiadványokban.

A nyomtatvány rovatait a következők szerint kell kitölteni:

A szervezet nevét három féle módon kérjük feltüntetni (hivatalos, rövidített, kiadványokon megjelenő név). A különböző hosszúságú névformák megadására a szervezet nevének a számítógépes választási rendszerek tábláin, grafikonjain, illetve a kiadványokban történő megjelenítéséhez van szükség azokban az esetekben, amikor a hivatalos név kiírására - helyhiány miatt - nincs lehetőség. Amennyiben egy szervezetnek nincs hivatalos rövidített neve, ezt a lapon jelezni kell, de ez esetben is szükséges egy olyan rövidítést megadni, mely a számítógépes rendszerekben a szervezet azonosítására használható.

A kisebbségi szervezet kérheti nevének kisebbségi nyelven történő feltüntetését a szavazólapon. Amennyiben ez a magyar ABC betűivel és az ä betűvel leírható, akkor a lapon a megadott helyre kell beírni, egyébként az erre a célra kialakított (Szervezet/Jelölt nevének bejelentése kisebbségi nyelven) nyomtatványon kell mellékelni - lehetőleg írógéppel kitöltve - a kívánt megjelenítési formát.

A bejelentett szervezet jellege:

- helyi, ha csupán egyetlen településen,
- területi, ha egy megyén belül, de több településen,
- országos, ha több megyében működik.

A bejelentőlaphoz mellékelni kell a szervezet emblémáját: országos szervezet esetén 21 db fekete-fehér és 1 db színes, egyéb szervezeteknél 1 db fekete-fehér és 1 db színes példányban.

Területi, vagy országos szervezet tagszervezetének bejelentésekor a területi, vagy országos szervezet nevének megadása is szükséges statisztikai összesítés céljából.

A bejelentett szervezet kategóriája lehet:

- párt,
- társadalmi szervezet,
- kisebbségi társadalmi szervezet.

Utóbbi esetén meg kell jelölni a képviselt kisebbséget is.

A szervezet címénél:

- címként a szervezet postai címét kérjük feltüntetni,
- a település rovatnál a kerületet kérjük arab számmal megadni,
- a közterület rovat kitöltésének nincsenek formai előírásai, az utca neve, és a házszám a szokásos formában írható le,
- a telefon és faxszám rovatoknál kérjük a körzetszám megadását.

A jelölő szervezet megbízottjaként egy olyan személyt kérünk megnevezni, aki a szervezet jelölt- és listaállítással összefüggő adminisztratív ügyeiben illetékes intézkedni, akivel a választási bizottságok, illetve azok munkacsoportja a kapcsolatot tarthatják.

A megbízott címadatát a szervezet címénél leírtak szerint kell kitölteni.

A dátum hónap adatát arab számmal kérjük feltüntetni.

Az ajánlóív kitöltés előtt sokszorosítható!

ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS 1994.

AJÁNLÓÍV

.....megyében megyei lista állításhoz

10 000 alatti/10 000 feletti * lakosú településen az alábbi listát támogatom

* A kívánt rész aláhúzando

Listát állító szervezet(ek) neve:
Jelöltek neve: 1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
Területi választási munkacsoporttól kapott nyilvántartási szám: .....
(A nyilvántartási szám választókerületen belüli listát állító szervezetenként azonos!)

Jelöltet ajánló választópolgár adatai:

Sorsz.	Személyazonosító jel	Név	Lakcím	Saját kezű aláírás
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

Figyelem! Megyei jogú város választópolgára nem ajánlíhat.

Csak a címoldal hátoldalán érvényes!

Sorsz.	Személyazonosító jel	Név	Lakcím	Saját kezű aláírás
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				

Állami Nyomda Rt. © 260-0451

.....
jelölő szervezet képviselőjének
aláírása

Az ajánlóív kitöltés előtt sokszorosítható!

ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS 1994.

AJÁNLÓÍVkislistás/egyéni választókerületi/polgármester/helyi kisebbségi/főpolgármester
jelölt ajánlásához*..... település/fővárosi kerület [ ] egyéni választókerületben az alábbi személyt
jelöltként támogatom*

* A kivánt rész aláhúzendó

Jelölt neve:
Jelölő szervezet(ek) neve, vagy a „független jelölt” meghatározás:
Kisebbségi jelölt esetén a képviselt kisebbség megnevezése:
Polgármesteri Hivatal nyilvántartási száma: ..... (A nyilvántartási számnak választási típuson belül jelöltenként azonosnak kell lenni!)

Jelöltet ajánló választópolgár adatai:

Sorsz.	Személyazonosító jel	Név	Lakcím	Saját kezű aláírás
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

Csak a címoldal hátoldalán érvényes!

Sorsz.	Személyazonosító jel	Név	Lakcím	Saját kezű aláírás
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				

Állami Nyomda Rt. 0 260-0451

.....
jelölt, megbízottjának
aláírása

1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS
AJÁNLÓLAP FŐVÁROSI KERÜLETI TITKOS AJÁNLÁSHOZ

<p>Egyéni választókerületi jelölt Budapest: <input type="text"/> ker. EVK: <input type="text"/></p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>	<p>Egyéni választókerületi jelölt Budapest: <input type="text"/> ker. EVK: <input type="text"/></p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>
<p>Egyéni választókerületi jelölt Budapest: <input type="text"/> ker. EVK: <input type="text"/></p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>	<p>Egyéni választókerületi jelölt Budapest: <input type="text"/> ker. EVK: <input type="text"/></p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>
<p>Polgármester jelölt Budapest: <input type="text"/> ker.</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>	<p>Polgármester jelölt Budapest: <input type="text"/> ker.</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>
<p>Polgármester jelölt Budapest: <input type="text"/> ker.</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>	<p>Polgármester jelölt Budapest: <input type="text"/> ker.</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>
<p>Főpolgármester jelölt Budapesten</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>	<p>Főpolgármester jelölt Budapesten</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>
<p>Helyi kisebbségi önk. jelölt Budapest: <input type="text"/> ker.</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>	<p>Helyi kisebbségi önk. jelölt Budapest: <input type="text"/> ker.</p> <p>Név:</p> <p>Jelölő szervezet:</p> <p>Képviselt kisebbség:</p>

1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS
AJÁNLÓLAP 10 000-NÉL TÖBB LAKOSÚ TELEPÜLÉSEN TITKOS AJÁNLÁSHOZ

Egyéni választókerületi jelölt ..... településen EVK: ☐ ☐ Név: Jelölő szervezet:	Egyéni választókerületi jelölt ..... településen EVK: ☐ ☐ Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Egyéni választókerületi jelölt ..... településen EVK: ☐ ☐ Név: Jelölő szervezet:	Egyéni választókerületi jelölt ..... településen EVK: ☐ ☐ Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Megyei listás ajánlás ..... településen Ajánlott szervezet neve:	Megyei listás ajánlás ..... településen Ajánlott szervezet neve:
Helyi kisebbségi önk. jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Helyi kisebbségi önk. jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:

1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS
AJÁNLÓLAP 10 000 ÉS ANNÁL KEVESEBB LAKOSÚ TELEPÜLÉSEN TITKOS AJÁNLÁSHOZ

Kislistás jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Kislistás jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Kislistás jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Kislistás jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Polgármester jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:
Képviselt kisebbség:	Képviselt kisebbség:
Megyei lista ajánlás ..... településen Ajánlott szervezet neve:	Megyei lista ajánlás ..... településen Ajánlott szervezet neve:
Helyi kisebbségi önk. jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:	Helyi kisebbségi önk. jelölt ..... településen Név: Jelölő szervezet:

E/a. 1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

JELÖLT BEJELENTÉS

- EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETI KÉPVISELŐ (10.000 lakos felett)
 KISLISTÁS KÉPVISELŐ (10.000 lakos alatt)
 POLGÁRMESTER
 FŐPOLGÁRMESTER
 .....KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ

Megye: .....

Település, főv. kerület: ..... EVK sorszáma: ..*

Az 1994. évi önkormányzati képviselők választásához kérem

☐ a jelölt adatainak nyilvántartásba vételét
☐ a jelölt nyilvántartásba vett adatainak módosítását
☐ a jelölt visszalépésének nyilvántartásba vételét

A választás során a jelölt adatait az alábbiak szerint kívánja szerepeltetni:

A jelölt neve egysoros írásmóddal:
.....

kétsoros írásmóddal: .....
.....

Kérem nevem ..... nyelven történő megjelenítését a szavazólapon az alábbiak szerint:
 A jelölt neve külön lapon mellékelve, vagy
 magyar abc betűivel leírva:
.....

Jelölt személyazonosító jele: .. - ..... - .....

fénykép mellékelve**

* Csak 10.000-nél nagyobb településen

** Csak 10.000-nél nagyobb településen induló polgármesterjelölt esetén

E/b.

Jelölt értesítési címe:

postai irányítószám: _____

település + kerület: _____

cím: _____

telefonszám: _____

A jelölt: független független kisebbségi képviselő szervezet(ek) jelöltje

A szervezet(ek) ill. képviselt kisebbség hivatalos neve:

megjelenítése:

1	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
2	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
3	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
4	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
5	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
6	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés

Közös jelölt esetén:

A kapcsolattartó személy a _____ számú szervezet képviselője.

A jelölő szervezetek neve a következő formában jelenjen meg a számítógépes statisztikákban, kiadványokon:

_____

Kelt, ... 1994. ____

.....
A bejelentő aláírása

E/c.

NYILATKOZAT

Alulírott nyilatkozom, hogy
a.) választójoggal rendelkezem
b.) a jelölést elfogadom

Kelt: ....., 1994. ....

.....
A jelölt aláírása

c.) nincs olyan tisztségem, amely összeférhetetlen képviselői megbízatásommal, illetve megválasztásom esetén arról lemondok

Kelt: ....., 1994. ....

.....
A jelölt aláírása

d.) polgármesteri feladatomat főállásban társadalmi megbízatásban kívánom elvállalni

Kelt: ....., 1994. ....

.....
jelölt aláírása

Jelöltségemről lemondok

Kelt: ....., 1994. ....

.....
A jelölt aláírása

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE

A választópolgárt képviselőjelöltként nyilvántartásba veszem / nem veszem nyilvántartásba.*

Kelt: ....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG MEGSEMISÍTŐ DÖNTÉSE

A jelöltre vonatkozó jelölés elfogadását megsemmisítem.

Indoka: .....

Kelt: ....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

* A nem kívánt rész törölendő

E/d.

..... település Helyi Választási Munkacsoport

A jelölt által megadott adatok ellenőrzését és előzetes nyilvántartásba vételét elrendelem.

A jelölés átvételének időpontja: 1994. ....

.....
Helyi Választási Munkacsoport

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők *

Kelt: ....., 1994. ....

.....
a rögzítést végző Választási Munkacsoport

Melléklet: az adatok gépi másolata

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők *

Kelt: ....., 1994. ....

.....
a rögzítést végző Választási Munkacsoport

Melléklet: az adatok gépi másolata

* A nem kívánt rész törlendő

Bizonylat kitöltési utasítás

Bizonylat azonosítója: E

Bizonylat neve: JELÖLT BEJELENTÉSE

Ezen a bizonylaton kell bejelenteni az Helyi Választási Munkacsoportnak az 1994. évi önkormányzati képviseléválasztáson induló egyéni vagy kislistás képviselőjelölt, polgármester-, főpolgármester- jelölt, továbbá a helyi kisebbségi önkormányzati képviselőjelölt azon adatait, amely a választások technikai lebonyolításához szükségesek.

A bizonylat kitöltésének általános szabályai:

- A kitöltendő rovatok többségébe a megjelölt adatokat kell beírni. Abban az esetben, ha a lehetséges válaszok előtt szerepel, amegfelelő választ a rubrikába helyezett X -szel jelöljük be,
- A kitöltendő rovatokat a magyar ABC nagy és kisbetűivel kell kitölteni,
- Minden rovatban csak olyan hosszúságú adat adható meg, ahány betűhely a bizonylaton rendelkezésre áll.

A bizonylatot jelölt nyilvántartásba vétele, a nyilvántartott adatok módosítása vagy a jelölt visszalépése esetén lehet kitölteni, melyek közül csak egyet szabad kiválasztani.

A név- és szervezet adatok kitöltésének pontosságára ügyelni kell, mert az adatok így kerülnek nyilvántartásba, így jelennek meg minden választási iraton (szavazólapon, szavazatösszesítő adatlapon, jegyzőkönyvön), a számítógépes választási rendszer képernyőin, számítógépes táblákon, és a választási kiadványokban.

A nyomtatvány rovatait a következők szerint kell kitölteni:

A jelölt neve rovatnál 4 betűhely áll rendelkezésre a nevet megelőző szokásos megkülönböztető jelzések (dr., ifj., özv., stb.) beírására. Ezek közül csak egy megjelölés használható. A jelöltek egy- és kétsoros nevével kérjük ugyanazt beírni.

Az Övjt. értelmében, ha egy választókerületen belül két vagy több induló jelölt családi- és utóneve azonos, a később jelentkező személynek a választást megelőző 19. napig gondoskodnia kell arról, hogy neve valamilyen módon, pl. betűjelzéssel, második utónévvvel, vagy foglalkozás feltüntetésével megkülönböztethető legyen az első jelölttől.

Kisebbséget képviselő jelölt kérheti nevének anyanyelvén történő feltüntetését a szavazólapon. Ha a névnek ez a formája a magyar ABC betűivel és az ä betűvel leírható, akkor a megadott helyre kell beírni, egyébként az erre a célra kialakított (Szervezet/Jelölt nevének bejelentése kisebbségi nyelven) nyomtatványon kell mellékelni - lehetőleg írógéppel kitöltve - a kívánt megjelenítési formát.

A jelölt személyazonosító jelének kitöltése a számítógépes rendszereken belüli egyedi azonosítás miatt szükséges.

A 10.000 lakos feletti településeken induló polgármesterjelöltek esetén a bejelentő nyilatkozathoz a jelöltről 1 db fekete-fehér és 1 db színes 6x9 cm-es fényképet kell mellékelni. A fénykép átadásának tényét jelölni kell a bizonylaton.

A jelölt értesítési címénél:

- a település rovatnál a kerületet kérjük arab számmal megadni,
- a közterület rovatok kitöltésének nincsenek formai előírásai, az utca neve, és a házszám a szokásos formában írható le,
- a telefonszám rovatnál kérjük a körzetszám megadását is.

Az induló jelölt lehet:

- független,
- független kisebbségi képviselő,
- vagy szervezet(ek) jelöltje.

Független kisebbségi képviselő esetén a képviselt kisebbség hivatalos nevét az 1. számú jelölő szervezet helyére kell beírni. Szervezet(ek) jelöltje esetén választhatóan a szervezet(ek) hivatalos nevét vagy hivatos rövidítését kell beírni. A választott névformát a szervezet neve mellett kell megjelölni.

Több szervezet által indított jelölt bejelentő lapján meg kell jelölni, melyik szervezet megbízott képviselője illetékes a jelölés kapcsán felmerülő kérdések, problémák tisztázására.

Közös jelölt esetén szükséges a jelölő szervezetek részére egy közös, 30 karakteres név megadása. Ezt az első közös jelölt esetében kell csak berögzíteni, de ajánlatos minden közösen indított jelölt bejelentő lapjára rávezetni.

A dátum hónap adatát arab számmal kérjük feltüntetni.

A bejelentő lapon szereplő nyilatkozatot a jelölttel alá kell iratni ahhoz, hogy a bejelentés érvényes legyen.

A 3000 lakos alatti települések polgármesterjelöltjeinek nyilatkozniuk kell arról is, hogy társadalmi megbízatásként, vagy főállásban kívánják ellátni a polgármesteri feladatokat.

Szervezet / Jelölt* nevének bejelentése kisebbségi nyelven

sorszám: .....

Bejelentés helye:

Megye: .....

Település: .....

A szervezet / jelölt* neve: .....

A szervezet / jelölt neve kisebbségi nyelven:

FIGYELEM !

- a nevet a nemzetiségi abc betűivel kell bejelenteni
- a vastag kereten belülre csak a nemzetiségi név írható

.....
A bejelentő aláírása

* A nem kívánt rész törlendő

KL/a. 1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

KOMPENZÁCIÓS LISTA ÉS JELÖLTJEINEK BEJELENTÉSE A 10.000 -NÉL TÖBB LAKOSÚ TELEPÜLÉSEN

Megye: .....

Település: .....

Az 1994. évi önkormányzati képviselők választásához

☐ lista nyilvántartásba vételét a következő adatokkal kezdeményezzük
☐ lista nyilvántartásba vett adatait az alábbiakban módosítjuk
☐ a listát visszavonjuk

A lista képviselőjének, megbízottjának adatai:

név: .....

postai irányítószám: .....

település + kerület: .....

cím: .....

telefonszám: .....

faxszám: .....

A listán ___ fő jelöltet állítunk.

A listához tartozó "KLB" lapok száma: ___ db

KL/b.

A szervezet(ek) ill. képviselt kisebbség hivatalos neve:

1	....
2	....
3	....
4	....
5	....
6	....

Közös lista esetén:

A kapcsolattartó személy a   számú szervezet képviselője.

A jelölő szervezetek neve a következő formában jelenjen meg a számítógépes statisztikákban, kiadványokon:

.....

Kelt, ... 1994.

.....
A bejelentő aláírása

KL/c.

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE

A listát a választáson indulóként nyilvántartásba veszem / nem veszem nyilvántartásba. *

Indok: .....

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG MEGSEMISÍTŐ DÖNTÉSE

A fenti lista elfogadását megsemmisítem.

Indoka: .....

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

* A nem kívánt rész törlendő!

KL/d.

VÁLASZTÁSI MUNKACSOPORT

A lista állításához megadott adatok ellenőrzését és előzetes nyilvántartásba vételét elrendelem.

A lista átvételének időpontja: 1994. . . . .

Kelt:....., 1994. . . . .

.....
Helyi Választási Munkacsoport

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők. *

Kelt:....., 1994. . . . .

Melléklet: az adatok gépi másolata

.....
a rögzítést végző Választási Munkacsoport

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők. *

Kelt:....., 1994. . . . .

Melléklet: az adatok gépi másolata

.....
a rögzítést végző Választási Munkacsoport

* A nem kívánt rész törlendő

KLB. 1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

B E T É T L A P

KOMPENZÁCIÓS LISTA ÁLLÍTÁSA, KÉPVISELŐJELÖLTEK ADATAI

Az 1994. évi önkormányzati képviselők választásához kérem

☐ jelölt adatainak nyilvántartásba vételét a lista induló feltöltéséhez
☐ jelölt nyilvántartásba vett adatainak módosítását
☐ jelölt nyilvántartásba vételének visszavonását

Település: .....

Jelölő szerv: .....

j.sorsz*	Jelölt adatai
1	<p>Jelölt neve egysoros írásmóddal: _____</p> <p>kétsoros írásmóddal: _____ _____</p> <p>személyazonosító jele: _____</p> <p>Jelölt értesítési címe: irsz.+ település + kerület: _____</p> <p>cím: _____</p> <p>telefonszám: _____</p>

NYILATKOZAT

Alulírott nyilatkozom, hogy

- a.) választójoggal rendelkezem
- b.) a jelölést elfogadom
- c.) nincs olyan tisztségem, amely összeférhetetlen képviselői megbízatással, illetve megválasztásom esetén arról lemondok

Kelt: ....., 1994. ____.

.....
A jelölt aláírása

Jelöltségemről lemondok, visszalépek

Kelt: ....., 1994. ____.

.....
A jelölt aláírása

Kelt, ...1994. ____.

* a jelölt listán bejelentett helyének sorszáma

.....
A bejelentő aláírása

Bizonylat kitöltési utasítás

Bizonylat azonosítója: KL

Bizonylat neve: KOMPENZÁCIÓS LISTA ÉS JELÖLTJEINEK BEJELENTÉSE A 10.000 -NÉL TÖBB LAKOSÚ TELEPÜLÉSEN

Ezen a bizonylaton kell bejelenteni a Helyi Választási Munkacsoportnak az 1994. évi önkormányzati képviselőválasztáson egyéni jelöltet indító szervezetek 10.000-nél több lakosú településen állított listája azonosító adatait és a lista képviselőjelöltjeinek adatait, melyek a választások technikai lebonyolításához is szükségesek.

A bizonylatot lista nyilvántartásba vétele, a nyilvántartott adatok módosítása vagy visszalépés céljából lehet kitölteni, melyek közül csak egyet szabad kiválasztani.

Ezt a bizonylatot kell kitölteni a jelölt kiesésekor a listáról, jelölt nyilvántartott adatainak helyesbítésekor is.

A bizonylat kitöltésének általános szabályai:

- A kitöltendő rovatok többségébe a megjelölt adatokat kell beírni. Abban az esetben, ha a lehetséges válaszok előtt szerepel, a megfelelő választ a rubrikába helyezett X -szel jelöljük be,
- A kitöltendő rovatokat a magyar ABC nagy és kisbetűivel kell kitölteni,
- Minden rovatban csak olyan hosszúságú adat adható meg, ahány betűhely a bizonylaton rendelkezésre áll.

A név- és szervezet adatok kitöltésének pontosságára ügyelni kell, mert az adatok így kerülnek nyilvántartásba, így jelennek meg minden választási iraton (szavazatösszesítő adatlapon, jegyzőkönyvön), a számítógépes választási rendszer képernyőin, számítógépes táblákon, és a választási kiadványokban.

A nyomtatvány rovatait a következők szerint kell kitölteni:

A lista megbízottjaként egy olyan személyt kérünk megnevezni, aki a listával kapcsolatos adminisztratív ügyekben illetékes intézkedni, akivel a választási bizottságok, illetve azok munkacsoportjai a kapcsolatot tarthatják.

A megbízott cím adatainál :

- a település rovatnál a kerületet kérjük arab számmal megadni,
- a közterület rovatok kitöltésének nincsenek formai előírásai, az utca neve, és a házszám a szokásos formában írható le,
- a telefon és faxszám rovatnál kérjük a körzetszám megadását is.

Több szervezet által állított lista esetén a lista képviselőjének adatait nem kell kitölteni.

A listán állított jelöltek száma és a listához tartozó KLB lapok száma meg kell egyezzen egymással.

A kompenzációs listát állító szervezet(ek) vagy kisebbségek neve mellett azt is meg kell jelölni, hogy hivatalos nevet, vagy hivatalos rövidítést adtak meg.

Több szervezet által állított lista bejelentő lapján meg kell jelölni, melyik szervezet megbízott képviselője illetékes a felmerülő kérdések, problémák tisztázásában.

Ebben az esetben szükség van arra, hogy megadjanak egy 30 karakteres közös nevet a jelölő szervezetek.

A bizonylathoz jelöltenként egy db. KLB betélapot kell kitöltve mellékelni. A jelölt adatainak kitöltési szabályai:

- a jelölt neve rovatnál 4 betűhely áll rendelkezésre a nevet megelőző szokásos megkülönböztető jelzések (dr., ifj., özv., stb.) beírására. Ezek közül csak egy megjelölés használható. A jelöltek egy- és kétsoros nevének kérjük ugyanazt beírni,
- a jelölt személyazonosító jelét a számítógépes rendszereken belüli egyedi azonosítás céljából kell megadni,
- a település rovatnál a kerületet kérjük arab számmal megadni,
- a közterület rovatok kitöltésének nincsenek formai előírásai, az utca neve, és a házszám a szokásos formában írható le,
- a telefonszám rovatnál kérjük a körzetszám megadását is.

A bejelentő lapon szereplő nyilatkozatot a jelölttel alá kell írni ahhoz, hogy a bejelentés érvényes legyen.

A dátum hónap adatát arab számmal kérjük feltüntetni.

T/a. 1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

FŐVÁROSI / MEGYEI KÖZGYŰLÉS VÁLASZTÁSÁN ÁLLÍTOTT LISTA ADATAI

Főváros/Megye*: .....

- 10 000 lakos alatti
- 10 000 lakos feletti települések választókerülete.

Az 1994. évi önkormányzati képviselők választásához az alábbiakban leírt fővárosi / megyei* listához

☐ a lista nyilvántartásba vételét a következő adatokkal kezdeményezzük
☐ a lista nyilvántartásba vett adatait az alábbiakban módosítjuk
☐ a listát visszavonjuk

A lista képviselőjének, megbízottjának adatai:

név: _____

postai irányítószám: _____

település + kerület: _____

cím: _____

telefonszám: _____

faxszám: _____

A listán _____ fő jelöltet állítunk.

A listához tartozó "TB" lapok száma: _____ db

T/b.

A szervezet(ek) ill. képviselt kisebbség hivatalos neve:

megjelenítése:

1	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
2	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
3	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
4	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
5	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés
6	....	☐ hivatalos név ☐ hivatalos rövidítés

Közös lista esetén:

A kapcsolattartó személy a   számú szervezet képviselője.

A jelölő szervezetek neve a következő formában jelenjen meg a számítógépes statisztikákban, kiadványokon:

.....

Kelt, ... 1994. ..

.....
A bejelentő aláírása

T/c.

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE

A listát a választáson indulóként nyilvántartásba veszem / nem veszem nyilvántartásba. *

Indok: .....

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG MEGSEMISÍTŐ DÖNTÉSE

A fenti lista elfogadását megsemmisítem.

Indoka: .....

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

* A nem kívánt rész törlendő!

T/d.

VÁLASZTÁSI MUNKACSOPORT

A lista állításához megadott adatok ellenőrzését és előzetes nyilvántartásba vételét elrendelem.

A lista átvételének időpontja: 1994. . . . .

Kelt:....., 1994. . . . .

.....
Helyi Választási Munkacsoport

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők. *

Kelt:....., 1994. . . . .

Melléklet: az adatok gépi másolata

.....
a rögzítést végző Választási Munkacsoport

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők. *

Kelt:....., 1994. . . . .

Melléklet: az adatok gépi másolata

.....
a rögzítést végző Választási Munkacsoport

* A nem kívánt rész törlendő

TB. 1994. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

B E T É T L A P

FŐVÁROSI / MEGYEI KÖZGYŰLÉS VÁLASZTÁSÁN ÁLLÍTOTT LISTA ADATAIHOZ

Az 1994. évi önkormányzati képviselők választásához kérem

☐ jelölt adatainak nyilvántartásba vételét a lista induló feltöltéséhez
☐ jelölt nyilvántartásba vett adatainak módosítását
☐ jelölt nyilvántartásba vételének visszavonását

Település: .....

Jelölő szerv: .....

.....
.....

j.sorsz*	Jelölt adatai
_____	Jelölt neve egysoros írásmóddal: _____
	kétsoros írásmóddal: _____ _____
	személyazonosító jele: _____
	Jelölt értesítési címe: írsz.+ település + kerület: _____
	cím: _____
	telefonszám: _____

NYILATKOZAT

Alulírott nyilatkozom, hogy

- választójoggal rendelkezem
- a jelölést elfogadom
- nincs olyan tisztségem, amely összeférhetetlen képviselői megbízással, illetve megválasztásom esetén arról lemondok

Kelt: ....., 1994. _____

.....
A jelölt aláírása

Jelöltségemről lemondok, visszalépek

Kelt: ....., 1994. _____

.....
A jelölt aláírása

Kelt, ... 1994. _____

.....

Bizonylat kitöltési utasítás

Bizonylat azonosítója: T

Bizonylat neve: FŐVÁROSI / MEGYEI KÖZGYŰLÉS VÁLASZTÁSÁN ÁLLÍTOTT LISTA ADATAI

Ezen a bizonylaton kell bejelenteni a Területi Választási Munkacsoportnak az 1994. évi önkormányzati képviselőválasztáson induló fővárosi, megyei lista azonosító adatait és a lista képviselőjelöltjeinek adatait, melyek a választások technikai lebonyolításához is szükségesek.

A lapon jelölni kell, hogy 10000 lakos alatti vagy feletti települések választókerületének listáját jelentik be.

A bizonylatot lista nyilvántartásba vétele, a nyilvántartott adatok módosítása vagy visszalépés céljából lehet kitölteni, melyek közül csak egyet szabad kiválasztani.

Ezt a bizonylatot kell kitölteni a jelölt listáról való kiesésekor vagy jelölt nyilvántartott adatainak helyesbítésekor is.

A bizonylat kitöltésének általános szabályai:

- A kitöltendő rovatok többségébe a megjelölt adatokat kell beírni. Abban az esetben, ha a lehetséges válaszok előtt szerepel, a megfelelő választ a rubrikába helyezett X -szel jelöljük be,
- A kitöltendő rovatokat a magyar ABC nagy és kisbetűivel kell kitölteni,
- Minden rovatban csak olyan hosszúságú adat adható meg, ahány betűhely a bizonylaton rendelkezésre áll.

A név- és szervezet adatok kitöltésének pontosságára ügyelni kell, mert az adatok így kerülnek nyilvántartásba, így jelennnek meg minden választási iraton (szavazólap, szavazatösszesítő adatlapon, jegyzőkönyvön), a számítógépes választási rendszer képernyőin, számítógépes táblákon, és a választási kiadványokban.

A nyomtatvány rovatait a következők szerint kell kitölteni:

A lista megbízottjaként egy olyan személyt kérünk megnevezni, aki a listával kapcsolatos adminisztratív ügyekben illetékes intézkedni, akivel a választási bizottságok, illetve azok munkacsoportjai a kapcsolatot tarthatják.

A képviselő címénél :

- a település rovatnál a kerületet kérjük arab számmal megadni,
- a közterület rovatok kitöltésének nincsenek formai előírásai, az utca neve, és a házszám a szokásos formában írható le,
- a telefon és faxszám rovatnál kérjük a körzetszám megadását is.

Több szervezet által állított lista bejelentő lapján a képviselő adatait nem kell megadni.

A listán állított jelöltek száma és a listához tartozó TB lapok száma meg kell egyezzen egymással.

A listát állító szervezet(ek) vagy kisebbségek neve mellett azt is meg kell jelölni, hogy hivatalos nevet, vagy hivatalos rövidítést adtak meg.

Több szervezet által állított lista bejelentő lapján meg kell jelölni, melyik szervezet megbízott képviselője illetékes a felmerülő kérdések, problémák tisztázására.

Ebben az esetben szükség van arra, hogy megadjanak egy 30 karakteres közös nevet a jelölő szervezetek.

A bizonylathoz jelöltenként egy db. TB betétlapot kell kitöltve mellékelni. A jelölt adatainak kitöltési szabályai:

- a jelölt neve rovatnál 4 betűhely áll rendelkezésre a nevet megelőző szokásos megkülönböztető jelzések (dr., ifj., özv., stb.) beírására. Ezek közül csak egy megjelölés használható. A jelöltek egy- és kétsoros nevénél kérjük ugyanazt beírni.
- a jelölt személyazonosító jelét a számítógépes rendszereken belüli egyedi azonosítás céljából kell megadni,
- a település rovatnál a kerületet kérjük arab számmal megadni,
- a közterület rovatok kitöltésének nincsenek formai előírásai, az utca neve, és a házzám a szokásos formában írható le,
- a telefon és faxszám rovatnál kérjük a körzetszám megadását is.

A bejelentő lapon szereplő nyilatkozatot a jelölttel alá kell írni ahhoz, hogy a bejelentés érvényes legyen.

A dátum hónap adatát arab számmal kérjük feltüntetni.

KKL/a. 1994. ÉVI KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS KISEBBSÉGI KÖZÖS KOMPENZÁCIÓS LISTA ÁLLÍTÁSA

Megye: .....

Település: .....

Az 1994. évi helyi kisebbségi önkormányzati képviselőválasztáshoz bejelentjük, hogy az alábbi kisebbségi szervezetek és független kisebbségi jelöltek indítanak közös listát:

A képviselt kisebbség:

☐ bolgár	☐ német	☐ szerb
☐ cigány	☐ örmény	☐ szlovák
☐ görög	☐ román	☐ szlovén
☐ horvát	☐ ruszin	☐ ukrán
☐ lengyel		

Közös kompenzációs listát indító kisebbségi szervezetek és független kisebbségi jelöltek száma:

NYILATKOZAT

Alulírott, a feltüntetett kisebbségek jelöltjeit állító szervezetek, a kisebbségek képviselőjét vállaló független képviselőjelöltek valamennyien és egybehangzóan kijelentjük, hogy a vegyes választási rendszerben településünkön közös kisebbségi kompenzációs listán kívánjuk indítani jelöltjeinket, illetve a közös kisebbségi kompenzációs listán kívánunk indulni.

A közösen kompenzációs listát állító kisebbségek:

szervezet, jelölt neve:	megbízott, jelölt aláírása
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

KKL/b.

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE

A listaállítást elfogadom - visszautasítom *

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG MEGSEMISÍTŐ DÖNTÉSE

A közös listaállítás elfogadását megsemmisítem.

Indoka: .....

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Bizottság

Feldolgozva: 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Sikeres - sikertelen *

Oka: .....

A bevitt adatok kifogástalanok - javítandók, kiegészítendők *

Kelt:....., 1994. ....

.....
Választási Munkacsoport

Melléklet: az adatok gépi másolata

* A nem kívánt rész törlendő

Bizonylat kitöltési utasítás

Bizonylat azonosítója: KKL

Bizonylat neve: **KISEBBSÉGI KÖZÖS KOMPENZÁCIÓS LISTA ÁLLÍTÁS**

Ezen a bizonylaton kell bejelenteni a Helyi Választási Munkacsoportnak az 1994. évi önkormányzati képviselőválasztáson egyéni jelöltet indító kisebbségi szervezetek és kisebbségi független jelöltek közös kompenzációs lista állítására vonatkozó szándékát.

A bizonylat csak 10.000-nél több lakosú településekre vonatkozik.

Közös kompenzációs listát csak akkor lehet állítani, ha az adott kisebbségek valamennyi jelöltje a közös listán kíván indulni.

A bizonylat kitöltésének szabályai:

- A kitöltendő rovatok többségébe a megjelölt adatokat kell beírni. Abban az esetben, ha a lehetséges válaszok előtt \$ szerepel, a megfelelő választ a rubrikába helyezett X -szel jelöljük be.
- A kitöltendő rovatokat a magyar ABC nagy és kisbetűivel kell kitölteni.
- Minden rovatban csak olyan hosszúságú adat adható meg, ahány betűhely a bizonylaton rendelkezésre áll.

III.

A nemzeti és etnikai kisebbségek részvétele az önkormányzati választásokon

I. Az 1994. évi helyi önkormányzati választásokon a nemzeti és etnikai kisebbségek két formában vehetnek részt:

- a) a települési önkormányzatok választásán,
- b) a nemzeti és etnikai kisebbségi önkormányzatok választásán.

Ad. a) A települési önkormányzatok választásánál a kisebbségeket kedvezmények illetik meg.

A 10.000-nél kevesebb lakosú településeken az önkormányzati képviselőtestület megválasztásánál, ha a kislistás választáson az adott kisebbség jelöltjéből nem lett képviselő, lehetősége van kedvezményes mandátum megszerzésére, ha a képviselőtestületbe a legkevesebb szavazattal bekerült képviselő szavazatszámának legalább a felét megkapta. A kedvezményes képviselői hely a képviselőtestület eredeti létszámához hozzáadódik; a kisebbségi képviselő jogállása megegyezik a többi képviselő jogaival, illetőleg kötelezettségeivel. A kedvezmény a kisebbségeket külön-külön illeti meg.

A 10.000-nél több lakosú településeken kedvezménnyel indíthatnak listát a kisebbségek. Míg a pártok, társadalmi szervezetek közül csak azok állíthatnak listát, amelyek az egyéni választókerületek egynegyedében egyéni jelöltet tudtak indítani, addig a kisebbségeket ilyen feltétel nem terheli. A kisebbségi lista a törvény erejénél fogva jön létre, azon valamennyi kisebbségi jelölt (kisebbségi szervezet jelöltje vagy független jelölt) kisebbségenként külön-külön szerepel, de az egyes kisebbségi jelöltek közös listán is indulhatnak. A kisebbségi lista a szavazatok arányában kap mandátumot.

Ha azonban az általános szabályok szerint az adott kisebbségi lista nem jut mandátumhoz, akkor a lista már a mandátumszerzéshez szükséges legkevesebb szavazat egynegyedének elérése esetén is mandátumot szerez. A kisebbségi listáról az egyéni választókerületben megszerzett szavazatszám alapján kapnak mandátumot a jelöltek.

A kedvezményes mandátumok száma - kisebbségi listánként külön-külön - egy. A kedvezményes képviselői hely a képviselőtestület eredeti létszámához hozzáadódik, a kisebbségi képviselő jogállása megegyezik a többi képviselő jogaival, illetőleg kötelezettségeivel.

A települési önkormányzatok választásánál a jelöltállításban, továbbá a polgármester, valamint a fővárosi, megyei közgyűlés tagjainak megválasztásában a kisebbségeket külön kedvezmény nem illeti meg, a mandátumokért a pártokkal, társadalmi szervezetekkel azonos feltételek mellett versenyeznek.

Ad. b)

1. A kisebbségi önkormányzatok megválasztására a települési önkormányzatok választásával egyidőben (egy napon) kerül sor. A kisebbségi önkormányzati választás kitűzését a kisebbségnek

kezdeményeznie kell, kezdeményezés hiányában a választás nem kerül kitűzésre. A kezdeményezésre tíz nap áll rendelkezésre, melyet attól a naptól kell számítani, amely napon a köztársasági elnök kitűzi a települési önkormányzatok választását. A határidő jogvesztő, ezért különösen ügyelni kell arra, hogy a sajtó, a rádió, a televízió útján a kisebbségi szervezetek kellő időben tájékoztatást kapjanak a kezdeményezés szükségességéről és annak határidejéről. E cél érdekében a BM Országos Választási Irodája a választási füzetek 14. számában közétette - 13 kisebbségi nyelven is - a kezdeményezés iratmintáját és az ehhez szükséges tudnivalókat. A választási füzetnek az említett száma mind a 3.200 polgármesteri hivatalban rendelkezésre áll, így a kisebbségi választások iránt érdeklődő választópolgárok minden polgármesteri hivatalban teljeskörű tájékoztatást kaphatnak.

A kisebbségi önkormányzatok választását öt választópolgár kezdeményezheti a település jegyzőjénél a polgármesteri hivatalban. A törvény előírása szerint a kezdeményezésnek tartalmaznia kell a kezdeményező nevét, lakcímét, személyazonosító jelét, továbbá saját kezű aláírását.

A helyi választási bizottság a választást megelőző 45. napon dönt a kisebbségi önkormányzati választás kitűzéséről és a törvényes feltételek megléte esetén köteles kitűzni a kisebbségi önkormányzati választást. A választáshoz kapcsolódó határidőket és határnapokat a helyi választási bizottság később állapítja meg, és a helyben szokásos módon (helyi újság, kábeltelevízió, hangosbeszélő stb.) teszi közzé.

A kisebbségi önkormányzat tagjainak számát törvény állapítja meg:

- 1.300-nál kevesebb lakosú településen 3 fő,
- 1.300-nál több lakosú településeken, beleértve a fővárosi kerületeket is 5 fő.

A kisebbségi önkormányzati választáson jelölt lesz minden választópolgár, aki a kisebbség képviselőjét - egyoldalú jognyilatkozattal - vállalja és legalább öt választópolgár ajánlását összegyűjti. A jelöltajánlásra - a települési önkormányzati választással azonos módon - ajánlóív vagy ajánlólap (titkos ajánlás) szolgál.

A kisebbségi önkormányzat megválasztására önálló szavazólap szolgál. A szavazólapra felkerül valamennyi kisebbségi jelölt, kisebbségenként önálló oszlopban, a jelöltek neve ábécé sorrendben. A választópolgár érvényes szavazatot csak egy kisebbségre adhat le, és legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, amennyi a megválasztható kisebbségi képviselőtestület létszáma. A jelöltek közül képviselők - a kislistas választás szabályai szerint - azok lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb szavazatot kapták.

A kisebbségi önkormányzati választás érvényességi feltétele, hogy az adott kisebbségi kislistára 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településen legalább 50, 10.000-nél több lakosú településen legalább 100 választópolgár érvényesen szavazzon. Az érvényességi feltétel kisebbségenként külön-külön áll fenn, így pl. ha német, román és cigány kisebbségi választás is van, akkor 3 x 50, illetve 3 x 100 érvényes szavazólap szükséges ahhoz, hogy mindhárom választás érvényes legyen.

Ha a jelölés eredményeként nem volt annyi jelölt, mint a megválasztható képviselők száma, vagy az érvényes szavazólapok száma egy kisebbség vonatkozásában nem éri el az 50-et, illetve 100-at, akkor nem alakul meg a kisebbségi önkormányzati képviselőtestület. A képviselőtestület megválasztására legközelebb az általános választást követő év novemberében kerülhet sor, feltéve, ha a választás kitűzését - a választás előtt legalább hatvan nappal - öt választópolgár kezdeményezi.

2. A nemzeti és etnikai kisebbség 9 tagú fővárosi önkormányzatát a fővárosi kerületek elektorai választják. Elektorok a kerületi önkormányzati képviselők, akiket kisebbségi képviselőként választottak meg, a kerületekben létrejött helyi kisebbségi önkormányzatok képviselőtestületének tagjai, valamint a külön erre a célra választott elektorok.

Ha az adott kisebbség a főváros egyik kerületében sem hoz létre helyi kisebbségi önkormányzatot, akkor tíz, magát az adott kisebbséghez tartozónak valló és a fővárosban lakóhellyel rendelkező választópolgár kezdeményezésére választói gyűlést kell összehívni. A választói gyűlésen a kislistás választás szabályai szerint választják meg a képviselőket. A választás akkor érvényes, ha legalább 100, a fővárosban lakóhellyel rendelkező választópolgár érvényesen szavazott.

- II. A nemzeti és etnikai kisebbségek országos önkormányzatának választására a települési önkormányzatok megválasztása után 120 napon belül kerül sor. Az országos önkormányzat megválasztásának időpontját az Országos Választási Bizottság tűzi ki, az eljárási kérdések szabályozására a belügyminiszter rendeletet alkot.

Az országos önkormányzat tagjai számának alsó és felső határát törvény állapítja meg. A választásban részt vehetnek a települési önkormányzatok kisebbségi képviselői, a helyi kisebbségi önkormányzati képviselők (beleértve a kisebbség fővárosi önkormányzatának képviselőit is), továbbá a szószólók, valamint az elektorok.

Elektorok választására azokban a községekben, városokban kerülhet sor, ahol az adott kisebbségnek nincs települési vagy kisebbségi önkormányzati képviselője, illetőleg szószólója. Az elektort "választói gyűlésen" választják azok a választópolgárok, akik valamely kisebbséghez tartozónak vallják magukat. A választói gyűlést a helyi választási bizottság hívja össze a települési választást követő 60 napon belül. A megválasztott elektorok részt vesznek a kisebbségi országos önkormányzat tagjainak megválasztásában.

* * *

A kisebbségek a választások alkalmával saját anyanyelvüket használhatják. A Belügyminisztérium Országos Választási Irodája a kisebbségeket érintő nyomtatványokat a kisebbségek nyelvén is elkészítteti. A szavazólapon - kérésre - a jelölt, illetőleg szervezetének neve a kisebbség nyelvén is szerepel.

A települési önkormányzatok választására a kisebbségi jelöltek a választási kampányukhoz állami támogatást igényelhetnek. A támogatás összege jelöntenként 2.000 forint, amelyet a jelölt nyilvántartásba vételéről szóló helyi választási bizottsági döntés alapján a jegyzőtől lehet igényelni.

A támogatás a független jelöltet is megilleti. A független jelöltek személy szerint, a kisebbségi szervezethez tartozó jelölt után járó összeget a kisebbségi szervezet kapja meg. A támogatás dologi kiadásokra (nyomda, útiköltség stb.) fordítható, személyi kiadást nem tartalmazhat.

Az önkormányzati választás időszakában valamennyi polgármesteri hivatalban választási információs szolgálat működik. Javasoljuk, hogy a kisebbségek képviselői vegyék fel a kapcsolatot az illetékes választási információs szolgálattal, munkacsoporttal annak érdekében, hogy minél részletesebb tájékoztatást kaphassanak a választás eljárási, technikai kérdéseiről.

Különösen fontos, hogy a települési önkormányzati választásokon valamennyi, jelöltet állító kisebbségi szervezet, illetve kisebbségi független jelölt a szavazatszámoló bizottságba, továbbá a helyi választási bizottságba delegálja megbízottját, aki részt vesz a bizottság tevékenységében, és ellenőrizheti a választás tisztaságát, elősegítve ezzel a zökkenőmentes lebonyolítást.

IV.

A jelölés, szavazatösszesítés és eredménymegállapítás technikai leírása az 1994. évi önkormányzati választáson

1. A választás rendszerének áttekintése

Az önkormányzati választás célja az, hogy az ország településein és megyéiben, valamint a fővárosban létrejöjjenek az új önkormányzatok és megválasztásra kerüljenek a kisebbségi önkormányzatok.

Az önkormányzati választás egyfordulós.

Az önkormányzati választás rendszere - igazodva az ország településszerkezetéhez - településtípusonként más-más elemekből áll össze.

A 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településen:

- kislistás választási rendszerben kerülnek megválasztásra az önkormányzati testület képviselői;
- közvetlenül választják a polgármestert;
- listás választás keretében szavaznak a megyei önkormányzat képviselőire;
- helyi kisebbségi önkormányzati kislistás választás keretében választják a helyi kisebbségi önkormányzatot.

A felsorolt választási elemek egy-egy szavazólapot jelentenek, így a 10.000 vagy kevesebb lakosságú településen a választópolgárok 4 szavazólapal választanak. Megjegyezzük, hogy azokon a településeken, ahol a kisebbségek nem kezdeményezik helyi kisebbségi önkormányzat választását, ilyen választás nem lesz, és így csak három szavazólap kerül kiosztásra választópolgáronként.

Amennyiben az önkormányzati képviselők választása során megfelelő számú kisebbségi képviselő kerül be a testületbe, közvetett módon helyi kisebbségi önkormányzat jöhet létre.

Az országos kisebbségi önkormányzatok választásához a települések elektorokat delegálhatnak.

A 10.000 lakosnál nagyobb településeken:

- egyéni választókerületi rendszerben választják az önkormányzati képviselőtestület egy részét, minden egyéni választókerületben egy képviselőt;
- település szintű kompenzációs listán választják az önkormányzati képviselőtestület másik részét. A kompenzációs listára az egyéni választókerületekből kerülnek fel a töredékszavazatok, így a településeken települési önkormányzati listás szavazólap nincsen;
- közvetlenül választják a polgármestert;
- listás választás keretében szavaznak a megyei önkormányzat képviselőire;
- helyi kisebbségi önkormányzati kislistás választás keretében választják a helyi kisebbségi önkormányzatot.

A felsorolt választási elemek - a település szintű listás választás kivételével - egy-egy szavazólapot jelentenek, így a 10.000 főnél nagyobb lakosságszámú településeken a választópolgárok 4 szavazólapal választanak.

Megjegyzés:

- azokon a településeken, ahol a kisebbségek nem kezdeményezik helyi kisebbségi önkormányzat választását, ilyen választás nem lesz, és így eggyel kevesebb szavazólap kerül kiosztásra választópolgáronként;
- a megyei jogú városokban - mivel azok nem tartoznak a megyei önkormányzat hatáskörébe - nem szavaznak a megyei önkormányzatra, ezért ott a szavazólapok száma eggyel kevesebb.

Amennyiben az önkormányzati képviselők választása során megfelelő számú kisebbségi képviselő kerül be a testületbe, közvetett módon helyi kisebbségi önkormányzat jöhet létre.

Az országos kisebbségi önkormányzatok választásához a települések elektorokat delegálhatnak.

A fővárosi kerületekben:

- egyéni választókerületi rendszerben választják az önkormányzati képviselőtestület egy részét, minden egyéni választókerületben egy képviselőt;
- kerületi szintű kompenzációs listán választják az önkormányzati képviselőtestület másik részét. A kompenzációs listára az egyéni választókerületekből kerülnek fel a töredékszavazatok, így a kerületekben önkormányzati listás szavazólap nincsen;
- közvetlenül választják a polgármestert;
- listás választás keretében szavaznak a fővárosi önkormányzat képviselőire;
- helyi kisebbségi önkormányzati kislistás választás keretében választják a helyi kisebbségi önkormányzatot;
- közvetlenül választják a főpolgármestert.

A felsorolt választási elemek - a kerületi szintű listás választás kivételével - egy-egy szavazólapot jelentenek, így a fővárosi kerületek választópolgárai 5 szavazólapal szavaznak.

Megjegyezzük, hogy azokban a kerületekben, ahol a kisebbségek nem kezdeményezik helyi kisebbségi önkormányzat választását, ilyen választás nem lesz és így eggyel kevesebb szavazólap kerül kiosztásra választópolgáronként.

Amennyiben az önkormányzati képviselők választása során megfelelő számú kisebbségi képviselő kerül be a testületbe, közvetett módon helyi kisebbségi önkormányzat jöhet létre.

A fővárosi és az országos kisebbségi önkormányzatok választásához a kerületek elektorokat delegálhatnak.

A megyei önkormányzatok választása - mint az az előzőekből kiderült - listás választással történik. A választás szempontjából a megye két választókerületre oszlik, az első választókerületet a megye kistelepülései (10.000 vagy annál kevesebb lakossal) alkotják, a másodikat pedig a nagyobb települések, amelyek közül azonban kimaradnak a megyei jogú városok. Megyei jogú város minden megyeszékhely, valamint Dunaújváros, Hódmezővásárhely, Nagykanizsa és Sopron. Mind a két választókerületben listát állítanak a jelölő szervezetek, de két különböző listát, vagyis mások a listán felsorolt jelöltek.

A fővárosi önkormányzat képviselőit fővárosi listákon választják, a főpolgármestert pedig közvetlenül. Ezen a két választáson a főváros egy választókerületet alkot.

Az önkormányzati választások után fővárosi és országos kisebbségi önkormányzatok választására kerülhet sor kisebbségenként elektoros választási formában.

A választási rendszer korlátozza azt, hogy egy választható polgár hány helyen lehet jelölt. Egy személy elfogadhat egy képviselőtestületi, egy polgármesteri, egy helyi kisebbségi önkormányzati, valamint egy megyei vagy fővárosi listás és egy főpolgármesteri jelölést. Szerepelhet ezen kívül települési kompenzációs listán, illetve választható később fővárosi és országos kisebbségi önkormányzatba.

Amennyiben a kompenzációs lista jelöltjét polgármesternek vagy egyéni választókerületben képviselőnek választották, a listáról törölni kell. Amennyiben a kislista jelöltjét polgármesternek választották, a kislistáról törölni kell. Amennyiben egy jelölt listás mandátumot szerez kerületi önkormányzatban is és fővárosi önkormányzatban is, nyilatkoznia kell arról, hogy a kettő közül melyiket fogadja el. Ugyanazon személy szerezhethet polgármesteri és egyéni választókerületi mandátumot is.

Az önkormányzati választásokon az előzetes adatok közlése és a végleges jogi eredményt támogató számítógépes rendszer nem különül el olyan mértékben, mint az a parlamenti választások idején volt. A választás napját követő éjszakán működő tájékoztató szavazatösszesítő rendszer az előzetes tájékoztatás közzététele után üzemmódot vált és a jogi eredmény megállapítását segíti. A végleges jogi eredmény az adatállományok tekintetében a tájékoztató szavazatösszesítés során összegyűjtött jegyzőkönyvi adatokra támaszkodik azzal, hogy ki lesz egészítve a választást követő nap össze nem gyűjtött jegyzőkönyvekkel, illetve át lesznek vezetve benne a választási szervek által megállapított, jogorvoslati eljárások befejezését követő állapotú hivatalos jegyzőkönyvi adatok.

Ebben a terminológiában a választásnap tájékoztató adatait a köztisztviselők által kezelt adatlapok és részben a tájékoztatási időszak végéig beérkezett jegyzőkönyvek szolgáltatják, az előzetes eredmény a választási szervek által előállított jegyzőkönyvek tartalma, a végleges jogi eredmény pedig szintén a jegyzőkönyvek tartalma, de már a jogorvoslati eljárások lezárása utáni állapotnak megfelelően.

Az egész választási rendszer és annak minden eleme egy forduló, de bizonyos esetekben a választási eljárás vagy annak egy része jogorvoslati döntés alapján ismétlésre kerülhet. Ismétlésre a helyi, a területi választási bizottság vagy az OVB, illetve a megyei, fővárosi bíróság vagy a Legfelsőbb Bíróság döntése alapján kerülhet sor.

2. A jelöltek, szervezetek és választókerületek azonosítása

2.1. A jelöltek azonosítása

A jelöltek azonosítása a választási rendszerben - mivel ők természetes személyek - személyazonosító jelük segítségével történik. A jelölt a választási bizottságnak ezen kívül köteles megadni nevét, lakcímét, valamint nyilatkoznia kell arról, hogy van választójoga, a jelölést elfogadja, és nincs olyan tisztsége, amely összeférhetetlen képviselői vagy polgármesteri megbízásával, illetőleg megválasztása esetén arról lemond. A 3000-nél kevesebb lakosú település polgármester jelöltje arról is nyilatkozik, hogy főállásban, vagy társadalmi megbízatásban látja el tisztségét. A választások alkalmával a jelölt adatbázis a bejelentett név és cím írásmódot használja.

Az azonos nevek megkülönböztetésére (a szavazólap miatt) az illetékes választási bizottság felhívja

a jelöltet nevének kiegészítésére betűjelzéssel, valamint második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével. Ha egy jelölt egy helyen bejelentett egy névformát, valamennyi más jelölésnél ugyanezt kell használnia, ezért az esetleges korábbi, máshol történt jelölésnél is módosul a neve.

A kisebbségi jelölt nevét kivánságára anyanyelvén is fel kell tüntetni a szavazólapon.

A megadott személyazonosító jel helyességét az SZL által kiadott hatósági bizonyítvány vagy más okirat bekérésével ellenőrzi a választási bizottság az egyéni jelölteknel.

A listás jelölteknel az SZL rendszerrel összevetve kell ellenőrizni a helyességet, kivéve, ha a jelölt egyéni választókerületben is indult. Néveltérésnél - ha nem triviális utónév elírásról van szó, pl. László helyett Laszló szerepel - a listát állító szervezeten keresztül ellenőriztetni kell a nyilvántartásba vett név-alakot. A triviális utónév elírás javítható, ha a jelölt nem kisebbségi jelölt. Ha az ellenőrzésnél a jelölt nyilvántartásbeli beazonosítása során a legcsekélyebb kétely is felmerül, a listát állító szervezeten keresztül tisztázni kell a jelölt azonosságát és helyes adatait. A jelölt ellenőrizendő, van-e választójoga és választható-e.

2.2. A választáson induló szervezetek azonosítása

A választáson indulhatnak olyan társadalmi szervezetek, amelyek megfelelnek a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény rendelkezéseinek (továbbiakban pártok), valamint társadalmi, és ezen belül kisebbségi szervezetek, továbbiakban: jelölő szervezetek.

A jelölő szervezetek azonosítása céljából a választási informatikai rendszer kell, hogy képezzen egy országosan egységes belső azonosítót ezekre a szervezetekre. Az azonosító képzési szabályát a választást előkészítő rendszer specifikációja tartalmazza.

A jelölő szervezetekről a választást megelőzően a jelölési folyamat során a választási szervek be kell, hogy gyűjtsenek néhány alapvető adatot:

- a jelölő szervezet bíróság által bejegyzett neve;
- a jelölő szervezet rövid neve;
- a jelölő szervezet rövidése;
- a szervezet típusa (párt, társadalmi vagy kisebbségi szervezet);
- a szervezet postacíme;
- a szervezet képviselőjének neve, címe, telefonszáma.

Az első négy adat elsősorban a szavazatösszesítéshez, illetve annak különböző tájékoztató-kijelző rendszereihez szükséges. A további adatok a szervezettel kapcsolatos levelezéshez nélkülözhetetlenek.

2.3. Az önkormányzati választás választókerületi felosztása

Az önkormányzati választásnál a választást követően megalakuló települések már önálló településként jelennek meg, mivel ezek képviselőtestületeit, polgármestereit is ez alkalommal választják meg.

Az önkormányzati választáshoz a szavazóköröket a parlamenti választáshoz hasonlóan a jegyzők alakítják ki, a választás előtt 50 nappal, úgy hogy egy szavazókörre mintegy 600-1200 választópolgár jusson, de minden községben legyen egy szavazókör.

Lehetőleg az országgyűlési képviselőválasztásra kialakított szavazóköri beosztást kell használni, ettől eltérni csak a településen belüli egyéni választókerület határok beosztása miatt, vagy az időközben bekövetkezett és az említett jövőbeli területi módosulások miatt célszerű.

A 10.000 lakosnál kisebb településeken mind a kislistás, mind a polgármester választás szempontjából a település egy választókerületet alkot.

A 10.000 lakosnál nagyobb településeken és a fővárosi kerületekben a képviselők egy részét egyéni választókerületekben, más részét listákon választják. Az egyéni képviselők választásához a településen belül egyéni választókerületeket kell kialakítani az 1990. évi önkormányzati választáshoz hasonlóan. A listás választás szempontjából a település egy választókerületet képez.

A helyi kisebbségi önkormányzat választása minden településen kislistás rendszerben történik, és így az egész település egy választókerületet alkot.

A fővárosi önkormányzat listás választása és a főpolgármester közvetlen választása szempontjából a főváros egy választókerületet alkot. A megyei önkormányzatok választási rendszerében azonban a megyékben két választókerület kerül kialakításra:

- az egyik választókerület a megye 10.000 lakos alatti településeinek összessége;
- a másik választókerület a megye 10.000 lakos feletti településeinek összessége, kivéve a megyei jogú városokat.

A választói névjegyzék készítéséhez a jegyzők kialakítják, illetőleg ellenőrzik a települések szavazóköreinek adatait teljességi és helyességi szempontból.

Ezt az adatállományt számítógépről (TÁKISZ-ok, OSZH) veszi át a választást előkészítő rendszer, amely átvételkor elvégzi a szükséges ellenőrzéseket.

A szavazókörök és választókerületek azonosítását a választást előkészítő rendszer követelményei szerint kell elvégezni.

A választás napján napközben vezetik át a nyilvántartáson a szavazókörökben beállt változásokat, pl. ha egy szavazókör nem működik. Az átvezetést a jegyző jelentése alapján az OEVK székhely településen működő helyi választási munkacsoport végzi.

3. Jelölés és szavazatösszesítés a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú települések kislistás képviselő-testületi választási rendszerében

3.1. Képviselő jelölése kislistára

A kislistás választási rendszerben az egész település egy választókerületet alkot. A szavazólapokra azok a személyek kerülnek fel, akik a jelölési folyamatban jelöltté válnak. A szavazólapon a választópolgár legfeljebb annyi jelöltet jelölhet meg, amennyi a választókerületben megválasztható képviselők száma.

A kislistás választáson a választópolgárok, valamint a jelölő szervezetek jelölhetnek képviselőt. Képviselő jelölt az lehet, akit az adott település nyilvántartásában - a kifüggesztés időpontjában - szereplő választópolgárok legalább 3 %-a jelöltnek ajánlott.

A választópolgár kétféleképpen ajánlhat:

- ajánlóíven, amelyet a jelölő szervezet vagy a független jelölt, illetve megbízottja igényel a polgármesteri hivatalban. A választópolgár, ha jelölési célból megkeresik és Ő jelölni szándékozik, meg kell hogy adja nevét, lakcímét és személyazonosító jelét, a fenti adatokat pedig az ajánlóíven sajátkezű aláírásával hitelesíti;
- a polgármesteri hivatalban titkosan. Ha a polgár jelölési célból felkeresi a polgármesteri hivatalt és ott személyazonosságát igazolja, nyilvántartásba veszik, amely nyilvántartás tartalmazza az ajánló nevét, lakcímét, személyazonosító jelét és sajátkezű aláírását, valamint nyilatkozatát arról, hogy választójoggal rendelkezik. A titkos jelölésre szolgáló ajánlólapon feltüntetni a támogatott személy nevét, a jelölő szervezetet, vagy a független jelölés tényét, továbbá a település nevét és az egyéni választókerület sorszámát. Az ajánlólapot ezután egy urnába dobja.

A jelölés elfogadásáról a helyi választási bizottság dönt. A választási bizottság döntése szerint az ajánlókat és az ajánlást a választói névjegyzék alapján ellenőrizni kell (ezen SZL-t és NESZA-t értünk).

Az ellenőrzés kiterjed arra, hogy:

- létezik-e választópolgár az adott személyazonosító jellel;
- egyeznek-e a választópolgár személyiadat- és lakcím nyilvántartásbeli adatai az ajánlóív adataival;
- a választópolgár lakóhelye az ajánlás napján abban az egyéni választókerületben van-e, ahol jelöltet ajánlott;
- a választópolgár választójogosult-e;
- a választópolgár nem ajánlotta-e kétszer vagy többször ugyanezt a jelöltet.

Az elfogadott jelölésekről a választási bizottság adatot szolgáltat a szavazatösszesítési és más választási rendszerek számára, ezért a jelöléseket azonnal számítógépes nyilvántartásba adja. Az ajánlóívek megnyitásakor a polgármesteri hivatal már regisztrálja a jelölt személyazonosító jelét, nevét és lakcímét, valamint a jelölő szervezet nevét, vagy a független jelölés tényét, ezért a számítógépes jelölt adatbázis adatainak összegyűjtése már a jelölési folyamat elején elkezdhető.

A választás előkészítő rendszer számára - amelynek része a jelölt adatbázis - a jelöltnek kell szolgáltatnia a törvényben meghatározott adatokat legkorábban 35, legkésőbb 20 nappal a választás előtt.

Ha a településen két vagy több azonos család- és utónévű jelölt indul, a jelöltként később jelentkező személy- legkésőbb a választást megelőző 19. napon - gondoskodik arról, hogy az előző jelölttől - betűjelzés, második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével - megkülönböztethető legyen.

A választás során előfordulhat, hogy két vagy több jelölt azonos szavazatszámot kap, de a kiosztható mandátumok száma már nem elegendő ahhoz hogy mindnyájan mandátumot kapjanak. Ebben az esetben egy sorsolási sorrend dönt. A sorsolást a helyi választási bizottság hajtja végre, a jelölési folyamat lezárása után. A sorsolásról jegyzőkönyvet kell készíteni.

Erre a jegyzőkönyvre az eredménymegállapítás során lehet szükség, de csak abban az esetben, ha a szavazategyenlőség miatt nem osztható ki a megfelelő számú mandátum.

3.2. Kislistás szavazatösszesítés és eredménymegállapítás

A településen nem lehet megtartani a kislistás választást, ha kevesebb jelölt indul, mint a településen megválasztható képviselők száma. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

Képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb szavazatot kapták. Ha a mandátum kiosztás során szavazategyenlőség miatt nem oszthatók ki mandátumok, a jelöltek mandátumhoz jutási sorrendjét az előzetesen elvégzett sorsolás határozza meg. A sorsoláson kisebb sorszámot kapott jelölt szerez mandátumot.

Nem lehet képviselő az a jelölt, aki nem kapott szavazatot. Ha a választáson a település képviselő testülete létszámánál kevesebb képviselőt választanak meg, a be nem töltött képviselői helyekre időközi választást kell kiírni.

Ha a mandátumkiosztás során egy adott kisebbséghez tartozó jelöltek közül egy sem szerez mandátumot, ki kell számolni a kislistán legkevesebb szavazattal mandátumhoz jutott képviselő szavazatainak felét. Ha az adott kisebbséghez tartozó jelöltek közül valaki ennél több szavazatot ért el, mandátumot kap. Ha több ilyen jelölt is van, akkor a legtöbb szavazatot elért jelölt kap mandátumot. Szavazategyenlőség esetén az előzetesen végrehajtott sorsoláson kisebb sorszámot kapott jelölt a kedvezményezett.

A közös jelöltet állító szervezetek egy jelölt szervezetnek számítanak.

4. Jelölés és szavazatösszesítés a 10.000 lakos feletti települések egyéni választó kerületeiben

4.1. Egyéni képviselő jelölése

A települések egyéni választókerületeiben a választópolgárok, valamint a jelölő szervezetek jelölhetnek egyéni képviselőt. Képviselő jelölt az lehet, akit az adott választókerület nyilvántartásában - a kifüggesztés időpontjában - szereplő választópolgárok legalább 3 %-a jelöltnek ajánlott.

A választópolgár kétféleképpen ajánlhat, ugyanúgy, mint a kistépülések kislistás képviselőit.

A választást előkészítő rendszer számára a jelöltnek kell szolgáltatnia a törvényben meghatározott adatokat legkorábban 35, legkésőbb 20 nappal a választás előtt.

Ha a településen két vagy több azonos család- és utónevű jelölt indul, a jelöltként később jelentkező személy - legkésőbb a választást megelőző 19. napon - gondoskodik arról, hogy az előző jelölttől - betűjelzés, második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével - megkülönböztethető legyen.

Ha két vagy több jelölő szervezet közös jelöltet állított, akkor ezzel közös lista állítását lehet megalapozni. A közös jelölt töredékszavazatai a közös lista töredékszavazataihoz adódnak hozzá, ha van ugyanilyen összetételű közös lista. Ha nincs, de valamelyik jelölő szervezetnek van önálló listája, akkor a jelölt töredékszavazatai megfelelő arányban annak a listának a töredékszavazataihoz adódnak hozzá. A töredékszavazatok felosztása attól függ, hogy hány jelölő szervezet állította a jelöltet. Az egy listára jutó töredékszavazatok száma a jelölt töredékszavazatainak annyiad része, illetve a hányados egész része, ahány jelölő szervezet támogatta a jelöltet.

4.2. Szavazatösszesítés és eredménymegállapítás az egyéni választókerületekben

Az egyéni választókerületben nem lehet megtartani a választást, ha nincsen jelölt. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

A választáson induló jelöltek adatai a jelölési folyamatból származnak. A helyi választási bizottság dönt arról, hogy ki lehet jelölt.

Eredményes a választás, ha van olyan jelölt, aki a legtöbb szavazatot kapta. Eredménytelen a választás, ha két vagy több jelölt egyenlő számban kapta a legtöbb szavazatot. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

Töredékszavazatnak minősül a jelölő szervezet olyan jelöltjére leadott szavazat, aki nem jutott az egyéni választókerületben mandátumhoz.

Független jelöltre leadott szavazatból nem keletkezik töredékszavazat, ha csak a jelölt nem szerepel kisebbségi kompenzációs listán.

Ha a jelölési folyamat során egy jelöltet két vagy több jelölő szervezet támogatott, a töredék szavazatok meghatározása a 4.1. pontban leírtak szerint történik.

5. Listaállítás és szavazatösszesítés a 10.000 lakos feletti települések képviselő testületi választási rendszerében

5.1. Lista állítás a településen

Település szintű (kompenzációs) listát a 10.000 lakos feletti településeken és a fővárosi kerületekben lehet állítani.

Egy településen egy jelölő szervezet egy önálló listát állíthat, ha az egyéni választókerületek egynegyedében, illetve a törvény mellékletében meghatározott számban egyéni jelöltet állított. Az egyéni jelöltek közé beszámítanak:

- a jelölő szervezet által önállóan állított jelöltek;
- a más jelölő szervezettel közösen állított jelöltre eső jelölthányad, amit úgy kell kiszámítani, hogy egyet elosztunk a jelöltállító szervezetek számával. Nem keletkezik jelölthányad azok után a jelöltek után, akik jelölését felhasználták közös lista állításához.

Két vagy több jelölő szervezet közösen is állíthat listát, amelyet azonban közös jelöltek állításával kell megalapozni. A közös listát állító szervezetek az eredménymegállapítás során egy jelölő szervezetnek minősülnek. Közös listát akkor lehet állítani, ha az egyéni választókerületek egynegyedében, illetve a törvény mellékletében meghatározott számban közös jelöltet állítottak. Például ha A és B szervezetnek hat közös jelöltje van és a listaállításhoz négy jelöltre van szükség, akkor:

- AB közös lista állítása négy közös jelöltet "használ fel", A és B önálló listáihoz a maradék két jelölt járulhat hozzá $2/2 = 1$ jelölthányaddal;
- ha nem állítanak AB közös listát a hat közös jelölt $6 \times 1/2 = 3$ jelölthányaddal járulhat mind az A mind a B önálló listák állításához.

Előfordulhat olyan eset, hogy a közös egyéni jelöltet állító szervezetek olyan kompenzációs listát állítanak, amelyben nem vesz részt az egyéni jelöltet állító valamennyi szervezet. Ebben az esetben a választási bizottságnál – a listaállítással egyidőben – be kell jelenteniük, hogy a közös jelölnél keletkező töredékszavazat-hányaduk melyik – részvételükkel állított – közös kompenzációs listára kerüljön fel.

A listát a jelölő szervezetnek a helyi választási bizottságnál kell bejelentenie legkésőbb a választást megelőző 18. napon.

A listán kétszer annyi jelölt állítható, mint a megszerezhető mandátumok száma. A listán a jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg, és azt módosítani nem lehet. Ha valamelyik jelölt a listáról kiesik, vagy visszalép, helyére a listán soron következő lép.

A kisebbségi szervezetek lista állításának szabályai eltérnek a pártok vagy társadalmi szervezetek eljárásától.

A kisebbségi kompenzációs listára azok a jelöltek kerülhetnek fel, akik:

- kisebbségi szervezet jelöltjeként indultak egyéni választókerületben;
- független kisebbségi jelöltként indultak egyéni választókerületben, vagyis nyilatkoztak arról, hogy felvállalják valamely kisebbség képviselőtét.

Amennyiben egy kisebbség kompenzációs listájához az egyéni választókerületből jelölt rendelhető, az adott kisebbség kompenzációs listáját a helyi választási bizottság hivatalból állítja.

Amennyiben két vagy több kisebbségi szervezet közös kisebbségi kompenzációs listát kíván indítani, azt a választás előtt legkésőbb 19. nappal be kell jelenteni a helyi választási bizottságnál. Ebben az esetben a közös listán résztvevő kisebbségi szervezetek számára a helyi választási bizottság önálló kompenzációs listát nem állít.

A közös kisebbségi kompenzációs listára azok kerülhetnek fel, akik

- ugyanezen kisebbségi szervezetek közös jelöltjeként indultak egyéni választókerületben;
- független kisebbségi jelöltként indultak egyéni választókerületben, vagyis nyilatkoztak arról, hogy felvállalják a közös listát indító kisebbségek képviselőtét.

A kisebbségi kompenzációs lista indításához nem szükséges az egyéni választókerületek egynegyedében egyéni jelöltet állítani.

Tekintettel arra, hogy a kisebbségi jelölt a kisebbségi kompenzációs listára automatikusan kerül fel, nyilatkozni arról lehet - legkésőbb 19 nappal a választás előtt -, hogy nem kíván a kisebbségi kompenzációs listán indulni.

A kisebbségi kompenzációs listára a jelöltek ábécé sorrendben kerülnek fel.

Megjegyezzük, hogy az önálló lista állításánál nincsen szükség arra, hogy a listának külön neve legyen, hiszen az megegyezik a jelölő szervezet nevével. Ettől függetlenül a jelölő szervezet és az általa állított lista két különböző fogalom. Ez különösen szembeötlő a közös listáknál. A közös lista neve a listát állító szervezetek nevének felsorolása lesz.

5.2. Listasorrend

A helyi választási bizottságok, miután a listaállítások megtörténtek (legkésőbb 18 nappal a választás előtt) *kisorsolják* a listák sorrendjét (ennek a szavazólapok elkészítésénél, az adatlapok, jegyzőkönyvek kitöltésénél, de kiemelten a mandátumkiosztásnál lesz jelentősége, amennyiben a kisebb sorszámú lista - egyéb feltételek azonossága mellett - előnyt élvez).

A sorsolás szempontjából a közös lista ugyanolyan listának tekintendő, mint az önálló lista.

5.3. Szavazatösszesítés és eredménymegállapítás a települési listákon

Ha a településen semmilyen jelölő szervezet nem indít listát, a listás mandátumok nem kerülnek kiosztásra.

A települési listán megszerezhető mandátumok száma a település lakosságától függ és a választójogi törvényben kerül meghatározásra.

A mandátumok kiosztása előtt meg kell határozni az egyes listákra jutó töredékszavazatok számát. Az egyes jelölő szervezetek által indított jelöltekre leadott szavazatok töredékszavazatnak minősülnek, ha a jelölt nem szerzett mandátumot. Közös listára ugyanezen jelölő szervezetek közös jelöltjeitől kerülnek töredékszavazatok. Amennyiben léteznek közös jelöltek, de nincsen közös lista, akkor a közös jelöltektől származó töredékszavazatok a jelölő szervezetek önálló listáira kerülhetnek. A töredékszavazatok száma attól függ, hogy hány jelölő szervezet indította a jelöltet. A jelölt szavazatainak számát el kell osztani az indító szervezetek számával és ennek a hányadosnak az egész része lesz a töredékszavazatok száma.

A mandátumkiosztás a következő módszerrel történik:

- össze kell állítani egy táblázatot, amelynek első sora a listákra jutó töredékszavazatok száma elosztva 1,5-el. A második sor a töredékszavazatok száma osztva 3-mal, a harmadik sor 5-el és így tovább;
- meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk meg, az a lista kap egy mandátumot. Ezt a folyamatot addig kell folytatni, amíg az összes kiosztható mandátum ki nincs osztva. Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, illetőleg amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

A listán megszerzett mandátumokat a listán szereplő személyek a listán feltüntetett sorrendben kapják. Ha egy jelölt egyéni választókerületben mandátumot szerzett, vagy polgármesterré választották akkor a listán helyébe a soron következő lép és minden azutáni jelölt is előre lép egyet.

A kisebbségi kompenzációs listán a jelöltek az egyéni választókerületben szerzett szavazataik csökkenő sorrendjében kapnak mandátumot. Szavazategyenlőség esetén a jelöltek az előzetesen kisorsolt sorrendjük szerint kapnak mandátumot.

Ha egy lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

A kisebbségi kompenzációs listán kedvezményesen is mandátumhoz lehet jutni. Ha az előzőekben leírt mandátumkiosztás során valamelyik kisebbség kompenzációs listája nem szerzett mandátumot, akkor meg kell keresni azt a legkisebb számot, amellyel valamely lista még mandátumot szerzett. Ha a kisebbségi lista ennek a számnak a negyedénél több szavazatot kapott, kap egy mandátumot.

6. Jelölés és szavazatösszesítés a polgármesterek választásánál

6.1. Polgármesterek jelölése

A településeken a választópolgárok, valamint a jelölő szervezetek jelölhetnek polgármestert. Polgármester jelölt az lehet, akit:

- a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú település nyilvántartásában - a kifüggesztés időpontjában - szereplő választópolgárok legalább 5 %-a;
- a 100.000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 3 %-a,
- a 100.000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 2 %-a jelöltnek ajánlott.

A választópolgár kétféle képpen ajánlhat: ajánlóíven és titkosan, ugyanúgy, mint a kistelepülések kislistás képviselőit.

A választás előkészítő rendszer számára a jelöltnek kell szolgáltatnia a törvényben meghatározott adatokat legkorábban 35, legkésőbb 20 nappal a választás előtt. A polgármester-választásnál a 3.000-nél kevesebb lakosú település polgármester jelöltjének arról is nyilatkoznia kell, hogy főállásban vagy társadalmi megbízatásban fogja ellátni tisztségét.

Ha a településen két vagy több azonos család- és utónevű jelölt indul, a jelöltként később jelentkező személy - legkésőbb a választást megelőző 19. napon - gondoskodik arról, hogy az előző jelölttől - betűjelzés, második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével - megkülönböztethető legyen.

6.2. Szavazatösszesítés és eredménymegállapítás polgármester-választásnál

A településen nem lehet megtartani a polgármester-választást, ha nincsen jelölt. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

A választáson induló jelöltek adatai a jelölési folyamatból származnak. A helyi választási bizottság dönt arról, hogy ki lehet jelölt.

Eredményes a választás, ha van olyan jelölt, aki a legtöbb szavazatot kapta. Eredménytelen a választás, ha két vagy több jelölt egyenlő számban kapta a legtöbb szavazatot. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

7. Jelölés és szavazatösszesítés a főpolgármester választásánál

7.1. A főpolgármester jelölése

A fővárosban a választópolgárok, valamint a jelölő szervezetek jelölhetnek főpolgármestert. Főpolgármester-jelölt az lehet, akit a főváros választópolgárainak 1 %-a jelöltnek ajánlott.

A választópolgár kétféleképpen ajánlhat: ajánlóíven és titkosan, ugyanúgy, mint a kistelepülések kislistás képviselőit, de nem a helyi, hanem a Fővárosi Választási Bizottságnál.

A választást előkészítő rendszer számára a jelöltnek kell szolgáltatnia a törvényben meghatározott adatokat legkorábban 35, legkésőbb 20 nappal a választás előtt.

Ha a fővárosban két vagy több azonos család- és utónevű főpolgármester-jelölt indul, a jelöltként később jelentkező személy - legkésőbb a választást megelőző 19. napon - gondoskodik arról, hogy az előző jelölttől - betűjelzés, második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével - megkülönböztethető legyen.

7.2. Szavazatösszesítés és eredménymegállapítás a főpolgármester-választásnál

A fővárosban nem lehet megtartani a főpolgármester-választást, ha nincsen jelölt. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

A választáson induló jelöltek adatai a jelölési folyamatból származnak. A Fővárosi Választási Bizottság dönt arról, hogy ki lehet jelölt.

Eredményes a választás, ha van olyan jelölt, aki a legtöbb szavazatot kapta. Eredménytelen a választás, ha két vagy több jelölt egyenlő számban kapta a legtöbb szavazatot. Ebben az esetben időközi választásra kerül sor.

8. Listaállítás és szavazatösszesítés a megyei közgyűlés választásánál

8.1. Megyei listák állítása

Megyei listát az ország 19 megyéjében lehet állítani.

A listállítás szempontjából a megyék két választókerületre oszlanak:

- az egyik választókerület a megye 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településeinek összessége;
- a másik választókerület a megye 10.000 lakos feletti településeinek összessége, kivéve a megyei jogú városokat.

Egy megyében egy jelölő szervezet két önálló listát állíthat, mindkét választókerületben egyet-egyét. Ehhez mindkét választókerületben külön-külön össze kell gyűjteni a választókerület választópolgárai 0.5 %-ának ajánlását. A választópolgárok számát a névjegyzékek kifüggesztéskori időpontjában kell meghatározni.

Két vagy több jelölő szervezet közösen is állíthat listát, amelyet azonban közös ajánlással kell megalapozni. A közös listát állító szervezetek az eredménymegállapítás során egy jelölő szervezetnek minősülnek.

A listát a jelölő szervezetnek a területi választási bizottságnál kell bejelentenie legkésőbb a választást megelőző 18. napon. Közös listát közösen vagy meghatalmazott jelenthet be.

A listán kétszer annyi jelölt állítható, mint a megszerezhető mandátumok száma. A listán a jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg, és azt módosítani nem lehet. Ha valamelyik jelölt a listáról kiesik, vagy visszalép, helyére a listán soron következő lép.

Megjegyezzük, hogy az önálló lista állításánál nincsen szükség arra, hogy a listának külön neve legyen, hiszen az megegyezik a jelölő szervezet nevével. Ettől függetlenül a jelölő szervezet és az általa állított lista két különböző fogalom. Ez különösen szembeötlő a közös listáknál. A közös lista neve a listát állító szervezetek nevének felsorolása lesz.

8.2. Listasorrend

A területi választási bizottságok, miután a listaállítások megtörténtek (legkésőbb 18 nappal a választás előtt) kisorsolják a listák sorrendjét (ennek a szavazólapok elkészítésénél, az adatlapok, jegyzőkönyvek kitöltésénél, de kiemelten a mandátumkiosztásnál lesz jelentősége, amennyiben a kisebb sorszámú lista - egyéb feltételek azonossága mellett - előnyt élvez).

A sorsolás szempontjából a közös lista ugyanolyan listának tekintendő, mint az önálló lista.

8.3. Szavazatösszesítés és eredménymegállapítás a megyei listákon

Ha a megye valamelyik választókerületében semmilyen jelölő szervezet nem indít listát, a listás választás nem tartható meg, mandátumok nem kerülnek kiosztásra.

A megyei listán megszerezhető mandátumok számát a megye lakosságától függően mindkét választókerület vonatkozásában a választójogi törvény melléklete határozza meg.

A mandátumok kiosztása előtt meg kell határozni az egyes listákra jutó szavazatok számát. Nem jut mandátumhoz az a lista, amely nem érte el a választókerületben leadott szavazatok több, mint 4 %-át.

A mandátumkiosztás a települési listáknál követett módszerrel történik:

- össze kell állítani egy táblázatot, amelynek első sora a listákra jutó töredékszavazatok száma elosztva 1,5-el. A második sor a töredékszavazatok száma osztva 3-mal, a harmadik sor 5-el és így tovább;
- meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk meg, az a lista kap egy mandátumot. Ezt a folyamatot addig kell folytatni, amíg az összes kiosztható mandátum ki nincs osztva. Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, illetőleg amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

A listán megszerzett mandátumokat a listán szereplő személyek a listán feltüntetett sorrendben kapják. Ha egy lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

9. Listaállítás és szavazatösszesítés a fővárosi közgyűlés választásánál

9.1. Fővárosi listák állítása

A listállítás szempontjából a főváros egy választókerületet képez.

Listát az a jelölő szervezet indíthat, amely legalább 6 fővárosi kerületben kerületi (kompenzációs) listát állított.

Két vagy több jelölő szervezet közösen is állíthat listát, amennyiben legalább 6 fővárosi kerületben közös kerületi (kompenzációs) listát állított. Közös listát állító szervezetek az eredménymegállapítás során egy jelölő szervezetnek minősülnek.

A listát a jelölő szervezetnek a Fővárosi Választási Bizottságnál kell bejelentenie legkésőbb a választást megelőző 18. napon.

A listán kétszer annyi jelölt állítható, mint a megszerezhető mandátumok száma. A listán a jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg, és azt módosítani nem lehet. Ha valamelyik jelölt a listáról kiesik vagy visszalép, helyére a listán soron következő lép.

Megjegyezzük, hogy az önálló lista állításánál nincsen szükség arra, hogy a listának külön neve legyen, hiszen az megegyezik a jelölő szervezet nevével. Ettől függetlenül a jelölő szervezet és az általa állított lista két különböző fogalom. Ez különösen szembeötlő a közös listáknál. A közös lista neve a listákat állító szervezetek nevének felsorolása lesz.

9.2. Listasorrend

A Fővárosi Választási Bizottság, miután a listaállítások megtörténtek (legkésőbb 18 nappal a választás előtt) kisorsolja a listák sorrendjét (ennek a szavazólapok elkészítésénél, az adatlapok, jegyzőkönyvek kitöltésénél, de kiemelten a mandátumkiosztásnál lesz jelentősége, amennyiben a kisebb sorszámú lista - egyéb feltételek azonossága mellett - előnyt élvez). Ebből a szempontból a közös lista ugyanolyan listának tekintendő, mint az önálló lista.

9.3. Szavazatösszesítés és eredménymegállapítás a fővárosi listákon

Ha a fővárosban semmilyen jelölő szervezet nem indít listát, a listás választás nem tartható meg, mandátumok nem kerülnek kiosztásra.

A fővárosi listán megszerezhető mandátumok száma 66.

A mandátumok kiosztása előtt meg kell határozni az egyes listákra jutó szavazatok számát. Nem jut mandátumhoz az a lista, amely nem érte el a fővárosban a listákra leadott szavazatok több, mint 4 %-át.

A mandátumkiosztás a települési listáknál követett módszerrel történik:

- össze kell állítani egy táblázatot, amelynek első sora a listákra jutó töredékszavazatok száma elosztva 1,5 - tel. A második sor a töredékszavazatok száma osztva 3-mal, a harmadik sor 5- tel és így tovább;
- meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk meg, az a lista kap egy mandátumot. Ezt a folyamatot addig kell folytatni, amíg az összes kiosztható mandátum ki nincs osztva. Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, illetőleg amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

A listán megszerzett mandátumokat a listán szereplő személyek a listán feltüntetett sorrendben kapják.

Ha egy lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

10. Jelölés és szavazatösszesítés a helyi kisebbségi önkormányzati választásnál

10.1. Kisebbségek és kisebbségi kislisták

Az önkormányzati választással párhuzamosan azokon a településeken, ahol azt a kisebbségek kezdeményezik, helyi kisebbségi önkormányzatot lehet választani.

A helyi kisebbségi önkormányzatok választása kisebbségenként kislistás választási rendszerben kerül végrehajtásra.

A kislistás választási rendszerben az egész település egy választókerületet alkot. Egy szavazólapon szerepel az összes kisebbség kislistája, kisebbségenként külön-külön oszlopban. A szavazólapokra azok a személyek kerülnek fel, akik a jelölési folyamatban jelöltté válnak. A szavazólapon a választópolgár csak egy kisebbségre szavazhat, és annak oszlopában legfeljebb annyi jelöltet jelölhet meg, amennyi a megválasztható képviselők száma.

A helyi kisebbségi önkormányzat képviselőinek száma 1300 lakos alatti településen 3 fő, 1300 lakos feletti településen és fővárosi kerületben 5 fő, a fővárosban pedig 9 fő.

A helyi kisebbségi önkormányzati választást kisebbségenként akkor kell kitűzni, ha azt legalább 5 fő, magát azonos kisebbséghez tartóznak valló és a településen lakóhellyel rendelkező választópolgár kéri.

A helyi kisebbségi önkormányzati választáson a választópolgárok jelölhetnek képviselőt. Képviselőjelölt az lehet, akit az adott település választópolgárai közül legalább 5-en kisebbségi jelöltnek ajánlottak, és a jelölt az adott kisebbség képviseletét vállalja.

A választópolgár kétféle képpen ajánlhat, ugyanúgy, mint az önkormányzati jelöltek ajánlási rendszerében.

A jelölés elfogadásáról a helyi választási bizottság dönt. Egy kisebbség az adott településen csak egy helyi kisebbségi önkormányzat választását kezdeményezheti.

Az elfogadott jelölésekről a helyi választási bizottság adatot szolgáltat a szavazatösszesítési és más választási rendszerek számára, ezért a jelöléseket azonnal számítógépes nyilvántartásba veszi. Az ajánlóívek megnyitásakor a polgármesteri hivatal már regisztrálja a jelölt személyazonosító jelét, nevét és lakcímét, valamint a jelölő szervezet nevét vagy a független jelölés tényét, ezért a számítógépes jelölt adatbázis adatainak összegyűjtése már a jelölési folyamat elején elkezdhető.

A választást előkészítő rendszer számára a jelöltnek kell szolgáltatnia a törvényben meghatározott adatokat legkésőbb 20 nappal a választás előtt.

Ha egy kisebbségi kislistán a településen két vagy több azonos család- és utónevű jelölt indul, a jelöltként később jelentkező személy- legkésőbb a választást megelőző 19. napon - gondoskodik arról, hogy az előző jelölttől - betűjelzés, második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével - megkülönböztethető legyen.

A választás során előfordulhat, hogy két vagy több jelölt azonos szavazatszámot kap, de a kiosztható mandátumok száma már nem elegendő ahhoz hogy mindnyájan mandátumot kapjanak. Ebben az esetben egy sorsolási sorrend dönt. A sorsolást a helyi választási bizottság hajtja végre, a jelölési

folyamat lezárása után. A sorsolást külön-külön végre kell hajtani minden kisebbségi kislista esetén. A sorsolásról jegyzőkönyvet kell készíteni. Erre a jegyzőkönyvre az eredménymegállapítás során lehet szükség, de csak abban az esetben, ha a szavazategyenlőség miatt nem osztható ki a megfelelő számú mandátum.

10.2. Helyi kisebbségi önkormányzati választás szavazatösszesítése

A településen nem lehet megtartani a helyi kisebbségi önkormányzati választást, ha nincs legalább annyi jelölt, mint a megválasztható kisebbségi képviselők száma. Ez a szám természetesen kisebbségenként értendő. Vagyis csak azok a kisebbségi kislisták kerülnek fel a szavazólapra, amelyeken megfelelő számú jelölt van.

Érvényes a választás egy adott kisebbség vonatkozásában akkor, ha 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településen legalább 50, más településeken legalább 100 választópolgár az adott kisebbség kislistájára érvényes szavazatot adott le. A helyi kisebbségi önkormányzati választás összességében akkor érvényes, ha legalább egy kisebbség vonatkozásában a választás érvényes. Természetesen csak azok a kisebbségek hozhatnak létre önkormányzatot, amelyekre nézve a választás érvényes.

Képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb szavazatot kapták. Ha a mandátum kiosztás során szavazategyenlőség miatt nem oszthatók ki mandátumok, a jelöltek mandátumhoz jutási sorrendjét az előzetesen elvégzett sorsolás határozza meg. A sorsoláson kisebb sorszámot kapott jelölt szerez mandátumot.

Nem lehet képviselő az a jelölt, aki nem kapott szavazatot. Ha a választáson a helyi kisebbségi önkormányzat képviselőtestülete létszámánál kevesebb képviselőt választanak meg, a következő választásig a testület kevesebb létszámmal is működhet. A tagok száma 3-nál kevesebb nem lehet.

11. Helyi kisebbségi önkormányzatok közvetett választása

Helyi kisebbségi önkormányzatok nemcsak a közvetlen kislistás helyi kisebbségi önkormányzati választás keretében jöhetnek létre, hanem a települési önkormányzatok választása során is. Ha egy önkormányzat testületébe a képviselők egy küszöbérték feletti számban egy nemzeti vagy etnikai kisebbség jelöltjeként lettek megválasztva, e képviselők helyi kisebbségi önkormányzatot alakíthatnak. A küszöbértéket településnagyság kategóriánként a törvény melléklete határozza meg.

A települési önkormányzatokon és az ezektől elkülönült helyi kisebbségi önkormányzatokon túl még egy fogalmat vezet be az 1993. évi LXXVII. törvény: ez a kisebbségi települési önkormányzat. Ez azonban nem választással, bár a választás eredményeként jön létre. Kisebbségi települési önkormányzatnak nyilváníthatja magát az a települési önkormányzat, amelynek testületében a képviselők több mint felét egy nemzeti vagy etnikai kisebbség jelöltjeként választották meg.

12. A fővárosi és országos kisebbségi önkormányzatok elektoros választása

Az országos kisebbségi önkormányzatot kisebbségi elektorok választják meg. Minden kisebbség létrehozhat országos kisebbségi önkormányzatot.

Kisebbségi elektorok a következők:

- minden települési önkormányzati képviselő, akit kisebbségi képviselőként választottak meg;
- minden helyi kisebbségi önkormányzati képviselő;
- mindenszószóló. Szószólók azok (településenként és kisebbségenként 1 fő), akik a képviselőtestület választása során kisebbségi képviselőként indultak és a legtöbb szavazatot kapták feltéve, hogy a településen nincs kisebbségi képviselő és helyi kisebbségi önkormányzat. Szavazategyenlőség esetén a sorsolási sorrend, annak hiányában az ábécé sorrend dönt;
- ha a településen nincsen személy az előző három kategóriából, akkor a településen élő három választópolgár, aki magát az érintett kisebbséghez tartozónak vallja, elektor választását kezdeményezheti. Az elektor választása választói gyűlésen történik, amelyet a helyi választási bizottság hív össze. A gyűlést az önkormányzati választásokat követő 60 napon belül kell megtartani. A választói gyűlés akkor határozatképes, ha legalább 10 fő megjelent, akik az elektor megválasztásáról nyílt jelölés alapján készített szavazólappal, de titkos szavazással egyszerű többséggel döntenek. Kisebbségenként és településenként egy elektor választható.

Az elektori gyűléseket követően a helyi választási bizottságok 3 napon belül közlik az Országos Választási Bizottsággal az elektor választó gyűléseken megválasztott elektorok nevét, címét és azt, hogy mely kisebbséghez tartoznak.

Az országos kisebbségi önkormányzat megválasztását célzó elektori gyűlést az Országos Választási Bizottság az önkormányzati választások utáni 120 napon belül köteles összehívni, kisebbségenként külön-külön, feltéve, ha az elektorok száma eléri (kisebbségenként) a 14 főt.

Egy kisebbség csak egy országos önkormányzatot hozhat létre. Több kisebbség közös, társult országos önkormányzatot alakíthat.

Az országos önkormányzat választása során első lépésként az összegyűlt elektoroknak azt kell meghatározniuk, hogy hány fős legyen az országos önkormányzat. Az országos önkormányzat létszáma 13 és 53 fő között lehet, de mindenképpen kevesebb, mint a választáson résztvevő elektorok száma.

Az országos önkormányzatot az elektorok kislistas választás keretében titkos szavazással választják meg, a helyi önkormányzati képviselők kislistas választására vonatkozó szabályok alkalmazásával. Jelölt az lehet, akit az elektorok 10 %-a nyílt szavazással támogat. A választás érvényes, ha azon a megválasztott elektorok legalább 3/4-e részt vesz.

A fővárosi kisebbségi önkormányzat az országos kisebbségi önkormányzathoz hasonlóan elektoros választás keretében jön létre, az alábbi eltérésekkel:

- a fővárosi kisebbségi önkormányzat választása nem az OVB, hanem a Fővárosi Választási Bizottság hatáskörébe tartozik;
- elektorok lehetnek a megválasztott kisebbségi képviselők, a helyi kisebbségi önkormányzat tagjai, illetve a választási gyűléseken megválasztott elektorok;
- amennyiben egyetlen fővárosi kerületben sem választanak meg kisebbségi képviselőt vagy helyi kisebbségi önkormányzatot, akkor a kerületekben nem kerül sor elektori választói gyűlésekre, hanem a Fővárosi Választási Bizottság összefővárosi elektori gyűlést hív össze, legalább 10 azonos kisebbséghez tartozó választópolgár kezdeményezésére. A gyűlés az országos kisebbségi önkormányzat választásával azonos módon választja a fővárosi kisebbségi önkormányzatot. Azonban, ha a fővárosi kisebbségi önkormányzat ilyen gyűlés keretén belül kerül megválasztásra, akkor elég 25 fő jelenléte a választás érvényességéhez és a választáson megválasztott 9 képviselő fog résztvenni elektorként az országos kisebbségi önkormányzat választásán;
- a fővárosi kisebbségi önkormányzat létszáma 9 fő.

V.

1990. évi LXIV. törvény a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról

I. fejezet

A választójog

1. § A választójog általános és egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos.

2. § (1) Minden nagykorú magyar állampolgár, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye Magyarországon van, az önkormányzati választásokon választó és választható. A választójog megilleti a Magyarországra bevándorolt - a magyar jog szerint nagykorú - nem magyar állampolgárt is (a továbbiakban együtt: választópolgár).

(2) Nincs választójoga annak:

a/ aki cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll;

b/ aki közügyek gyakorlásától eltiltó jogerős ítélet hatálya alatt áll;

c/ aki szabadságvesztés büntetését tölti;

d/ aki büntetőeljárásban jogerősen elrendelt intézeti kényszergyógykezelés alatt áll.

(3) A választópolgár a választójogát szabad elhatározása alapján, - az e törvényben foglaltak kivételével - lakóhelyén gyakorolja.

(4) Az a választópolgár, aki lakóhelye mellett legkésőbb a választás kitűzését megelőző napig tartózkodási helyet létesített, igazolással választójogát tartózkodási helyén gyakorolhatja.

3. § Nem választható az önkormányzati képviselőtestület tagjának (továbbiakban: képviselő) és polgármesternek az, aki nem magyar állampolgár.

II. fejezet

A választók nyilvántartása

4. § (1) A jegyző - az országgyűlési képviselőválasztásra összeállított választási névjegyzék, továbbá a személyiadat- és lakcímnyilvántartás adatai, valamint a választójoggal nem rendelkezők jegyzéke alapján - településenként, egyéni választókerületenként, azon belül szavazókörönként összeállítja a választók nyilvántartását (a továbbiakban: nyilvántartás). A nyilvántartáson a választást megelőző nap 16.00 óráig bekövetkezett változásokat folyamatosan át kell vezetni. A nyilvántartást a jegyző hitelesíti.

(2) A jegyző a szavazás napja előtt 37 nappal elkészíteti a nyilvántartásba való felvételtől szóló értesítőt, továbbá összeállíttatja azoknak a nagykorú személyeknek a jegyzékét, akiknek nincs választójoguk.

4/A. § (1) A nyilvántartás összeállítása céljából az a/-c/ pontban megjelölt szervek a választójoggal nem rendelkező személyek (2) bekezdés szerinti adatait folyamatosan kötelesek közölni a belügyminiszter által erre rendeletben kijelölt szervvel, az alábbiak szerint:

- a) a cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alá helyezetttről, illetve a gondnokság alá helyezés megszüntetéséről a gyámhatósági feladatokat ellátó jegyző;
- b) a közügyek gyakorlásától eltiltó jogerős ítélet hatálya alatt álló személyekről a büntetteket nyilvántartó szerv;
- c) szabadságvesztés büntetését töltő, valamint a büntetőeljárásban jogerősen elrendelt intézeti kényszerógyógykezelés alatt álló polgárokról az illetékes büntetésvégrehajtási intézet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jelentés adattartalma:

- a) családi és utónév (nők esetében leánykori családi és utónév is);
- b) lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely címe;
- c) személyazonosító jel, illetőleg az (1) bekezdés a/ pontja esetén a természetes személyazonosító adatok (név, nem, születési hely, idő, anyja neve);
- d) a választójog gyakorlásából való kizárás oka, kezdete és megszűnésének várható időpontja;
- e) a kizáró okot elrendelő bíróság megnevezése, az ítélet ügyiratszám, kelte és jogerőre emelkedésének időpontja.

4/B. § (1) A választójoggal nem rendelkező személyek adatait (NESZA) kezelő szervnek a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok jegyzékét egyéb nyilvántartásaitól - a választói nyilvántartás kivételével - elkülönítetten kell kezelnie. Az csak törvény által meghatározott célra használható fel.

(2) A választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok jegyzéke és a helyi, területi és központi személyiadat- és lakcímnnyilvántartás - a választással, népszavazással és népi kezdeményezéssel érintett választókerület lakosságát érintően - a szavazás napját megelőző 60. naptól a választás eredményének közzétételéig a választásra jogosultak megállapítása érdekében összekapcsolható. Az összekapcsolást a választással összefüggő jogorvoslati határidők letelte után meg kell szüntetni. Az időközi választásra az összekapcsolás ismét végrehajtható, és abból a jegyző részére adat szolgáltatható.

5. § (1) A nyilvántartásba fel kell venni:

- a) azokat a magyar állampolgárokat, akiknek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a településen, illetőleg az egyéni választókerületben van, és legkésőbb a választás napján betöltik 18. életévüket, vagy házasságkötés folytán nagykorúvá váltak;
- b) a Magyarországra bevándorolt és 18. életévüket betöltött vagy házasságkötés folytán nagykorúvá vált nem magyar állampolgárokat, akik a külföldiek személyi igazolványával rendelkeznek, és lakóhelyük, ennek hiányában tartózkodási helyük a településen, illetőleg az egyéni választókerületben van.

(2) A nyilvántartást és a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok jegyzékét a személyi- adat- és lakcímnnyilvántartás adatai, valamint a NESZA kezelő által átadott adatok alapján kell összeállítani. A bevándorolt nem magyar állampolgárokról, továbbá a 2. § (2) bekezdés a-/d/ pontja szerint választójoggal nem rendelkező személyekről az Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal (a továbbiakban: OSZH) vagy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás területi feladatokat ellátó szerve adatokat szolgáltat.

(3) A nyilvántartást úgy kell összeállítani, hogy az alkalmas legyen a főváros, a megye, a település, illetőleg a települési egyéni választókerület, a szavazókör és a választópolgár azonosítására. A nyilvántartás az előző adatokon túl tartalmazza a választópolgár:

- a) nevét,
- b) személyazonosító jelét,
- c) lakcímét,
- d) nyilvántartásbeli sorszámát.

(4) A nyilvántartást a szavazás napja előtt 35 nappal - 10 napra - közzemlére kell tenni, és ennek időpontját a helyben szokásos módon ki kell hirdetni. A választópolgárokat a nyilvántartásba való felvételükről legkésőbb a közzemlére tételt követő harmadik napig írásban értesíteni kell.

(5) A választójoggal nem rendelkezők jegyzéke titkos, abba az érintett személyen, a bíróságon, a választási szerv és a munkacsoport tagjain kívül más nem tekinthet be.

(6) A közzemlére tett, továbbá a szavazatszámláló bizottság által használt nyilvántartás, valamint az értesítő a személyazonosító jelet nem tartalmazhatja; az azonos nevű és lakcímű választópolgárokat születési idejük vagy egyéb természetes személyazonosító adatuk feltüntetésével kell megkülönböztetni.

(7) A jegyző a nyilvántartás és az értesítők technikai elkészítésével megbízhatja másik települési önkormányzat jegyzőjét, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás területi vagy központi szervét, illetőleg azt elkészíttetheti a hivatal dolgozóival. Az értesítő kiküldéséről a jegyző gondoskodik. Az értesítő kiküldésével párt, társadalmi szervezet vagy kisebbségi szervezet vezetője vagy tagja nem bízható meg.

(8) Az OSZH a nyilvántartásban szereplő választópolgárok családi és utónevét, valamint lakcímét a jelölő szervezeteknek - a választást megelőző 30. napig bejelentett igényük alapján - kérésükre,

díjfizetés ellenében, azonos feltételek mellett a választás napja előtt 16 nappal átadja. Az átadott jegyzék a választópolgárok személyazonosító jelét nem tartalmazhatja. A jelölő szervezetek a szolgáltatást nem, korcsoport vagy lakcím szerinti csoportosításban is igényelhetik.

(9) A közszemlére tett nyilvántartás másolatát a jegyző a választást megelőző 30. napig a jelölt által bejelentett igény alapján díjfizetés ellenében, azonos feltételek mellett a választás napja előtt 16 nappal - legfeljebb szavazóköri bontásban - a jelölt számára átadja.

(10) A (8) és (9) bekezdés alapján teljesített adatszolgáltatás adatait kizárólag a választási kampány céljaira lehet felhasználni. Egyéb célú felhasználása, jogosulatlan személynek, szervezetnek, más jelöltnek vagy jelölő szervezetnek történő átadása tilos. Az adatszolgáltatás adatait a választás napján meg kell semmisíteni, és az erről készült jegyzőkönyvet 3 napon belül át kell adni az adatszolgáltatónak.

6. § (1) A nyilvántartásból való kihagyás vagy a nyilvántartásba való felvétel miatt - a nyilvántartás közszemlére tételének időtartama alatt - a jegyzőnél emelhető kifogás. A jegyző a kifogásról három napon belül dönt. A kifogás elutasítását a választópolgár annak közlésétől számított három napon belül megtámadhatja a helyi bíróságnál, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál.

(2) A bíróság a kifogásról a beérkezésétől számított 3 napon belül, nemperes eljárásban, népi ülnökök közreműködésével határoz. A döntés előtt minden érdekeltet - kérésére - meg kell hallgatni. Ha a bíróság a kifogást alaposnak tartja, elrendeli a nyilvántartás kiigazítását, ellenkező esetben a kifogást elutasítja. A bíróság határozata ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A bíróság határozatát, annak meghozatala napján közli a jegyzővel és azzal, aki a kifogást emelte. Ha a bíróság a nyilvántartásba vétel törlését rendeli el, a határozatot az érintett személlyel is közölni kell.

(4) A jegyző a nyilvántartásból kihagyott választópolgárt utólag nyilvántartásba veszi, és erről a választópolgárt is értesíti. (5. § (4) bek.).

(5) A jegyző törli a nyilvántartásból azt, aki időközben meghalt, aki elvesztette választójogát, illetőleg aki más választókerület nyilvántartásában már szerepel, lakóhelyének megváltozása miatt felvételt nyert más választókerület nyilvántartásába, vagy igazolással más választókerületben szavaz.

7. § (1) Ha a választópolgár a nyilvántartás elkészítése után lakóhelyét megváltoztatja, az új lakóhely szerint illetékes jegyző - a bejelentkezéssel egyidejűleg, a korábbi lakóhely szerint illetékes jegyzőtől kapott értesítő alapján - felveszi a nyilvántartásba, és hivatalból értesíti a korábbi lakóhely szerint illetékes jegyzőt a nyilvántartásból való törlés érdekében.

(2) Ha a választópolgár a nyilvántartásba történő felvételét a korábbi lakóhely szerinti értesítő bemutatása nélkül kéri, és a jegyző a nyilvántartásba felveszi, a jegyző hivatalból értesíti a korábbi lakóhely szerint illetékes jegyzőt a nyilvántartásból való törlés érdekében. A korábbi lakóhely szerint illetékes jegyző hivatalból tájékoztatja az új lakóhely szerint illetékes jegyzőt, hogy a választópolgár a nyilvántartásban szerepelt és onnan törölték, illetve hogy a nyilvántartásban nem szerepelt vagy a választójoggal nem rendelkezők jegyzékében szerepel.

(3) Ha a választópolgár tartózkodási hellyel rendelkezik, a lakóhely szerint illetékes jegyzőtől kért igazolással a tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőtől - vagy a szavazás napján a szava-

zatszámoló bizottságtól - kérheti a nyilvántartásba való felvételét. Az igazolás alapján tartózkodási helyén szavazhat. Az igazolás mintáját a 6. számú melléklet tartalmazza.

(4) Az igazolás kiadásakor a lakóhely szerint illetékes jegyző a választópolgárt egyidejűleg törli a nyilvántartásból. Az igazolásban - a választópolgár nyilatkozata alapján - meg kell jelölni a tartózkodási helyet, ahol a választópolgár szavazni kíván, és azt a nyilvántartásban fel kell tüntetni. Az igazolás átvételét a választópolgár, illetőleg e célra szóló meghatalmazás alapján az általa megbízott személy aláírásával elismeri.

(5) Az igazolás és a személyi igazolvány alapján a tartózkodási hely szerint illetékes jegyző vagy a szavazatszámoló bizottság a választópolgárt külön nyilvántartásba veszi. Az igazolást és a külön nyilvántartást a választási iratok között meg kell őrizni.

(6) Igazolást a szavazást megelőző napon 16.00 óráig lehet kiadni. Azt személyesen vagy meghatalmazott útján lehet kérni. Az igazolás ajánlott levélben is kérhető, feltéve, hogy az az illetékes hivatalhoz legkésőbb a szavazást megelőző 5. napon megérkezik. A levélben meg kell jelölni a tartózkodási helyet, ahol a választópolgár szavazni kíván. A levélben kért igazolást a választópolgár számára az általa megjelölt címre tértivevénnyel kell megküldeni.

(7) Az Országos Választási Bizottság az igazolás alapján külön nyilvántartásba vett választópolgárok adatait - a kétszer vagy többször szavazás megállapítása érdekében - utólag ellenőrizteti.

(8) Az igazolás kiadásához az igazolást kérő személyazonosító jelét köteles átadni.

III. fejezet

Választókerületek, szavazókörök

8. § A 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú település - kislistás választási rendszerben (42. §) - egy választókerületet alkot, amelyben a képviselők száma:

- a) 100 lakosig 3,
- b) 600 lakosig 5,
- c) 1.300 lakosig 7,
- d) 3.000 lakosig 9,
- e) 5.000 lakosig 11,
- f) 10.000 lakosig 13.

9. § (1) A 10.000-nél több lakosú településen és fővárosi kerületben a képviselőket vegyes választási rendszerben (43-45. §) választják.

(2) Az egyéni választókerületek és a kompenzációs listás mandátumok száma:

- a) 25.000 lakosig 10 egyéni választókerület és 7 listás mandátum;
- b) 50.000 lakosig 14 egyéni választókerület és 9 listás mandátum;
- c) 60.000 lakosig 15 egyéni választókerület és 10 listás mandátum;
- d) 70.000 lakosig 16 egyéni választókerület és 11 listás mandátum.

(3) Minden további 10.000 lakos után eggyel nő az egyéni választókerületben, és minden további 15.000 lakos után eggyel nő a kompenzációs listán választott képviselők száma.

10. § (1) A településen belül az egyéni választókerületeket úgy kell kialakítani, hogy választókerületenként a lakosság száma megközelítően azonos legyen.

(2) Az egyéni választókerületek kialakításánál figyelemmel kell lenni a nemzetiségi, vallási, történelmi és egyéb helyi sajátosságokra is.

(3) Az egyéni választókerületek sorszámát és területét legkésőbb a választás napja előtt 50 nappal a jegyző állapítja meg. Döntés előtt ki kell kérni a helyben működő pártok, társadalmi szervezetek véleményét. A döntés ellen - a (4) bekezdés kivételével - jogorvoslatnak helye nincs.

(4) A helyben működő párt vagy társadalmi szervezet a döntést követő 3 napon belül a főjegyzőtől jogorvoslatot kérhet, ha a településen belül az egyéni választókerületeket úgy alakították ki, hogy az egyes választókerületek lakosságának a száma aránytalan. Erről a főjegyző 3 napon belül dönt. További jogorvoslatnak helye nincs.

11. § (1) A választópolgárok Budapest főváros közgyűlésének 66 tagját közvetlenül, listán választják meg. Ez esetben Budapest főváros egy választókerületet alkot.

(2) A megyei közgyűlési választás tekintetében minden megyében két választókerület van, külön a 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú és külön a 10.000-nél több lakosú települések számára.

12. § (1) A szavazókörök számát, sorszámát és területi beosztását a jegyző legkésőbb a választás napja előtt 50 nappal állapítja meg úgy, hogy egy szavazókörre mintegy 600-1200 választópolgár jusson, de minden községben legyen legalább egy szavazókör.

(2) A szavazókörök azonosak az országgyűlési képviselőválasztásra kialakított szavazókörökkel. Ettől eltérni csak a választókerület területének változása esetén (54. §), továbbá akkor lehet, ha az (1) bekezdésben meghatározott lakosságszám a szavazókör területén megváltozik.

(3) Minden településen ki kell jelölni azt az egy szavazókört, ahol azok a választópolgárok szavazhatnak, akiknek lakcíme a lakcímbejelentésre vonatkozó jogszabály értelmében csak az adott település megnevezését tartalmazza.

IV. fejezet

A választási szervek

13. § (1) A választási szervek a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.

(2) Választási szervek:

a) az országgyűlési képviselőválasztásra létrehozott szavazatszámoló bizottságok, területi választási bizottságok és Országos Választási Bizottság, továbbá

b) a községi, városi és fővárosi kerületi választási bizottság (a továbbiakban: helyi választási bizottság).

(3) Ha a szavazatszámoló bizottságok, a területi választási bizottságok és az Országos Választási Bizottság tagjainak száma a törvényben meghatározott létszám alá csökken, a kiegészítésről az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Vjt.) előírásai szerint gondoskodni kell.

14. § (1) A szavazatszámoló és a helyi választási bizottságnak - a 20. § (1) bekezdés h/ pontja kivételével - csak a településen lakóhellyel rendelkező választópolgár lehet a tagja. A választási szerv elnöke és titkára nem lehet a jelölő szervezet tagja, megbízottja, illetőleg a független jelölt megbízottja. A jelölő szervezet megbízottja köztisztviselő nem lehet.

(2) A választási szervnek nem lehet tagja jelölt, jelölt hozzátartozója, megyei közgyűlés elnöke, polgármester, jegyző, főjegyző, illetve választási szerv mellett működő munkacsoport tagja. Az olyan választási szerveknek, amelyek a jogorvoslati eljárásban egymással döntési, döntést felülvizsgáló kapcsolatba kerülhetnek, nem lehetnek tagjai egymással hozzátartozói kapcsolatban álló személyek.

(3) A választási szerv működésének tartama alatt hatóságnak, a tagja pedig hivatalos személynek minősül.

(4) A választási szerv testületként működik. Határozatainak érvényességéhez a tagok többségének jelenléte és a jelenlevő tagok többségének szavazata szükséges. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A kisebbségi véleményt - annak indokaival együtt - a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(5) A választási szervek működése és tevékenysége nyilvános. A sajtó képviselői a választási szervek munkájánál külön engedély nélkül jelen lehetnek, de tevékenységük gyakorlását nem zavarhatják. A választási szervek rendelkezésére álló adatok és tények - az e törvényben megállapított kivételekkel - nem titkosíthatók. A választási eljárás nyilvánossága nem sértheti a szavazás titkosságát és a személyhez fűződő jogokat.

(6) A választási szervet az elnök képviseli. Ha a választási szervnek nincs elnöke, vagy tevékenységében akadályoztatva van, az elnök feladatait a titkár látja el.

15. § (1) A helyi választási bizottság titkárát és két tagját a helyi képviselőtestület választja meg. Személyükre - a pártok és társadalmi szervezetek javaslataira is figyelemmel - a jegyző tesz indítványt. Az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottság létrehozásához az országgyűlési képviselőválasztásra megválasztott szavazatszámoló bizottságot két taggal ki kell egészíteni. Ha a képviselőtestület nem ülésezik, hatáskörét az általa kijelölt bizottság látja el. A szavazatszámoló bizottságba a képviselőtestület póttagot is választhat.

(2) A választási szervbe a kisebbségi jelölt által delegált tag anyanyelvén tehet esküt vagy fogadalmat.

(3) A szavazatszámoló bizottság, valamint a helyi és a területi választási bizottság további egy-egy tagját a jelölő szervezet, illetőleg a független jelölt bízza meg. A jelöltek, illetőleg a jelölő szervezetek közös megbízottat is állíthatnak.

(4) A szavazatszámoló bizottságba, valamint a helyi és a területi választási bizottságba a jelölő szervezet - jelöltjei számától függetlenül - egy-egy tagot bízhat meg.

(5) A helyi választási bizottság választott tagjait a választás napja előtt legalább 50 nappal, a szavazatszámoló bizottságok póttagjait a szavazás előtt legalább 20 nappal kell megválasztani. A választási szervek megbízott tagjait a jelölés benyújtásával egyidejűleg, de legkésőbb a választást megelőző második nap 16.00 órájáig kell bejelenteni.

16. § (1) Ha a szavazatszámoló bizottság tagjainak száma már legalább 3, illetve a helyi választási bizottság tagjainak száma legalább 5, saját tagjai sorából elnököt választ.

(2) A választási szerv elnöke, titkára és tagjai az illetékes polgármester, illetőleg a közgyűlés elnöke előtt - tevékenységük megkezdését megelőzően - esküt vagy fogadalmat tesznek.

(3) A választási szervek elnökeinek, titkárainak és tagjainak nevét, a választási szervek hivatali helyiségének címét a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

(4) A helyi választási bizottság választott tagjainak a megbízatása az önkormányzati képviselők következő általános választására létrejövő helyi választási bizottság alakuló üléséig tart.

17. § (1) A helyi választási bizottság elnökének, titkárának és tagjának megbízatása megszűnik:

- a) ha a megbízatás törvényes feltételei megszűnnek;
- b) lemondással;
- c) a megbízatás visszavonásával, illetőleg felmentéssel;
- d) elhalálozással.

(2) A választási szerv megbízott tagjának megbízatása a választás végleges eredményének közzétételével is megszűnik.

(3) A választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak.

(4) A megbízatás megszűnéséről az (1) bekezdés a) és c) pontjának fennállta esetén a jegyző írásban tájékoztatja az érintettet.

18. § (1) A szavazatszámoló bizottság legalább 3 tagból áll.

(2) A szavazatszámoló bizottság:

- a) ellenőrzi a szavazóhelyiség előkészítését, levezeti a szavazást, gondoskodik a szavazás törvényes lebonyolításáról;
- b) dönt a szavazás folyamán felmerülő vitás kérdésekben;
- c) megszámlálja a szavazatokat és megállapítja a szavazókörben a szavazás eredményét;
- d) indítványozza a helyi választási bizottságnak az adott szavazókörben a szavazás eredményének megsemmisítését, ha olyan törvénysértést észlel, amely a szavazás eredményét érdemben befolyásolta;
- e) a szavazás eredményéről jegyzőkönyvet állít ki.

19. § (1) A helyi választási bizottság jogi személy, tagjainak száma legalább 5 fő.

(2) A helyi választási bizottság:

- a) hirdetményt tesz közzé - legkésőbb a szavazást megelőző 35 nappal - a választás napjáról, a választással és a jelöléssel kapcsolatos tudnivalókról, továbbá az érvényes jelöléshez szükséges ajánlások számáról;
- b) nyilvántartásba veszi - legkésőbb a szavazást megelőző 17. napon - a jelölteket, illetőleg visszautasítja azt a jelölést, amely a törvényes feltételeknek nem felel meg;
- c) elbírálja a jelöltajánlásokkal kapcsolatos kifogásokat;
- d) közzéteszi - legkésőbb a szavazás napját megelőző 16 nappal - a jelöltek nevét, a jelölő szervezet nevét, illetőleg a független jelölés tényét; kisorsolja a listák sorszámát, valamint elvégzi a 28. § (4) bekezdésében előírt sorsolást;
- e) biztosítja a szavazatszámoló bizottságok működésének törvényes feltételeit, ellenőrzi a technikai feltételeket;
- f) megállapítja és közzéteszi a kislistás, a vegyes, a polgármesteri, valamint a helyi kisebbségi önkormányzati választás előzetes és végleges eredményét;
- g) megsemmisíti a szavazás eredményét, ha olyan törvénysértést állapít meg, amely azt érdemben befolyásolta;
- h) dönt a szavazatszámoló bizottságnak az igazolással történő szavazásra, a szavazás eredményére vonatkozó, és más döntése, illetve intézkedése elleni kifogásról;
- i) kiadja a képviselőknek és a polgármestereknek a megbízólevelet;
- j) kitűzi és megszervezi az időközi választást, valamint közzéteszi annak eredményét;
- k) megállapítja az időközi választás naptár szerinti határnapjait;

- l) a törvényben megjelölt határidőn belül benyújtott kezdeményezés alapján kitzzi a helyi kisebbségi önkormányzati választást a helyi önkormányzati választással megegyező napra;
- m) megállapítja, és közlemény útján közzéteszi a helyi kisebbségi önkormányzati választás eljárási határidőit és hatánapjait;
- n) ellátja - a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Nek. tv.) alapján - a helyi elektor választásával kapcsolatos feladatokat;
- o) az egy szavazókörrrel rendelkező településen ellátja a szavazatszámoló bizottság feladatait.

20. § (1) A megyei választási bizottság:

- a) felhívást bocsát ki - legkésőbb a szavazást megelőző 35 nappal - a jelölésre; közzéteszi az érvényes jelölés feltételeit;
- b) nyilvántartásba veszi - legkésőbb a szavazást megelőző 17. napon - a listákat és az azokon szereplő jelölteket, illetőleg visszautasítja azt a listát, illetőleg jelöltet, amely, illetőleg aki a törvényes feltételeknek nem felel meg; elbírálja az ezzel kapcsolatos kifogásokat;
- c) közzéteszi - legkésőbb a szavazás napját megelőző 16 nappal - a jelöltek és a listák nevét, kisorsolja a listák sorszámát;
- d) megállapítja és közzéteszi a megyei közgyűlés tagjai választásának előzetes és végleges eredményét, erről jegyzőkönyvet állít ki;
- e) dönt a szavazatszámoló bizottságnak a megyei közgyűlés tagjainak választásával kapcsolatos intézkedése, döntése elleni kifogásról;
- f) elbírálja a helyi választási bizottság döntése ellen benyújtott kifogást;
- g) kiadja a megyei közgyűlés tagjainak a megbízólevelet;
- h) ha a szavazatszámoló, illetőleg a helyi választási bizottsági tagok megválasztására - az alacsony lakosságszám, vagy az összeférhetlenségi szabályok miatt, illetőleg ha a képviselőtestület működésében akadályozott - a törvényben előírt határidőig nem került sor, a hiányzó tagokat a megyei választási bizottság - a jegyző kezdeményezésére és indítványának figyelembevételével - hivatalból haladéktalanul megbízza. Ebben az esetben a választási szerv tagja más településen lakóhellyel rendelkező választópolgár is lehet.

(2) A területi választási bizottság a hivatalosan tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv intézkedését.

(3) A fővárosi választási bizottság:

- a) nyilvántartásba veszi - legkésőbb a szavazást megelőző 17. napon - a listákat és az azokon szereplő jelölteket, továbbá a főpolgármester-jelölteket, visszautasítja azt a listát, illetőleg jelöltet, amely, illetőleg aki a törvényes feltételeknek nem felel meg; elbírálja az ezzel kapcsolatos kifogásokat;

- b) megállapítja a fővárosi közgyűlés tagjai és a főpolgármester választásának előzetes és végleges eredményét, erről jegyzőkönyvet állít ki, továbbá kiadja a képviselők megbízólevelét;
- c) dönt a szavazatszámoló bizottságnak a fővárosi közgyűlés tagjainak és a főpolgármester választásával kapcsolatos intézkedése, döntése elleni kifogásról;
- d) értelemszerűen ellátja az (1) bekezdés a/, c/, f/ és h/ pontjában meghatározott feladatokat;
- e) ellátja a fővárosi kisebbségi önkormányzat választásával kapcsolatos feladatokat.

21. § Az Országos Választási Bizottság:

- a) gondoskodik a választási szervek működésének törvényes feltételeiről, elvi állásfoglalást ad ki a törvény egységes értelmezése és az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében; az elvi állásfoglalás ellen jogorvoslatnak helye nincs;
- b) megállapítja a törvénysértést, ha e törvényen kívül más törvény megsértése a választások tisztaságát (13. § (1) bek.) veszélyezteti; hivatalosan tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező választási szerv döntését;
- c) közzéteszi a képviselők és polgármesterek, valamint az országos kisebbségi önkormányzat választásának országosan összesített végleges adatait;
- d) elbírálja a területi választási bizottságnak a fővárosi, megyei közgyűlés és a főpolgármester választásával kapcsolatos döntése elleni kifogást;
- e) beszámol az Országgyűlésnek a képviselők és polgármesterek választásáról;
- f) összehívja - a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának napjától számított 120 napon belüli időpontra - az országos kisebbségi önkormányzatot választó elektorok gyűlését.

22. § (1) A választások szervezési, ügyviteli technikai előkészítésére, lebonyolítására valamennyi választási bizottság mellett munkacsoport működik. A szavazatszámoló bizottság és a helyi választási bizottság mellett működő jegyzőkönyvvezető tagja a helyi munkacsoportnak.

(2) A helyi választási bizottság mellett működő munkacsoport tagjait az illetékes jegyző, a területi választási bizottság mellett működő munkacsoport tagjait a főjegyző, az Országos Választási Bizottság mellett működő munkacsoport vezetőjét és tagjait a belügyminiszter nevezi ki. A helyi választási bizottság mellett működő munkacsoport vezetője az illetékes jegyző, a területi választási bizottság mellett működő munkacsoport vezetője a főjegyző.

(3) A munkacsoport tagjai kinevezésükkor a kinevező előtt esküt vagy fogadalmat tesznek. A helyi választási munkacsoport vezetője a főjegyző előtt, a területi választási munkacsoport vezetője az országos választási munkacsoport vezetője előtt tesz esküt vagy fogadalmat.

(4) A választókerületben a munkacsoportnak nem lehet tagja a jelölt, a jelölt hozzátartozója, megyei közgyűlés elnöke, polgármester, jelölő szervezet tagja, továbbá választási szerv tagja.

V. fejezet

A választási kampány

23. § (1) Választási kampányt - a szavazást megelőző 35. naptól - bármely választópolgár folytathat.

(2) A választási gyűlések nyilvánosak. A választási gyűlést akadályozni, rendjét megzavarni tilos. A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője a gyülekezési jogról szóló törvény szabályai szerint gondoskodik.

(3) A szavazást megelőző 35. naptól a szavazást megelőző nap 00.00 órájáig a hirdetést közlő szervezetek a jelöltet, jelölő szervezetet népszerűsítő hirdetése csak azonos feltételek mellett, "Fizetett választási hirdetés" jelzéssel közölhető. A helyi közszolgálati hírközlő szervek a szavazást megelőző 15. naptól a választást megelőző nap 00.00 órájáig a jelölés, illetve a listaállítás arányában és legalább egyszer ingyenesen közlik a jelölő szervezetek, továbbá a polgármesterjelöltek választási felhívását. Ez a jogosultság valamennyi független jelöltet együttesen, a jelölésük arányában illeti meg.

(4) A választási kampány utolsó napján az országos közszolgálati hírközlő szervek - azonos műsorfeltételekkel, azonos időtartamban, kommentár nélkül - közreadják annak a nyolc jelölő szervezetnek a választási összefoglalóját, amely országos összesítésben a legtöbb képviselő- és polgármesterjelöltet, valamint listát állította.

(5) A szavazást megelőző nap 00.00 órájától választási kampányt folytatni tilos. Nem minősül a kampánycsend megsértésének a választási munkacsoportnak ez idő alatt, kizárólag a választási tudnivalókról adott tájékoztatása, továbbá a választási részvételre vonatkozó pártsemleges felhívása.

(6) A szavazást megelőző 8. naptól a szavazás befejezéséig a választásokkal kapcsolatos közvélemény-kutatás eredményét nem szabad nyilvánosságra hozni.

(7) A választás napján közvélemény-kutatás az alábbi feltételekkel végezhető:

- a) a közvélemény-kutatás csak névtelen lehet, és az önkéntességen alapulhat;
- b) a közvélemény-kutatók abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphetnek be, a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatják, nyilatkozatra nem kényszeríthetik, csak a szavazóhelyiségből kilépőket kérdezhetik meg;
- c) részadatokat a szavazás befejezése előtt nyilvánosságra hozni és a szavazatszámoló bizottságtól adatot igényelni tilos.

24. § (1) A választás napját megelőző 60. naptól a választási kampány végéig a jelölő szervezetek, a jelöltek plakátot engedély nélkül készíthetnek. A plakát olyan sajtóterméknek minősül, amely engedély nélkül előállítható. Egyebekben a plakátra a sajtóról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

(2) Plakát - a (3)-(5) bekezdésekben meghatározott kivételekkel - korlátozás nélkül elhelyezhető.

(3) Épület falára, kerítésre plakátot elhelyezni kizárólag a tulajdonos, illetőleg a kezelő hozzájárulásával lehet.

(4) Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát elhelyezését a helyi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi, város(község)-képi vagy idegenforgalmi okból rendeletben megtilthatja. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen, vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

(5) A választási kampányt szolgáló önálló hirdetőberendezés elhelyezésére a közterülethasználatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

(6) Plakátot olyan módon kell elhelyezni, hogy az károkozás nélkül legyen eltávolítható.

(7) Az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot vagy a közlekedés rendjét veszélyeztető plakátot a rendőrség köteles eltávolíttatni. Az ennek során felmerülő költséget az viseli, aki a plakátot elhelyezte vagy elhelyeztette.

VI. fejezet

Az ajánlás

25. § (1) Jelöltet ajánlani ajánlóíven (26. § (2) bek.) vagy titkos ajánlással (26. § (3) bek.) lehet. Jelöltet ajánlhat az a választópolgár, aki a választókerületben választójogát gyakorolhatja. Jelöltet ajánlani a szavazást megelőző 35. naptól a szavazást megelőző 20. napig lehet. Az ajánlás nem vonható vissza. A jelöltajánlásért vagy az ajánlás gyűjtéséért ellenértéket felajánlani, kérni, adni vagy elfogadni tilos.

(2) A választópolgár az ajánlóíven aláírásával két vagy több jelöltet, illetve listát is támogathat, egy ajánlóívet azonban - mely ugyanazon jelöltre, illetve listára vonatkozik - csak egyszer írhat alá. Ha a választópolgár ugyanazon ajánlóívet többször is aláírta, az ajánlását csak egyszer kell figyelembe venni. A jelöltajánlás ellenőrzése során a választópolgár személyazonosságát, választójogát, lakóhelyét, valamint azt kell ellenőrizni, hogy egy listát vagy jelöltet nem ajánlott-e többször.

(3) A választópolgár csak egy választókerületben fogadhat el egy települési kislistás vagy egy egyéni választókerületi és egy kompenzációs listás, egy polgármesteri, továbbá egy megyei közgyűlési, és egy helyi kisebbségi önkormányzati jelölést; Budapesten a választópolgár egy egyéni választókerületi, egy fővárosi kerületi kompenzációs listás, egy polgármesteri, egy fővárosi listás, egy főpolgármesteri, valamint egy helyi kisebbségi önkormányzati jelölést fogadhat el.

(4) Ha a választópolgárt több helyen is jelöltnek ajánlották, akkor legkésőbb a választást megelőző 19. napig nyilatkoznia kell arról, hogy melyik jelölést fogadja el.

26. § (1) Közös jelöltet, listát állító szervezetek egy jelölő szervezetnek minősülnek. Ha több párt, társadalmi vagy kisebbségi szervezet közösen állít jelöltet vagy listát, a továbbiakban - a választás szempontjából - egy jelölő szervezetnek számítanak. Kisebbségi szervezet párttal, társadalmi szervezettel közös - kedvezményes mandátumra jogosult - jelöltet, listát nem állíthat. Közös jelöltet állítani csak olyan ajánlóív, illetve ajánlólapok alapján lehet, amelyekben az adott közös jelöltet állító valamennyi jelölő szervezet neve vagy annak rövidítése fel van tüntetve.

(2) Jelöltet ajánlani ajánlóíven lehet. Az ajánlóív tartalmazza az ajánlott személy és a jelölő szervezet nevét, illetve a független jelölés tényét, az ajánló személy nevét, lakcímét, személyazonosító jelét és a saját kezű aláírását. Ajánlóívet a jelölő szervezetek, illetve a független jelöltként indulni kívánó választópolgárok vagy megbízottak a hivataltól igényelhetnek. Az ajánlóív megnyitásáról, továbbá átvételéről nyilvántartást kell vezetni. Az ajánlóívet a hivatalban a jelöltnek ajánlott választópolgár vagy megbízottja személyesen nyitja meg, és közli a jelölt személyazonosító-jelét és lakcímét, valamint a jelölő szervezet nevét, vagy a független jelölés tényét. A benyújtásra kerülő ajánlóívet a jelölő szervezet megbízottja vagy a független jelölt aláírásával hitelesíti. Az ajánlóívre nem gyűjthető aláírás a Vjt. 10. § (3) bekezdésében meghatározott helyen.

(3) Jelöltet ajánlani a hivatalban titkosan, jelölési fajtánként egy alkalommal lehet. A titkos jelölésre szolgáló ajánlólap a támogatott személy vagy személyek nevét, a jelölő szervezet vagy szervezetek megjelölését vagy a független jelölés tényét, a település nevét, az egyéni választókerület sorszámát tartalmazza. Az ilyen módon ajánló választópolgárt - személyazonosság igazolása után - jelölési fajtánként nyilvántartásba kell venni, amely tartalmazza az ajánló személy nevét, lakcímét, személyazonosító jelét, saját kezű aláírását és nyilatkozatát arról, hogy választójoggal rendelkezik. Az ajánló személy választójogosultságát a munkacsoport tagja igazolja. Az ajánlólapot a helyi munkacsoport tagjának jelenlétében személyesen kell az e célra szolgáló, lepecsételt urnába bedobni. Ha az ajánló személy az ajánlólapon ugyanazt a jelöltet többször ajánlotta, az ajánlást csak egyszer kell figyelembe venni.

(4) Az ajánlólapot tartalmazó urnát három naponként fel kell nyitni, a benne levő ajánlólapokat ajánlott személyenként külön-külön meg kell számolni, és ezt a számot - kiegészítve az ajánlóíven gyűjtött ajánlások számával - az erről vezetett nyilvántartásra rá kell írni. Az urnából kivett ajánlólapokat - jelöltenként kötegelve - zárt helyen kell őrizni. A jelöltnek ajánlott személyt, ha még ajánlóívet nem nyitott, a jegyző a jelölés tényéről köteles értesíteni. A reá vonatkozó ajánlások számáról a jelölő szervezet és a független jelölt, illetőleg megbízottja tájékozódhat.

(5) A megyei lista ajánlóíven történő, valamint titkos jelölésére a (2)-(4) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni. Az ajánlóíveket megnyitni és benyújtani a megyei választási munkacsoportnál kell. A megyei listáról a megyei választási munkacsoport vezetője tájékoztatja a helyi választási munkacsoportok vezetőit. A helyi munkacsoport vezetője a jelölés időszaka alatt három naponként, valamint a jelölés utolsó napját követő napon közvetlenül - zárt borítékban, külön kíséző jegyzékkel - továbbítja a jelölő személyek adatait és a titkos ajánlólapokat a területi választási munkacsoport részére.

27. § (1) Kislistás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit az adott választókerület nyilvántartásában - a kifüggesztés időpontjában - szereplő választópolgárok legalább 3 %-a jelöltnek ajánlott. A megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerületben lévő települések nyilvántartásában - a kifüggesztés időpontjában - szereplő választópolgárok legalább 0,5 %-ának ajánlását összegyűjtötte.

(2) Polgármesterjelölt az, akit:

- a) a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú település nyilvántartásában - a kifüggesztés időpontjában - szereplő választópolgárok legalább 5 %-a;
- b) a 100.000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 3 %-a;
- c) a 100.000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 2 %-a;
- d) főpolgármester-jelölt az, akit a főváros választópolgárainak 1 %-a jelöltnek ajánlott.

(3) A jelöltet az illetékes választási szervhez legkésőbb a szavazást megelőző 19. napon, 16.00 óráig kell bejelenteni. A jelöltet bejelentő választópolgár bejelentési jogosultságát a választási szerv nem vizsgálja. Az illetékes választási bizottság minden, a törvényes jelölésnek megfelelő jelöltet - a jelölés benyújtását követő három napon belül - nyilvántartásba vesz, a törvényes feltételeknek nem megfelelő jelölést visszautasítja. A bejelentéssel egyidejűleg a jelölt köteles az illetékes választási bizottságnak személyi adatait: nevét, lakcímét, személyazonosító jelét átadni. A jelöléshez csatolni kell a jelölt nyilatkozatát arról, hogy

a) választójoga van;

b) a jelölést elfogadja;

c) nincs olyan tisztsége, amely összeférhetetlen képviselői, polgármesteri megbízásával, illetve megválasztása esetén arról lemond. A 3000-nél kevesebb lakosú település polgármesterjelöltje arról is nyilatkozik, hogy főállásban vagy társadalmi megbízatásban látja el tisztségét.

(4) Ha a szavazás megkezdése előtt a jelölt a jelölésről írásban lemond, választójogát elveszti vagy elhalálozik, nevét a jelöltek nyilvántartásából, illetőleg a szavazólapokról törölni kell.

28. § (1) A jelölésnek a jelölő személyre vonatkozó adatai titkosak. A jelölés elleni kifogás esetén az ajánlólapon jelölő személyekről készült nyilvántartás és az ajánlóív adatait kizárólag az illetékes választási szerv, a munkacsoport tagjai és a bíróság ellenőrizheti.

(2) Az ajánlóívről és az ajánlólapokról másolatot készíteni tilos. Nem tekinthető másolatnak a jelölés érvényességének megállapítása céljából vezetett technikai nyilvántartás. Az ajánlólapokat, az ajánlóíveket, valamint a technikai nyilvántartást az illetékes választási bizottság - ha döntése ellen kifogást nem nyújtottak be - a választás napján megsemmisíti. Ha a választási bizottság döntése ellen kifogást vagy jogorvoslatot nyújtanak be, az ajánlólapokat, ajánlóíveket és a technikai nyilvántartást kizárólag a kifogás elbírálása érdekében lehet átadni az illetékes választási szervnek, bíróságnak.

(3) A 25-28. §-t a polgármester, a főpolgármester, továbbá a kislistás, az egyéni választókerületi, a megyei lista, valamint - az 50/B. §-ban foglalt eltérésekkel - a helyi kisebbségi önkormányzati képviselők jelölésére is alkalmazni kell.

(4) A jelölés lezárása után az illetékes választási bizottság a kislistás és a helyi kisebbségi önkormányzati választás esetében kisorsolja, hogy szavazategyenlőség esetén az azonos szavazatszámot elért jelöltek milyen sorrendben jutnak mandátumhoz a kislistán, illetve a helyi kisebbségi önkormányzati képviselők választásán. A sorsolás eredményéről jegyzőkönyvet kell készíteni.

29. § (1) A 10.000-nél több lakosú településen kompenzációs listát az a jelölő szervezet indíthat, amely az egyéni választókerületek legalább egynegyedében (3. számú melléklet) jelöltet állított. A jelöltek számába beszámítanak:

a) az adott jelölő szervezet által önállóan állított jelöltek;

b) a közös jelöltek közül az adott jelölő szervezetre eső jelölthányad, melyet közös jelöltenként, a jelöltet állító jelölő szervezetek arányában kell megállapítani. Nem keletkezik jelölthányad a közös lista állítását megalapozó közös jelöltek után.

(2) A fővárosi közgyűlés tagjainak megválasztásánál Budapesten listát az a jelölő szervezet indíthat, amely legalább hat fővárosi kerületben kompenzációs listát állított.

30. § (1) Azok a jelölő szervezetek, amelyek

- a) az egyéni választókerületek legalább egynegyedében közös egyéni jelöltet állítottak, közös kompenzációs listát;
- b) a fővárosban legalább hat fővárosi kerületben közös kompenzációs listát indítottak, fővárosi közös listát;
- c) a megyei választókerületben legalább a 27. § (1) bekezdésében meghatározott számú közös ajánlást gyűjtöttek, megyei közös listát indíthatnak.

(2) A kompenzációs, a fővárosi és a megyei listát az illetékes választási bizottságnál - legkésőbb a szavazást megelőző 18. napon - írásban kell bejelenteni. A bejelentéshez jelöltenként külön-külön csatolni kell a 27. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozatokat.

(3) A kompenzációs, a fővárosi és a megyei listán legfeljebb kétszer annyi jelölt állítható, mint a megszerezhető mandátumok száma. A listán a jelöltek sorrendjét a bejelentő határozza meg. Sorrendet módosítani nem lehet. Ha valamelyik jelölt a listáról kiesik vagy visszalép, helyére a listán soron következő jelölt lép.

(4) A listaindítás jogát nem érinti, ha a bejelentett egyéni választókerületi jelölt visszalépett.

(5) Ha a választókerületben két vagy több azonos család- és utónevű személy indult, a jelöltként később jelentkező személy - legkésőbb a választást megelőző 19. napon - gondoskodik arról, hogy az előző jelölttől - betűjelzés, második utónév vagy foglalkozás feltüntetésével - megkülönböztethető legyen.

VII. fejezet

A szavazás

31. § (1) Szavazni kizárólag személyesen, és - az e törvényben említett kivételekkel - csak a választópolgár lakóhelye szerint kijelölt szavazóhelyiségben lehet.

(2) A mozgásában gátolt választópolgárt szavazásának lehetővé tétele érdekében - kérésére, lakásán - a szavazatszámláló bizottság legalább két tagja felkeresi.

(3) Szavazni a szavazás napján 6.00 órától lehet. Ha a helyi körülmények indokolják, a helyi választási bizottság elrendelheti, hogy a szavazás 5.00 órakor kezdődjék. A szavazás munkaszüneti napon 19.00 óráig, munkanapon 20.00 óráig tart.

(4) A szavazóhelyiséget a szavazás ideje alatt nem lehet bezárni, és a szavazást nem lehet szüneteltetni vagy meghosszabbítani. Ha a szavazás napján a szavazatszámláló bizottság tagjainak a

száma három alá csökken, akkor a szavazást a jelenlévők kötelesek azonnal felfüggeszteni, az urnát, továbbá az iratokat zárolni, és a felfüggesztés tényéről a helyi választási bizottságot a szavazás törvényes folytatásának biztosítása érdekében haladéktalanul értesíteni.

32. § (1) A szavazóhelyiség nem lehet olyan épületben, amely a településen jelöltet állító jelölő szervezet használatában van.

(2) Minden szavazóhelyiségben - a szavazás titkossága érdekében - legalább két szavazófülkét kell kialakítani. A szavazáshoz a szavazófülkében tollat kell elhelyezni. A szavazás titkosságát a 31. § (2) bekezdés szerinti szavazás esetén is biztosítani kell.

(3) Minden szavazóhelyiségben a szavazás céljára két vagy több urnát kell felállítani. Az urnákat az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból a zár felnyitása, a pecsét feltörése vagy az urna szétszedése nélkül ne lehessen szavazólapot eltávolítani.

33. § (1) A választási iratok, nyomtatványok elhelyezését követően a szavazás megkezdéséig a szavazatszámoló bizottság és a munkacsoport tagjain kívül senki sem tartózkodhat a szavazóhelyiségben. A szavazóhelyiségben a választópolgárok csak a szavazáshoz szükséges ideig tartózkodhatnak.

(2) A szavazatszámoló bizottság az urnák állapotát az elsőként szavazó választópolgár - aki a szavazatszámoló bizottság tagja nem lehet - jelenlétében a szavazás megkezdése előtt megvizsgálja. A vizsgálat eredményét fel kell tüntetni a szavazási jegyzőkönyvben.

(3) Az urna lezárása után a szavazatszámoló bizottság az urnába ellenőrző lapot helyez. Az ellenőrző lap tartalmazza a szavazatszámoló bizottság jelenlevő tagjainak és az elsőként szavazó választópolgárnak az aláírását és az ellenőrző lap elhelyezésének időpontját.

34. § (1) A szavazatszámoló bizottság elnöke felelős azért, hogy a szavazás napján a szavazóhelyiségben és környékén a rendet fenntartsák; a rend fenntartására tett intézkedés mindenkire kötelező.

(2) Szolgálatot teljesítő rendőr a szavazóhelyiségbe csak a szavazatszámoló bizottság elnökének engedélyével léphet be. A rendőri intézkedésről a szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvet vesz föl.

35. § (1) Szavazni csak a hivatalos szavazólapokkal lehet. Külön-külön szavazólap szolgál:

- a) a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településen a kislistás, a polgármester-, a helyi kisebbségi önkormányzati és a megyei listás választásra;
- b) 10.000-nél több lakosú településen az egyéni választókerületi, a polgármesteri, a helyi kisebbségi önkormányzati és - a megyei jogú város kivételével - a megyei listás szavazáshoz;
- c) a fővárosban az egyéni választókerületi, a polgármesteri, a fővárosi listás, a főpolgármesteri, valamint a helyi kisebbségi önkormányzati választásra.

(2) A települési kislistás, az egyéni választókerületi, a kisebbségi önkormányzati és a (fő)polgármester-választás szavazólapja ábécé sorrendben tartalmazza a jelöltek nevét és az őket jelölő szervezetek nevét vagy annak - az illetékes választási bizottsághoz a jelöléssel egyidejűleg bejelentett - rövidítését, illetőleg a független jelölés tényét.

(3) A listás szavazólapok és a (fő)polgármester szavazólapja tartalmazza a jelölő szervezet jelvényének lenyomatát fekete-fehér színben.

(4) A listás és a kisebbségi önkormányzati szavazólap az illetékes választási bizottság által kisorsolt sorrendben tartalmazza a listák, vagy a jelölő szervezetek nevét vagy annak - a választási bizottsághoz a jelöléssel egyidejűleg bejelentett - rövidítését. A listás szavazólapon - a jelölő szervezet által bejelentett sorrendben - fel kell tüntetni a listán induló jelöltek közül az első öt jelölt nevét.

36. § (1) Érvényesen szavazni csak a szavazólapon szereplő jelöltre, illetőleg listára lehet.

(2) A jelöltre, illetőleg listára szavazni a jelölt neve melletti, illetőleg a jelölő szervezet neve feletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet.

(3) A szavazat érvényességét - ha az az (1) és (2) bekezdésben írt feltételeknek megfelel - nem érinti az, hogy a szavazólapon a jelöltek sorrendjét megváltoztatták, a jelölt nevét kihúzták, illetőleg nevet hozzáírtak.

(4) Érvénytelen a szavazat:

a) ha nem hivatalos szavazólapon adták le, vagy

b) ha nem lehet kétséget kizáró módon megállapítani, hogy a választópolgár kire, illetőleg melyik listára szavazott, vagy

c) ha bélyegzőlenyomat nélküli szavazólapon adták le, vagy

d) ha ceruzával töltötték ki a szavazólapot.

(5) Ha a választási szerv megállapítja, hogy az urnába olyan szavazólap is bekerült, amelyet az adott szavazókörben választójogosultsággal nem rendelkező személy adott le, a jelöltekre, illetőleg listákra leadott érvényes szavazatok közül - a jogosulatlanul szavazók száma szerint - egyet-egyet érvénytelennek nyilvánít.

37. § (1) A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a nyilvántartásban szerepel vagy abba utóbb felvették.

(2) A szavazatszámoló bizottság megállapítja a szavazó személyazonosságát és azt, hogy szerepel-e a nyilvántartásban.

(3) A szavazatszámoló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki nem tudja személyazonosságát megfelelően igazolni, illetőleg aki - igazolás hiányában - nem vehető fel a nyilvántartásba. E személyekről a szavazatszámoló bizottság jegyzéket vezet. A visszautasított választópolgár is szavazhat, ha a szavazás lezárása előtt a személyazonosságát igazolja, illetőleg az igazolást a szavazatszámoló bizottságnak átadja.

(4) Ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámoló bizottság tagja átadja a szavazónak a szavazólapokat, amelyeket a választópolgár jelenlétében hivatalos bélyegzővel lát el. Szükség esetén megmagyarázza a szavazás módját; a magyarázat nem tartalmazhat agitációt valamely jelölt, illetőleg lista ellen, vagy mellett. Ha egy jelölt vagy lista kiesik a szavazólapok elkészítése után, e ténnyről a

szavazatszámoló bizottság köteles a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetőmenyen, valamint szükség esetén szóban tájékoztatni a választópolgárokat.

(5) A szavazólap átvételét a szavazatszámoló bizottság feltünteti a nyilvántartásban.

(6) Ha a választópolgár a borítéknak az urnába történő helyezése előtt jelzi, hogy a szavazólap kitöltését elrontotta, az elrontott szavazólapot a szavazatszámoló bizottság bevonja, helyébe új lapot ad ki, s ezt a tényt a jegyzőkönyvben rögzíti. A bizottság az elrontott szavazólap helyett újat - személyenként és szavazólapfajtként - csak egyszer adhat ki.

38. § (1) A választópolgár a szavazófülkében szavaz, ezután a szavazólapokat borítékba teszi, és a szavazatszámoló bizottság előtt urnába helyezi.

(2) A szavazás ideje alatt csak a szavazó tartózkodhat a szavazófülkében. Az a választópolgár azonban, aki nem tud olvasni, illetőleg akit testi fogyatéka vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, más választópolgár - ennek hiányában a szavazatszámoló bizottság két tagjának együttes segítségét igénybeveheti.

39. § (1) A szavazatszámoló bizottság elnöke a 31. § (3) bekezdésében meghatározott időpontban a szavazóhelyiséget bezárja. Azok a választópolgárok, akik a szavazóhelyiségben vagy az előtérben tartózkodnak, még szavazhatnak. Ezután a szavazatszámoló bizottság a szavazást lezárja.

(2) A szavazás lezárása után szavazatot nem szabad elfogadni.

40. § (1) A szavazatszámoló bizottság a szavazás lezárása után először a fel nem használt, valamint a rontott szavazólapokat szavazólap fajtként kötegebe foglalja és a köteget pecséttel lezárja.

(2) A szavazatszámoló bizottság az urna felbontása előtt ellenőrzi az urna pecsétjének érintetlenségét, felbontja az urnát és meggyőződik az ellenőrző lap meglétéről, majd az urnában levő szavazólapok számát szavazólap fajtként összehasonlítja a szavazókörben szavazók számával. A választás eredményének megállapításához az urnában lévő szavazólapokat szavazólapfajtként számba veszi, az urnába üresen dobott borítékokat figyelmen kívül hagyja.

(3) A szavazatszámoló bizottság ezt követően szavazólap fajtként külön-külön csoportba helyezi és összeszámolja az érvénytelen szavazatokat. Az érvénytelenség okát a szavazólap hátoldalára rávezeti és azt a szavazatszámoló bizottság tagjai aláírják. Az érvénytelen szavazólapokat szavazólapfajtként külön kötegebe foglalják és a köteget lepecsételik úgy, hogy a pecsét megsértése nélkül szavazólapot ne lehessen kivenni, illetőleg abba berakni. A kötegekre rá kell írni a szavazólap fajtaját, a szavazókör sorszámát és a kötegeben levő szavazólapok számát.

(4) Az érvényes szavazatokat szavazólapfajtként, ezen belül jelöltenként és listánként külön-külön meg kell számolni, majd - kivéve a települési kislistás szavazólapokat, amelyeket érvényes és érvénytelen csoportosításban kell csomagolni - a (3) bekezdés szerint kell elvégezni a kötegelést. A kötegre jelöltenként, illetve listánként külön-külön rá kell írni az érvényes szavazatok számát.

41. § (1) A szavazatszámoló bizottság a szavazatok összeszámolásáról - szavazólapfajtként - külön-külön jegyzőkönyvet készít, a szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvvezetője adatlapot állít ki.

(2) A jegyzőkönyv három példányban készül. A jegyzőkönyvek valamennyi példányát a szavazatszámoló bizottság jelenlévő tagjai aláírják. A jegyzőkönyvek további példányai sokszorosíthatók. Sokszorosítás után a szavazatszámoló bizottság elnöke a másolatot lepecsételi és aláírásával hitelesíti.

(3) A szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvvezetője az adatlapokat soronkívül továbbítja a hivatalhoz. A szavazatszámoló bizottság a jegyzőkönyveket, választási iratokat, nyomtatványokat és szavazólapokat - az urnával együtt - a hivatalhoz szállítja. A jegyzőkönyv egy-egy fénymásolt példányát a szavazatszámoló vagy a helyi választási bizottság átadja a jelöltek jelenlévő képviselőinek.

(4) A helyi, illetőleg a területi választási munkacsoport vezetője a választás nem hitelesített eredményéről a választást követően haladéktalanul adatlapot állít ki, melyet az Országos Választási Munkacsoporthoz kell továbbítani.

(5) A helyi, illetőleg a területi választási bizottság a szavazatszámoló bizottságok jegyzőkönyvei alapján összesíti a szavazatokat, és megállapítja a választás eredményét. A települési kislistás és a kisebbségi önkormányzati választás eredményéről összesítő jegyzőkönyv, a vegyes választási rendszer egyéni választókerületi eredményéről választókerületenként külön-külön jegyzőkönyv, listás eredményéről, valamint a fővárosi listás választás eredményéről és a polgármester választásáról külön jegyzőkönyv készül. A megyei közgyűlési tagok választási eredményéről választókerületenként összesítő jegyzőkönyvet kell készíteni. Az e bekezdés szerinti jegyzőkönyveket három példányban kell kiállítani, melyeket a választási bizottság jelenlévő tagjai aláírnak. A jegyzőkönyv első három példányának saját kezű aláírása után a további példányok sokszorosíthatók. Sokszorosítás után a választási bizottság elnöke a másolatot lepecsételi és aláírásával hitelesíti. Az összesítő jegyzőkönyv egy-egy fénymásolt példányát az illetékes választási bizottság átadja a jelöltek jelenlévő képviselőinek. A jegyzőkönyv első példányát - a szavazókori jegyzőkönyvek első példányaival együtt - 90 nap elteltével az illetékes levéltárnak át kell adni.

(6) Az illetékes választási bizottság a jogorvoslati eljárás befejezését követően megállapítja a választás végleges eredményét, melyet hivatalos közleményben közzétesz.

(7) A szavazásra vonatkozó iratokat - kivéve a nyilvántartást és a jelölt ajánlásokat - a jelöltek, illetőleg megbízottaik a hivatalban a szavazást követő 3 napon belül megtekinthetik.

(8) A szavazólapokat a hivatalban az illetékes választási szerv tagjainak jelenlétében kell elhelyezni, és 90 napig meg kell őrizni úgy, hogy illetéktelen személyek részére ne válják hozzáférhetővé. A választás eredményével összefüggő kifogás esetén az érintett szavazólapokat az ügy jogerős lezárásáig kell megőrizni. 90 nap után a választási iratokat - a jegyzőkönyvek kivételével - meg kell semmisíteni.

(9) A választás számítástechnikai adatainak megőrzéséről - 90 napig - az illetékes választási bizottság gondoskodik.

(10) A jegyzőkönyveknek és az adatlapoknak a (2) - (5) bekezdésen túli kötelező példányszámát, valamint az adatlapok és jegyzőkönyvek továbbításának rendjét a belügyminiszter rendeletben szabályozza.

VIII. fejezet

A választás rendszere és az eredmény megállapítása

Kislistás választás

42. § (1) A 10 000 vagy ennél kevesebb lakosú településeken a képviselőket kislistán választják. Ha kevesebb jelölt indul, mint a 8. § alapján megválasztható képviselők száma, a választás nem tartható meg, és időközi választást kell kitűzni.

(2) A szavazólap valamennyi jelölt nevét tartalmazza. A jelöltek nevét ábécé sorrendben kell a szavazólapon feltüntetni. A szavazólapon a választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, ahány tagja a képviselőtestületnek lehet.

(3) Érvénytelen az a szavazólap, amelyen több jelölt neve melletti körben helyeztek el egymást metsző két vonalat, mint ahány képviselő megválasztható.

(4) Képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma (8. §) szerint a legtöbb szavazatot kapták.

(5) Szavazategyenlőség esetén az azonos szavazatot kapott jelöltek a 28. §-ban előírt sorsolás sorrendjében jutnak mandátumhoz.

(6) Ha a választáson az e törvényben meghatározottnál kevesebb képviselőt választanak meg, a be nem töltött képviselői helyekre időközi választást kell kiírni.

(7) Ha a kislista jelöltjét polgármesterek is megválasztották, a kislistáról törölni kell, és helyébe a legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

(8) Hatályon kívül helyezve.

Vegyes választási rendszer

43. § (1) A fővárosi kerületekben és a 10 000-nél több lakosú településen a képviselők egy részét egyéni választókerületekben választják, másik része kompenzációs listáról jut mandátumhoz.

(2) A választópolgárok az egyéni szavazólappal az egyéni választókerületi jelöltekre szavaznak.

44. § (1) Az egyéni választókerületekben az a jelölt lesz képviselő, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

(2) Ha az egyéni választókerületben a választást azért nem lehetett megtartani, mert nem volt jelölt, továbbá ha a legtöbb szavazatot két, vagy több jelölt egyenlő számú szavazattal érte el, időközi választást kell kitűzni.

(3) Egy-egy kompenzációs lista a település egyéni választókerületeiből összesített töredékszavazatok arányában kap mandátumot. Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületben a jelölt szervezet jelöltjére leadott olyan szavazat, amellyel nem szereztek mandátumot. Ha a közös jelöltek jelölt szervezeteinek nincs közös kompenzációs listája és a közös jelölt nem lett képviselő, akkor a töredékszavazatok a közös jelöltet állító jelölt szervezetek száma szerinti arányban oszlanak meg a jelölt szervezetek önálló listái között. A töredékszavazatok felosztásánál a kiszámított szavazathányad egész része kerül fel az önálló kompenzációs listára. Ha valamely érintett jelölt szervezetnek nincs önálló kompenzációs listája, akkor a töredékszavazat reá eső része elvész.

45. § (1) A lista - a (4) bekezdésben lévő számítási mód alapján - a szavazatok arányában kap mandátumot.

(2) A kompenzációs listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot. A kieső jelölt helyébe a sorrendben utána következő jelölt lép. Ha a lista jelöltjét polgármesternek vagy az egyéni választókerületben képviselőnek választották, a listáról törölni kell.

(3) Ha Budapesten a jelölt egy fővárosi kerületi listáról és egy fővárosi listáról egyaránt mandátumot kapna, úgy nyilatkoznia kell, hogy melyiket fogadja el. Amelyik listáról nem fogadta el a mandátumot, arról a listáról törölni kell.

(4) A számítás módja:

- a) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista szavazatainak száma elosztva 1,5-del, a következő számok a harmada, ötöde, hetede stb.
- b) A táblázat segítségével lehet kiosztani a mandátumokat. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot, és amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni mindaddig, míg kiosztásra kerül az összes mandátum. Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, illetőleg amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül amelyik a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

(5) Ha egy kompenzációs lista több mandátumot kap mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

IX. fejezet

A fővárosi közgyűlés tagjainak választása

46. § (1) Budapest főváros közgyűlésének 66 tagját (11. §) a választópolgárok közvetlenül, listákon választják.

(2) A fővárosi listák a 45. § (4) bekezdésében levő számítási mód alapján - a szavazatok arányában - kapnak mandátumot.

(3) A listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot. A kieső jelölt helyére a sorrendben utána következő jelölt lép.

(4) Ha egy lista több mandátumot kap mint a listán szereplő jelöltek száma, a mandátum betöltetlen marad.

(5) Hatályon kívül helyezve.

(6) Nem kap mandátumot az a lista, amelyre a leadott érvényes szavazatok száma nem haladta meg a fővárosi listákra leadott összes érvényes szavazatok számának 4 %-át.

IX/A. fejezet

A megyei közgyűlés tagjainak választása

46/A. § (1) A megyei közgyűlés tagjait a választópolgárok - kivéve a megyei jogú város választópolgárait - közvetlenül, listán választják. A jelölő szervezet a 27. § (1) bekezdés alapján egy megyében két listát állíthat a megyei közgyűlési tagok választására: egyet a 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú települések számára, egyet a 10.000-nél több lakosú települések számára. Külön-külön szavazólap szolgál a 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú településeken, valamint a 10.000-nél több lakosú településeken a megyei közgyűlés tagjainak választására. A megyei közgyűlés tagjainak számát a 4. számú melléklet tartalmazza.

(2) A listák - a 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú településeken, illetőleg a 10.000-nél több lakosú településeken külön-külön számítva - a leadott szavazatok arányában, a 45. § (4) bekezdése szerint jutnak mandátumhoz.

(3) Nem jut mandátumhoz az a lista, amelyre leadott szavazatok száma nem haladta meg a választókerületben leadott összes érvényes szavazat több mint 4 %-át. Ezt a határt külön-külön kell elérni az egyes választókerületek tekintetében.

X. fejezet

A polgármester, főpolgármester választása

47. § (1) A polgármestert, a főpolgármestert a települések választópolgárai közvetlenül választják.

(2) Hatályon kívül helyezve.

(3) Polgármesternek megválasztható minden magyar állampolgár, akinek választójoga van és nincs olyan tisztsége, ami a polgármesteri megbízatással összeférhetetlen.

(4) Polgármester, főpolgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

(5) Ha a választást azért nem lehetett megtartani, mert nem volt jelölt, továbbá ha a legtöbb szavazatot elért két vagy több jelölt egyenlő számú szavazatot kapott, időközi választást kell kitűzni.

XI. fejezet

A nemzeti és etnikai kisebbségi önkormányzati képviselők választása

48. § (1) A nemzeti és etnikai kisebbségi önkormányzati képviselők jelölésére és választására a Nek. tv-t és a törvény rendelkezéseit az ebben a fejezetben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel megfelelően alkalmazni kell.

(2) Ha a nemzeti vagy etnikai kisebbségi jelöltnek ajánlott személy e minőségét - az adott kisebbség megjelölésével - az ajánlóív megnyitásakor bejelenti, akkor azt az ajánlóíveken, az ajánlólapokon, valamint a szavazólapon fel kell tüntetni. A jelölt kívánságára a nevét a szavazólapnak a nemzeti vagy etnikai kisebbség anyanyelvén is tartalmaznia kell.

(3) A választási kampány utolsó napján az országos és helyi közszolgálati hírközlő szervek külön műsoridőt biztosítanak - kisebbségenként, a jelölés arányait figyelembe véve - a jelöltet állító nemzeti és etnikai kisebbségek választási összefoglalójának.

49. § (1) Ha a települési kislistás választáson a szavazás eredménye alapján az ugyanazon kisebbséghez tartozó jelöltek egyike sem szerezne mandátumot, meg kell állapítani azt a szavazatszámot, amely azonos a kislistán legkevesebb szavazattal mandátumhoz jutó jelöltre leadott érvényes szavazatok felével. Mandátumhoz jut minden, mandátumot nem szerzett kisebbségből egy-egy jelölt, aki az így megállapított szavazatszámnál többet ér el; ha egy kisebbségen belül több ilyen jelölt is van, akkor a legtöbb szavazatot elért jelölt. Ha két vagy több jelölt éri el - azonos szavazatszámmal -, akkor a 28. § (4) bekezdés szerinti sorsolás dönt a mandátumról.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott módon elnyert mandátummal megnövekszik a település képviselőtestületének a 8. §-ban meghatározott létszáma.

50. § (1) A helyi választási bizottság a vegyes választási rendszerben kisebbségenként külön-külön kisebbségi kompenzációs listára veszi valamennyi, az egyéni választókerületben akár független kisebbségi jelöltként, akár kisebbségi jelölő szervezet jelöltjeként indult jelöltek. A kisebbségi jelölő szervezetek illetve a kisebbségi jelöltek közös kompenzációs listát is indíthatnak, melyet a választást megelőző 19. napig jelenthetnek be a helyi választási bizottságnál.

(2) Kisebbségi kompenzációs lista indításához nem szükséges a 29. §-ban megjelölt egynegyedes határ elérése, de kisebbségi kompenzációs lista alapján fővárosi lista nem indítható.

(3) Az egyéni választókerületi kisebbségi jelölt a választás előtt legkésőbb 19 nappal írásban közölheti a helyi választási bizottsággal, hogy nem kíván a kisebbségi kompenzációs listán indulni.

(4) A kisebbségi kompenzációs listára a jelöltek ábécé sorrendben kerülnek fel.

(5) A kisebbségi kompenzációs lista 45. § (4) bekezdése szerint kap mandátumot. A listán induló jelöltek közül az lesz a képviselő, aki az egyéni választókerületben a legtöbb szavazatot kapta. Szavazategyenlőség esetén a jelöltek a 28. § (4) bekezdés alapján kapnak mandátumot.

(6) Ha a szavazás eredményeként a kisebbségi kompenzációs lista nem szerezne mandátumot,

- a) meg kell keresni azt a legkisebb számot, amellyel még mandátumot lehet kapni (45. § (4) bekezdés) és meg kell állapítani e szám egynegyedét;
- b) az a kisebbségi kompenzációs lista, amely az a) pontban megállapított számnál több szavazatot kapott, egy mandátumot kap.

(7) Ha a kisebbségi kompenzációs lista jelöltjét az egyéni választókerületben képviselőnek választották, a listáról törölni kell, helyére a sorrendben következő legtöbb szavazatot kapott jelölt lép.

(8) A (6) bekezdésben meghatározott módon elnyert mandátummal megnövekszik a település képviselő-testületének a 9. §-ban meghatározott létszáma.

50/A. § (1) A helyi kisebbségi önkormányzati választást a helyi választási bizottság tűzi ki, és állapítja meg az eredményét. A választást 45 nappal a települési önkormányzati választást megelőzően, azzal azonos napra kell kitűzni.

(2) A helyi kisebbségi önkormányzati választást ki kell tűzni, ha azt legalább 5 fő, magát azonos kisebbséghez tartozónak valló és a településen állandó lakóhellyel rendelkező választópolgár kéri.

(3) A helyi kisebbségi önkormányzati választás kitűzését írásban lehet kezdeményezni a települési önkormányzati választás kitűzését követő tíz napon belül. A kezdeményezés iratmintáját a Nek.tv. 1. számú melléklete tartalmazza.

(4) Egy kisebbség az adott településen csak egy helyi kisebbségi önkormányzatot hozhat létre.

(5) A választást akkor lehet megtartani, ha legalább annyi jelölt van, mint a megválasztható kisebbségi képviselők száma.

50/B. § (1) Helyi kisebbségi önkormányzati képviselőjelölt az, akit a választókerület választópolgárai közül legalább öten - a jelölés általános szabályai szerint - kisebbségi jelöltnek ajánlottak.

(2) A helyi kisebbségi önkormányzati testületbe jelölhető bármely választópolgár, aki a Nek.tv.-ben meghatározott kisebbség képviselőjét vállalja.

50/C. § (1) Helyi kisebbségi önkormányzat választásában részt vehetnek az adott településen mindazok, akik a települési önkormányzati képviselőválasztásra jogosultak. A szavazólap mintáját az 1. számú melléklet tartalmazza.

(2) A helyi kisebbségi önkormányzati választás egyfordulós. A választás azon helyi kisebbségi önkormányzat vonatkozásában érvényes, melyre a választói nyilvántartásban szereplők közül 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településen legalább 50, 10.000-nél több lakosú településen és fővárosi kerületben legalább 100 választópolgár érvényesen szavazott.

(3) Helyi kisebbségi önkormányzati képviselők azok a jelöltek lesznek, akik - a megválasztható képviselők száma szerint - a legtöbb szavazatot kapták.

(4) Az azonos szavazatszámot elért jelöltek a 28. § (4) bekezdés szerinti sorsolás alapján kapnak mandátumot.

(5) Az a jelölt, aki egy szavazatot sem kapott, nem lehet képviselő.

(6) Ha a választópolgárok kevesebb képviselőt választanak meg, mint amennyi a helyi kisebbségi önkormányzati testület tagjainak száma, a következő választásig a testület kevesebb létszámmal is működhet. A tagok száma háromnál kevesebb nem lehet.

(7) Ha a kisebbségi önkormányzat nem jön létre, őt, magát azonos kisebbséghez tartozónak valló és a településen állandó lakóhellyel rendelkező választópolgár kezdeményezésére a helyi kisebbségi önkormányzat választására csak az általános önkormányzati választásokat követő év november havának harmadik vasárnapján kerülhet sor. A választást kezdeményezni a szavazás napját megelőző 60. napig lehet.

(8) Ha a közvetlen módon létrejött helyi kisebbségi önkormányzat képviselőjének megbízatása megszűnik, helyére a szavazatszám szerinti sorrendben következő lép. Ha nincs ilyen jelölt, a mandátum a következő választásig betöltetlen marad.

(9) Ha a közvetett módon létrejött helyi kisebbségi önkormányzat tagjainak száma az 5. számú mellékletben megállapított létszám alá csökken, az ilyen módon létrejött helyi kisebbségi önkormányzat megszűnik.

50/D. § A helyi kisebbségi önkormányzati választás eljárási határidőit és határnapjait a helyi választási bizottság állapítja meg és hirdetmény útján közzéteszi.

XII. fejezet

Jogorvoslat

51. § (1) A választási törvény megsértése, a választási szervek tevékenysége, intézkedése, döntése és mulasztása, továbbá a választás eredménye ellen bármely választópolgár, a jelölt és a jelölő szervezetek az illetékes választási szervhez panaszt, illetőleg a panaszt elbíráló döntés ellen a bírósághoz jogorvoslati kérelmet (a továbbiakban együtt: kifogás) nyújthatnak be. A kifogás benyújtásával egyidejűleg bizonyítási indítványt kell előterjeszteni. A bizonyítási indítvány nélkül benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Kifogást legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntéstől számított 3 napon belül lehet az illetékes választási bizottságnál benyújtani. A kifogást elbíráló választási bizottság, illetve bíróság a benyújtott kifogásról a beérkezéstől számított 3 napon belül dönt.

(2) A szavazatszám-láló bizottság tevékenysége, döntése elleni kifogást a helyi választási bizottság bírálja el. A választási bizottság döntése ellen három napon belül a megyei, fővárosi bíróságtól lehet jogorvoslatot kérni. A bíróság döntése ellen további jogorvoslati kérelemnek helye nincs.

(3) A helyi választási bizottságnak a (2) bekezdés körébe nem tartozó döntése, intézkedése ellen, továbbá a 19. § (2) bekezdés o/ pontja, valamint a 20. § (1) bekezdés e/ pontja vagy a 20. (3) bekezdés c/ pontja alapján benyújtott kifogást a területi választási bizottság bírálja el. Döntése ellen 3 napon belül a megyei, fővárosi bíróságtól lehet jogorvoslatot kérni. A bíróság döntése ellen további jogorvoslati kérelemnek helye nincs.

(4) A területi választási bizottságnak a fővárosi, megyei közgyűlés, továbbá a főpolgármester választásával kapcsolatos, a (3) bekezdés körébe nem tartozó döntése ellen kifogást az Országos Választási Bizottsághoz lehet benyújtani. Az Országos Választási Bizottság döntése ellen 3 napon belül a Legfelsőbb Bíróságtól lehet jogorvoslatot kérni. További kifogásnak helye nincs.

(5) A bíróság a kifogásról nemperes eljárásban, tanácsban, - a Legfelsőbb Bíróság kivételével - népi ülnökök közreműködésével határoz. A bíróság a kifogást előterjesztő választópolgárt - kérésére - személyesen meghallgatja.

52. § (1) Ha a választási szerv és a bíróság a kifogásban foglaltak vizsgálatának eredményeként a kifogásnak helyt ad, megállapítja a törvényt sértés tényét és

- a) ezt az érintett felek, valamint a sajtó tudomására hozza, vagy
- b) megváltoztatja a törvényt sértő döntést, illetve
- c) megsemmisíti a törvényt sértő döntést, és a választási eljárást, vagy annak egy részét megismételteti.

(2) A megalapozatlan kifogást el kell utasítani.

XIII. fejezet

Időközi választás

53. § (1) Ha az egyéni választókerület képviselőjének, illetőleg a polgármester megbízatása megszűnik, továbbá a 42. § (1) és (6) bekezdésében, a 44. § (2), az 53. § (4) és (5), valamint az 54. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott esetben időközi választást kell kitűzni.

(2) Az időközi választást az ok felmerülésétől számított két hónapon belül az illetékes választási bizottság tűzi ki. A választást a kitűzéstől számított 60 napon belül meg kell tartani. Időközi választást az önkormányzati általános választást megelőző, valamint az azt követő hat hónapon belüli időpontra nem lehet kitűzni. Az időközi választásra az általános választás szabályait kell alkalmazni.

(3) Ha a települési kislistáról vagy a kisebbségi kislistáról megválasztott képviselő helye üresedik meg, helyére a legtöbb szavazatot elért jelölt lép. Ha a megyei, a kompenzációs vagy a fővárosi listáról megválasztott képviselő kiesik, helyére az eredetileg bejelentett listáról a jelölő szervezet által - a megüresedéstől számított 30 napon belül az illetékes választási bizottsághoz - bejelentett jelölt lép. Ha a jelölő szervezet a fenti határidőig nem jelenti be a jelöltet, a megüresedett helyre a listán soron következő jelölt lép. Ha a kislistán, illetőleg a listán nincs több jelölt, akkor időközi választást nem kell kiírni, a mandátum a következő általános választásig betöltetlen marad.

(4) Ha a kislistán megválasztott képviselők száma a képviselőtestület működéséhez szükséges létszám alá csökken, akkor az üres helyekre időközi választást kell kitűzni.

(5) Ha az önkormányzati képviselőtestületet feloszlatták vagy feloszlott, időközi választást kell tartani.

XIV. fejezet

A választókerület területének megváltozása és annak hatása a képviselő jogállására

54. § (1) A települési képviselők új község alakítása esetén a lakóhelyük szerinti képviselő-testület tagjaiként megtartják a megbízatásukat, ha így működőképes - legalább öt tagú - testület jön létre. Ebben az esetben a megbízatás időtartamára a képviselők száma eltérhet az e törvényben meghatározott számtól.

(2) Új község alakítása esetén időközi választást kell tartani, ha az (1) bekezdés szerint nem jöhet létre működőképes testület.

(3) Ha az új község 10.000-nél több lakosú településből vagy fővárosi kerületből válik ki és a településen, fővárosi kerületben működőképes testület marad, akkor a települési, fővárosi kerületi polgármester megbízatását megtartja.

(4) Ha az új község 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településből válik ki, illetőleg község-egyesítés szűnik meg, az új községben polgármestert kell választani; a megmaradó településen akkor, ha annak lakosság száma a korábbi település lakosság számának kétharmadánál kevesebb.

XV. fejezet

Értelmező és záró rendelkezések

54/A. § E törvény alkalmazásában

- a) a képviselőtestület működéséhez szükséges létszám: az e törvény szerint megválasztható képviselőtestületi tagok számának több mint ötven százaléka;
- b) bevándorolt: a külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993. évi LXXXVI. törvény alapján bevándorlási engedéllyel rendelkező nem magyar állampolgár;
- c) főjegyző: a fővárosi főjegyző, a megyei főjegyző;
- d) független jelölt: az a jelölt, akit nem jelölő szervezet, hanem meghatározott számú választópolgár állít;

- e) helyi közszolgálati hírközlési szervek: a helyi, a körzeti sugárzó vagy kábeltelevízió és rádió a tulajdoni formától (állami, önkormányzati, magán) függetlenül;
- f) helyi választási bizottság: a településen működő választási bizottság;
- g) hirdetést közlő szervek: az országos és a helyi közszolgálati hírközlő szervek, továbbá a hirdetést üzletszerűen végző szervezetek;
- h) hivatal: a települési, fővárosi és megyei önkormányzat polgármesteri hivatala;
- i) hozzátartozó: az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa, az örökbefogadó és a nevelőszülő, az örökbefogadott és a nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, az élettárs, a házastárs egyeneságbeli rokona, testvére, valamint a testvér házastársa (Áe. 26. §);
- j) jegyző: a települési jegyző, a körjegyző;
- k) jelölő szervezet: a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény szerint bejegyzett párt, valamint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény szerint bejegyzett társadalmi szervezet és kisebbségi szervezet;
- l) képviselő: a települési önkormányzat képviselőtestületének tagja, a megyei közgyűlés tagja, a fővárosi közgyűlés tagja, a helyi kisebbségi önkormányzat tagja;
- m) kisebbségi jelölt: valamely nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselőtét felvállaló független jelölt, illetve a kisebbségi szervezet jelöltje;
- n) kisebbségi szervezet: olyan társadalmi szervezet, amely - a bírósági bejegyzés szerint - nemzeti és etnikai kisebbséget képvisel;
- o) lakóhely, tartózkodási hely: a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. §-ában meghatározott lakóhely, illetve tartózkodási hely;
- p) nemzeti és etnikai kisebbség: a Nek. tv. 61. § (1) bekezdésében felsorolt kisebbségek;
- r) NESZA kezelő: az a Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat, melyet a belügyminiszter a választójoggal nem rendelkező nagykorú személyek jegyzékének vezetésével megbízott;
- s) országos közszolgálati hírközlési szervek: a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Magyar Távirati Iroda, a Duna Televízió;
- t) plakát: választási falragasz, hirdetés, felirat, szórólap, vetített kép, zászló, embléma;
- u) polgármester: a település polgármestere, Budapest főpolgármestere;
- v) település: a község, a város, a megyei jogú város, a fővárosi kerület;
- w) területi választási bizottság: a megyei választási bizottság és a fővárosi választási bizottság;

- z) választási kampány: választási program ismertetése, jelölt, lista, jelölő szervezet népszerűsítése, választási gyűlés szervezése, plakát elhelyezése;
- x) választókerület: a megyei közgyűlés tagjai választásának tekintetében a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú települések együttesen, illetve a 10.000-nél több lakosú települések együttesen, a megyei jogú városok nélkül; a főpolgármester és a fővárosi közgyűlés tagjai választásának tekintetében a főváros; a polgármester választása, a 10.000-nél kevesebb lakosú település települési önkormányzati képviselőinek választása, valamint a helyi kisebbségi önkormányzati képviselők választása tekintetében a település; a 10.000-nél több lakosú település települési önkormányzati képviselőinek egyéni választókerületi választása tekintetében az e célra kialakított választókerület.

55. § (1) Az önkormányzati képviselők választását a szavazás napját megelőzően legalább 60 nappal korábban kell kitűzni.

(2) A választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásának költségeit - az Országgyűlés által megállapított mértékben - az állami költségvetésből kell biztosítani. E pénzeszközök felhasználásáról az Állami Számvevőszék tájékoztatja az Országgyűlést.

(3) A választási szervek tagjai a választást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre átlagbér illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet. A munkáltató a kifizetett bér megtérítését öt napon belül igényelheti.

56. § (1) A polgármester köteles a jelöltek számára azonos feltételekkel tájékoztatást adni a településfejlesztéssel, költségvetéssel összefüggő tényekről, adatokról.

(2) A választási kampány céljára az állami költségvetési szervek azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helyiséget és egyéb szükséges berendezéseket. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampányt folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú községben, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

57. § E törvény mellékletei állapítják meg:

- a) a szavazólapok mintáit;
- b) a választási szervek és munkacsoportok tagjai által tett eskü vagy fogadalom szövegét;
- c) a listaindításhoz szükséges egyéni választókerületi jelöltek számát;
- d) a megyei közgyűlésbe választható képviselők számát;
- e) a közvetett módon létrejövő helyi kisebbségi önkormányzat megalakításához szükséges települési önkormányzati kisebbségi képviselők számát;
- f) a lakóhelytől eltérő tartózkodási helyen történő szavazáshoz kiadott igazolás mintáját.

58. § A választással és a választójogosultsággal kapcsolatos választási, államigazgatási és bírósági eljárás illetékmentes.

59. § (1) Ha a helyi, illetve a területi választási bizottság tagjainak a száma - a jelölés lezárását követően - nem éri el az 5 főt, a települési képviselőtestület, illetőleg a megyei, fővárosi közgyűlés felhatalmazása alapján az általa kijelölt bizottság a választási bizottságot kiegészíti.

(2) A települési és a helyi kisebbségi képviselőtestület tagjai számának meghatározásához, továbbá az egyéni választókerületek, valamint a szavazókörök kialakításánál a lakosság számát a választás napját megelőző 60. napon a helyi személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adatai alapján kell megállapítani.

60. § Ha a szavazás napján a szavazatszámláló bizottság tagjainak száma kevesebb mint három, akkor a helyi választási bizottság más szavazatszámláló bizottság esküt tett tagjai vagy a póttagok közül a bizottságot kiegészíti.

61. § (1) Az e törvényben meghatározott határidők teljesítésén - ha a törvény másképpen nem rendelkezik - a teljesítési határnap 16.00 óráját kell érteni.

(2) Az e törvényben megállapított jelölt- és listabejelentési, valamint a jogorvoslati határidők, továbbá a helyi kisebbségi önkormányzati választás kitűzésének, valamint a választási szervek tagjai részére kifizetett és a munkáltató által visszaigényelhető átlagbér megtérítésének kezdeményezésére vonatkozó határidők jogvesztőek.

62. § (1) E törvény alapján a belügyminiszter rendeletben állapítja meg:

- a) az önkormányzati választás előtt a választók és választójoggal nem rendelkezők nyilvántartása, valamint a választókerületek és a szavazókörök kialakítása előkészítésének rendjét;
- b) a választási eljárás határidőit és határnapjait;
- c) a választási szervek mellett működő munkacsoportok feladatait és tagjainak képzését; az országos, területi, helyi választási munkacsoport közötti hatáskör megosztást;
- d) a választások állami feladatainak számítástechnikai, szavazatösszesítési rendjének megszervezését, technikai lebonyolítását;
- e/ a választók nyilvántartásának, értesítésének, az ajánlólapok, az ajánlóívek és a jelöltek nyilvántartásának mintáját, a választási jegyzőkönyvek, adatlapok és nyomtatványok mintáit, példányszámát és továbbításának rendjét;
- f) a választás előzetes országos eredményének és végleges országosan összesített adatainak a tartalmát, valamint az országos kisebbségi önkormányzat megválasztásának eredményére vonatkozó adatok tartalmát;
- g) a választási költségek normatíváit, tételeit, elszámolási rendjét;
- h) az országos kisebbségi önkormányzati választások eljárási rendjét.

(2) A belügyminiszter az (1) bekezdés b/ pontja alapján kiadott rendeletében a határidőt, határnapot a közvetlenül megelőző, vagy követő munkanapra állapíthatja meg, ha a határidő vagy határnap egyébként heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esne.

(3) A választási szervek mellett működő munkacsoportok szakmai tevékenységét a belügyminiszter az országos, illetőleg a területi választási munkacsoport vezetője útján irányítja. A területi munkacsoport vezetője a helyi munkacsoport vezetőjét a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtásának szakmai szabályai tekintetében közvetlenül utasíthatja.

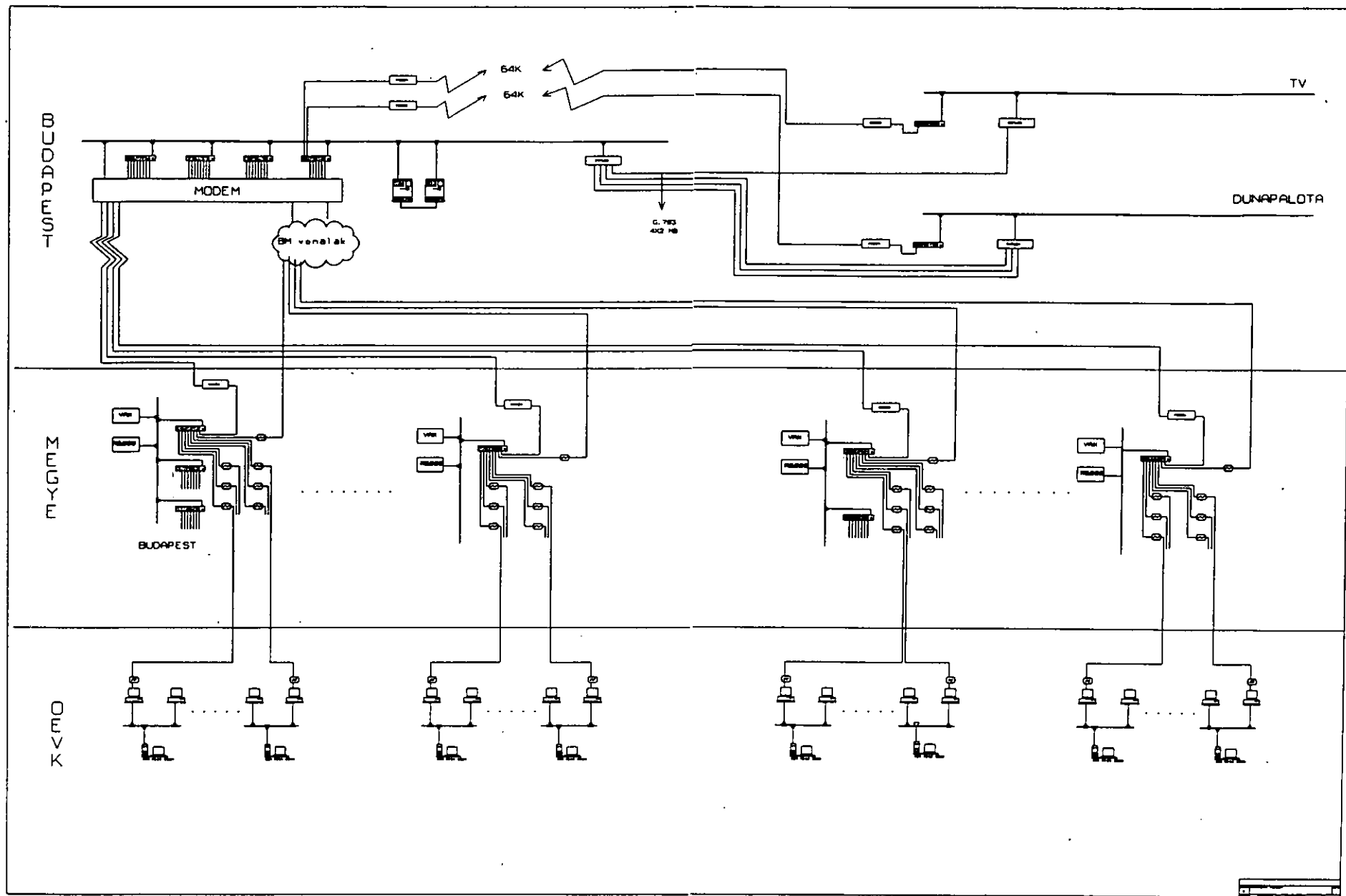
(4) A polgármester, illetőleg a képviselőtestület a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására a munkacsoportnak vagy annak vezetőjének utasítást nem adhat.

(5) Az országos választási munkacsoport vezetője tájékoztatást ad az országos hírközlő szerveknek és sajtónak az önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának országosan összesített előzetes eredményéről.

(6) Az országos, a területi és helyi választási munkacsoport közszolgálati kiadványt vagy hirdetményt adhat ki, amely a területi illetékesség szerint tartalmazza - pártsemleges módon - a jelöltek, a jelölő szervezetek nevét, illetőleg a megválasztott képviselők és polgármesterek rövid életrajzát, valamint fényképét.

63. § E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

SZÁMÍTÓGÉPES HÁLÓZAT SÉMÁJA.

A/ Kislistás választás szavazólapjának mintája

S Z A V A Z Ó L A P

Önkormányzati képviselők választása
19.... év ..... hónap .....nap

..... (település neve)

Érvényesen szavazni legfeljebb ..... jelöltre lehet

A..... (név) ..... (jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

B..... (név) ..... (jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

/B..... (név kisebbségi
nyelven)/ ..... kisebbségi jelölt

C..... (név) ..... (független jelölt)

Z.....(név) független ..... kisebbségi jelölt

A jelöltekre szavazni a nevük melletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet,
például:

(Ha a választási bizottság a jelöltet nemzeti vagy etnikai kisebbségi jelöltként veszi nyilván-
tartásba, akkor a kisebbség nevét a szavazólapon fel kell tüntetni.)

A jelölt, illetve a jelöltet állító kisebbségi szervezet kívánságára a jelölt, illetve a kisebbségi
szervezet, valamint a nemzeti vagy etnikai kisebbség nevét a szavazólapon a kisebbség nyelvén is
fel kell tüntetni.)

B/ Egyéni választókerületi választás szavazólapjának mintája

SZAVAZÓLAP

Önkormányzati képviselők választása

19 ..... év ..... hónap ..... nap ..... (település neve)

..... számú választókerület

Érvényesen szavazni csak **1** jelöltre lehet.

A ..... (név) ..... (jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

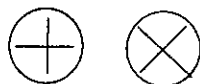
B ..... (név) ..... (jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

/B ..... (név kisebbségi
nyelven)/ ..... kisebbségi jelölt

C ..... (név) ..... (független jelölt)

Z ..... (név) független ..... kisebbségi jelölt

A jelöltekre szavazni a nevük melletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet, például:

(Ha a választási bizottság a jelöltet nemzeti vagy etnikai kisebbségi jelöltként veszi nyilván-
tartásba, akkor a kisebbség nevét a szavazólapra fel kell tüntetni.)

(A jelölt kívánságára a nevét a nemzeti vagy etnikai kisebbség anyanyelvén is tartalmaznia kell
a szavazólapnak.)

C/ Polgármester-/főpolgármester-választás szavazólapjának mintája

S Z A V A Z Ó L A P

Polgármester/Főpolgármester választása

19 ..... év ..... hónap ..... nap

..... (település neve)

Érvényesen szavazni csak **1** jelöltre lehet.

A ..... (név) B ..... (név) Z ..... (név)

(jelölő szervezet neve vagy annak rövidítése, vagy független jelölt)

(jelölő szervezet neve vagy annak rövidítése, vagy független jelölt)

(jelölő szervezet neve vagy annak rövidítése, vagy független jelölt)

(A szavazólap tartalmazza a jelölő szervezet jelvényének lenyomatát fekete-fehér színben.

Ha a jelöltek száma indokolja, a jelöltek nevét az egyéni választókerületi választás szavazólapjának mintája szerint kell a szavazólapra feltüntetni.)

A jelöltre szavazni a neve melletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet, például:

D/ A listás szavazólapok mintája

SZAVAZÓLAP

A fővárosi közgyűlés tagjainak választása/A megyei közgyűlés tagjainak választása

19..... év ..... hónap ..... nap

.....(a főváros/megye neve)

Érvényesen szavazni csak **1** listára lehet.(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

1. .... (jelölt neve)
2. .... (jelölt neve)
3. .... (jelölt neve)
4. .... (jelölt neve)
5. .... (jelölt neve)

1. .... (jelölt neve)
2. .... (jelölt neve)
3. .... (jelölt neve)
4. .... (jelölt neve)
5. .... (jelölt neve)

1. .... (jelölt neve)
2. .... (jelölt neve)
3. .... (jelölt neve)
4. .... (jelölt neve)
5. .... (jelölt neve)

1. .... (jelölt neve)
2. .... (jelölt neve)
3. .... (jelölt neve)
4. .... (jelölt neve)
5. .... (jelölt neve)

A listára szavazni a neve feletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet, például:

(A szavazólap tartalmazza a jelölő szervezet jelvényének lenyomatát fekete-fehér színben.

Ha a listák száma indokolja, a listákat két sorban kell a szavazólapon feltüntetni.)

E/ Helyi kisebbségi önkormányzati képviselőválasztás szavazólapjának mintája

SZAVAZÓLAP

Helyi kisebbségi önkormányzati képviselők választása

19 .... év ..... hónap ..... nap

..... (település neve)

Érvényesen szavazni csak **1** kisebbség listáján szereplő legfeljebb ..... jelöltre lehet.

(Nemzeti és etnikai kisebbség neve)

.....(jelölt neve)
.....(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése)
.....(jelölt neve)
/...../ (jelölt neve kisebbségi nyelven)
.....(jelölt neve)
.....(jelölt neve)
.....(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése)
.....(jelölő szervezet neve
kisebbségi nyelven)

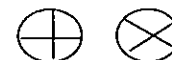
(Nemzeti és etnikai kisebbség neve)

.....(jelölt neve)
.....(jelölt neve)
/...../ (jelölt neve kisebbségi nyelven)
.....(jelölt neve)
/...../ (jelölt neve kisebbségi nyelven)
.....(jelölt neve)
.....(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése)
.....(jelölt neve)

(Nemzeti és etnikai kisebbség neve)

.....(jelölt neve)
.....(jelölt neve)
.....(jelölt neve)
/...../ (jelölt neve kisebbségi nyelven)
.....(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése)
.....(jelölt neve)

A jelöltekre szavazni a nevük melletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet, például:
(A jelölt és a jelölő szervezet kívánságára a nevet a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvén is fel kell tüntetni.)

A választási szervek, munkacsoportok tagjai által tett eskü, illetve fogadalom szövege

"Én ..... esküszöm, hogy az Alkotmány és a Választási törvény rendelkezéseit megtartom és megtartatom. Tisztemet és megbízatásomat Hazám javára, legjobb tudásom szerint, lelkiismeretesen teljesítem.
Isten engem úgy segítjen!"

"Én ..... fogadom, hogy az Alkotmány és a Választási törvény rendelkezéseit megtartom és megtartatom. Tisztemet és megbízatásomat Hazám javára, legjobb tudásom szerint, lelkiismeretesen teljesítem."

***A listaindításhoz szükséges egyéni választókerületi
jelölések száma:***

A településen az egyéni választókerületek száma	A településen azoknak a választókerületeknek a száma, amelyekben az egyéni jelöltállítás a listaindítás feltétele
10	2
14	3
15	3
16	4

70 000 lakos felett minden további 10 000 lakos után eggyel nő az egyéni választókerületben választott, és minden további 15 000 lakos után eggyel nő a listás képviselők száma. A listaindításhoz szükséges egyéni választókerületi jelölések számának megállapításakor törtszám esetén mindig lefelé kell kerekíteni.

Megyei közgyűlés tagjainak száma

Megyenév	a közgyűlés tagjainak száma	10.000 lakos feletti településekre jutó képviselő	10.000 lakos alatti településekre jutó képviselő
Baranya	40	11	29
Bács-Kiskun	46	19	27
Békés	40	18	22
Borsod-Abaúj-Zemplén	59	19	40
Csongrád	40	15	25
Fejér	40	6	34
Győr-Moson-Sopron	41	9	32
Hajdú-Bihar	40	16	24
Heves	40	10	30
Jász-Nagykun-Szolnok	40	18	22
Komárom-Esztergom	40	18	22
Nógrád	40	10	30
Pest	80	42	38
Somogy	40	9	31
Szabolcs-Szatmár-Bereg	48	9	39
Tolna	41	15	26
Vas	40	11	29
Veszprém	40	16	24
Zala	40	5	35

A közvetett módon létrejövő helyi kisebbségi önkormányzat megalakításához szükséges - egyazon kisebbség jelöltjeként megválasztott - települési önkormányzati képviselők száma:

A települési önkormányzat képviselőtestülete tagjainak száma	A közvetett módon létrejövő helyi kisebbségi önkormányzat tagjainak száma
5-13	3
14-17	4
18-22	5
23-24	6
25-26	7
27	8

70 000 lakos felett minden további 10 000 lakos után eggyel nő az egyéni választókerületben választott, és minden további 15 000 lakos után eggyel nő a listás képviselők száma. A közvetett módon létrejövő helyi kisebbségi önkormányzat megalakításához szükséges kisebbségi képviselők számának megállapításakor törtszám esetén mindig lefelé kell kerekíteni.

.....
Polgármesteri Hivatal

Igazolás
a választók nyilvántartásából való törlésről és felvételtől
a lakóhelytől eltérő tartózkodási helyen történő szavazáshoz

I.

A választópolgár neve: .....

Személyazonosító jele: .....

Lakóhelyének címe: .....

A választópolgár nyilatkozik, hogy az ..... év .....hónap ..... napra kitűzött választáson
..... (helységnév) kíván szavazni.

A nyilatkozat alapján a választópolgárt a nyilvántartásból töröltem.

.....
Dátum

.....
jegyző

II.

Tartózkodási hely címe: .....

A polgármesteri hivatal címe: .....

A szavazókör sorszáma és címe: .....

A választópolgárt a nyilvántartásba .....sorszám alatt felvettem.

.....
Dátum

.....
jegyző
vagy a szavazatszámoló bizottság elnöke

VI.

A belügyminiszter 20/1994. (X. 11.) BM rendelete

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 1994. december 11-ére kitűzött választása eljárási határidőinek és határnapjainak naptár szerinti megállapításáról

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1994. évi LXII. törvénnyel módosított 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 62. § (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek **1994. december 11-ére** kitűzött választásának naptár szerinti határidőit és határnapjait a következők szerint állapítom meg:

1. §

A választási szervek létrehozása

(1) Az Országos Választási Bizottságot, Területi Választási Bizottságot **1994. október 21-ig**, a szavazatszámoló bizottságokat **1994. november 21-ig** ki kell egészíteni, amennyiben létszámuk (a módosított 1989. évi XXXIV.) a törvényben foglalt szám alá csökken. (Övjt. 13. § (3) bek.)

(2) A helyi választási bizottság választott tagjait **1994. október 21-ig** meg kell választani. (Övjt. 15. § (5) bek.)

(3) Az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottság létrehozásához az országgyűlési képviselőválasztásra megválasztott szavazatszámoló bizottságot 2 taggal ki kell egészíteni **1994. október 21-ig**. (Övjt. 15. § (1) bek.)

(4) A szavazatszámoló bizottságok pótagjait legkésőbb **1994. november 21-ig** kell megválasztani. (Övjt. 15. § (5) bek.)

(5) A szavazatszámoló bizottságba valamint a helyi és a területi választási bizottságba a jelölt szervezet, vagy a független jelölt **1994. november 22-ig**, de legkésőbb **1994. december 9-én 16.00 óráig** jelentheti be, hogy kit bíz meg a választási szerv tagjaként. (Övjt. 15. § (4) és (5) bek.)

2. §

A választási szervek tevékenysége

(1) A helyi kisebbségi önkormányzati választás kitűzését **1994. október 17-ig** lehet kezdeményezni. (Övjt. 50/A § (3) bek.)

(2) A Helyi Választási Bizottság:

- a) a törvényes feltételeknek megfelelő és a törvényben foglalt határidőn belül benyújtott kérelem alapján **1994. október 27-ig** kitűzi a helyi kisebbségi önkormányzati választást; (Övjt. 19. § (2) l/ pont és 50/A. § (1) bek.)
- b) **1994. november 4-ig** hirdetményt tesz közzé a választás napjáról, a választással és a jelöléssel kapcsolatos tudnivalókról, továbbá az érvényes jelöléshez szükséges ajánlások számáról; (Övjt. 19. § (2) bek. a) pont)
- c) **1994. november 24-ig** nyilvántartásba veszi a jelölteket, illetőleg a törvényes feltételeknek meg nem felelő jelölést visszautasítja; (Övjt. 19. § (2) b) pont)
- d) **1994. november 25-én** közzéteszi a jelöltek nevét, a jelölő szervezet nevét, illetőleg a független jelölés tényét, valamint elvégzi az Övjt. 28. § (4) bekezdésben előírt sorsolást, továbbá kisorsolja a listák számát; (Övjt. 19. § (2) bek. d) pont)
- e) **1995. január 5-ig** közli az Országos Választási Bizottsággal - a kisebbség megjelölése mellett - az önkormányzati képviselő testületbe választott, illetőleg a közvetlen módon létrejövő helyi kisebbségi önkormányzati képviselők, továbbá a szószóló nevét és lakcímét; (Övjt. 19. § (2) bek. f) pont)
- f) legkésőbb **1995. február 9-re** összehívja - a nemzeti és etnikai kisebbségi jogokról szóló törvény alapján - a helyi elektort választó választási gyűlést; (Övjt. 19. § (2) bek. n/ pont és 1993. évi LXXVII. tv. 32. § (2) bek.)
- g) **1995. február 15-ig** közli az Országos Választási Bizottsággal az elektorválasztó gyűlésen megválasztott azonos kisebbséghez tartozó elektorok nevét és címét. (1993. évi LXXVII. tv. 33. § (1) bek.)

(3) A Megyei Választási Bizottság:

- a) A helyi választási bizottságok esetében **1994. október 24-ig**, a szavazatszámoló bizottságok vontakozásában **1994. november 21-ig** az illetékes jegyző kezdeményezésére, hivatalból megbízva a hiányzó tagokat azokon a településeken, ahol a helyi választási illetve szavazatszámoló bizottságok tagjainak megválasztására - az alacsony lakosság szám vagy összeférhetlenségi szabályok miatt, illetőleg azért mert a képviselőtestület működésében akadályozott - e rendelet 1. § (1) - (2) bekezdésében foglalt határidőig nem került sor; (Övjt. 20. § (1) bek. h) pontja)
- b) **1994. november 4-ig** felhívást bocsát ki a jelölésre, valamint közzéteszi az érvényes jelölés feltételeit; (Övjt. 20. § (1) bek. a) pontja)

- c) **1994. november 24-ig** nyilvántartásba veszi a listákat és az azokon szereplő jelölteket, illetőleg visszautasítja azt a listát vagy jelölést, amely a törvényes feltételeknek nem felel meg; (Övjt. 20. § (1) bek. b) pont)
- d) **1994. november 25-én** közzéteszi a jelöltek nevét, a jelölő szervezet nevét, illetőleg a független jelölés tényét, valamint elvégzi az Övjt. 28. § (4) bekezdés szerinti és a listák sorszámanak a sorsolását. (Övjt. 20. § (1) bek. c) pont)

(4) A Fővárosi Választási Bizottság:

- a) **1994. november 24-ig** nyilvántartásba veszi a listákat és az azokon szereplő jelölteket, továbbá a főpolgármester jelölteket, illetőleg visszautasítja azt a listát illetőleg jelöltet, amely illetve aki a törvényes feltételeknek nem felel meg; (Övjt. 20. § (3) bek. a) pontja)
- b) ellátja az e rendelet 2. § (2) bekezdésének a), b) és d) pontjában meghatározott feladatokat az ott megjelölt határidőig; (Övjt. 20. § (3) bek. d) pont)
- c) legkésőbb **1995. február 9-re** összehívja a fővárosi kisebbségi önkormányzatot választó elektorok gyűlését. (Övjt. 20. § (3) bek. e) pont)

(5) Az Országos Választási Bizottság összehívja az országos kisebbségi önkormányzatot választó elektorok gyűlését legkésőbb **1995. április 10-re**. (Övjt. 21. § f) pont és az 1993. évi LXXVII. tv. 33. § (2) bek.)

3. §

A jelölés

(1) Választópolgárok vagy jelölő szervezetek **1994. november 6-ától november 21-ig** ajánlhatnak jelöltet. (Övjt. 25. § (1) bek.)

(2) Az a választópolgár, akit több helyen is jelöltnek ajánlottak, legkésőbb **1994. november 22-ig** nyilatkozik, hogy melyik jelölést fogadja el. (Övjt. 25. § (4) bek.)

(3) Az egyéni választókerületi kisebbségi jelölt **1994. november 22-ig** írásban közölheti a helyi választási bizottsággal, hogy a kisebbségi kompenzációs listán nem kíván indulni. (Övjt. 50. § (3) bek.)

(4) A jelöltet az illetékes választási szervhez legkésőbb **1994. november 22-én 16.00 óráig** kell bejelenteni. (Övjt. 27. § (3) bek.)

(5) Amennyiben a választókerületben két vagy több azonos család- és utónevű személy indult, a jelöltként később jelentkező személynek **1994. november 22-én** gondoskodni kell arról, hogy az előző jelölttől megkülönböztethető legyen. (Övjt. 30. § (5) bek.)

(6) Kompenzációs, fővárosi és megyei listát az illetékes választási bizottságnál **1994. november 23-ig** kell írásban bejelenteni. (Övjt. 30. § (2) bek.)

(7) Az ajánló lapokat, az ajánlóíveket, valamint a technikai nyilvántartást - amennyiben ellene kifogást nem nyújtottak be - az illetékes választási bizottságnak, **1994. december 11-én** meg kell semmisíteni. (Övjt. 28. § (2) bek.)

4. §

Választási kampány

(1) Választási kampányt **1994. november 6-tól december 9-én 24.00 óráig** lehet folytatni. (Övjt. 23. § (1) és (5) bek.)

(2) „Fizetett választási hirdetés” jelzéssel az országos és a helyi hírközlő szervek **1994. november 6-tól december 9-én 24.00 óráig** - azonos feltételek mellett - jelöltet népszerűsítő hirdetést tehetnek közzé. (Övjt. 23. § (3) bek.)

(3) A jelölés, illetve a listaállítás arányában a helyi közszolgálati hírközlő szervek **1994. november 26-tól december 9-én 24.00 óráig** legálább egyszer ingyenesen közlik a jelölő szervezetek, a független jelöltek, továbbá a polgármester jelöltek választási felhívását. (Övjt. 23. § (3) bek.)

(4) Az országos közszolgálati hírközlő szervek azonos műsorfeltételekkel, azonos időtartamban, kommentár nélkül **1994. december 9-én** közreadják annak a nyolc jelölő szervezetnek a választási összefoglalóját, amelyek országos összesítésben a legtöbb képviselő- és polgármester-jelöltet, illetőleg listát állították. (Övjt. 23. § (4) bek.)

(5) Az országos és helyi közszolgálati hírközlő szervek **1994. december 9-én** külön műsoridőt biztosítanak a jelöltet állító nemzeti és etnikai kisebbségek választási összefoglalójának. (Övjt. 48. § (3) bek.)

(6) A választásokkal kapcsolatos közvéleménykutatás eredményét **1994. december 2-án 24.00 órától december 11-én 19.00 óráig** nyilvánosságra hozni nem szabad. (Övjt. 23. § (6) bek.)

5. §

Választók nyilvántartása, szavazókörök kialakítása

(1) A választójoggal nem rendelkező polgárok jegyzékének összeállítása céljából azok nyilvántartása, valamint a helyi, a területi és a központi személyiadat- és lakcímnnyilvántartás **1994. október 12-től** összekapcsolható. (Övjt. 4/B. § (2) bek.)

(2) A települési és a helyi kisebbségi képviselő testület tagjai számának meghatározásához, továbbá az egyéni választókerületek, valamint a szavazókörök kialakításánál a lakosság számát a jegyző **1994. október 12-én** a helyi személyiadat- és lakcímnnyilvántartást adatai alapján állapítja meg. (Övjt. 59. § (2) bek.)

(3) A jegyző az egyéni választókerületek sorszámát és területét legkésőbb **1994. október 21-ig** állapítja meg. (Övjt. 10. § (3) bek.)

(4) A szavazókörök számát, sorszámát és területi beosztását a jegyző legkésőbb **1994. október 21-ig** állapítja meg. (Övjt. 12. § (1) bek.)

(5) A helyben működő párt vagy társadalmi szervezet, a választókerületek lakosság számának aránytalanságára hivatkozva **1994. október 24-ig** kérhet jogorvoslatot a főjegyzőtől, aki legkésőbb **1994. október 28-ig** dönt. (Övjt. 10. § (4) bek.)

(6) A jegyző **1994. október 28-ig** közli a területi munkacsoport vezetőjével a helyi kisebbségi önkormányzati választásokra irányuló kezdeményezéseket, aki **1994. október 31-ig** továbbítja ezen kezdeményezések adatait az Országos Választási Munkacsoport felé. (Övjt. 50/A. § (3) bek.)

(7) A jegyző településenként, egyéni választókerületenként, azon belül szavazókörönként legkésőbb **1994. november 4-ig** összeállítja a választók nyilvántartását, valamint elkészíti a nyilvántartásba való felvételről szóló értesítést, továbbá összeállítja azoknak a nagykorú polgároknak a jegyzékét, akiknek nincs választójoguk. (Övjt. 4. § (1) és (2) bek.)

(8) A jegyző a (7) bekezdésben foglalt nyilvántartásban **1994. december 10-én 16.00 óráig** átvezeti a változásokat. (Övjt. 4. § (1) bek.)

(9) A választók nyilvántartását **1994. november 7-től - november 17-ig** közszemlére kell tenni. A közszemlére tétel időpontját **1994. november 4-ig** közzé kell tenni. (Övjt. 5. § (4) bek.)

(10) A választópolgárokat nyilvántartásba való felvételükről legkésőbb **1994. november 9-ig** értesíteni kell (Övjt. 5. § (4) bek.)

(11) A választói nyilvántartásba való felvétel, vagy a nyilvántartásból való kihagyás miatt **1994. november 7-től - november 17-ig** emelhető kifogás a jegyzőnél. (Övjt. 6. § (1) bek.)

(12) Az Országos Személyiadat- és Lakcímnyilvántartó Hivatal a választópolgárok nevét, valamint lakcímét a jelölő szervezeteknek, a jegyző a közszemlére tett választói nyilvántartás másolatát a jelölt számára **1994. november 11-ig** bejelentett igény alapján **1994. november 25-én** díjfizetés ellenében átadja. (Övjt. 5. § (8) és (9) bek.)

(13) A (12) bekezdés szerinti adatszolgáltatás adatait **1994. december 11-én** meg kell semmisíteni és az erről készült jegyzőkönyvet **1994. december 14-ig** át kell adni az adatszolgáltatónak. (Övjt. 5. § (10) bek.)

(14) A választók nyilvántartásába való felvételhez igazolást levélben lehet kérni úgy, hogy az **1994. december 6-ig** megérkezzen az eljáró jegyzőhöz. Igazolást **1994. december 10-én 16.00 óráig** lehet kiadni. (Övjt. 7. § (6) bek.)

6. §

Egyéb határidők

(1) A választási szervek tagjai részére a választás napját követő napra kifizetett átlagbért a munkáltatók **1994. december 16-ig** igényelhetik vissza. (Övjt. 55. § (3) bek.)

(2) A választási iratokat meg kell semmisíteni, az összesítő jegyzőkönyv, valamint a szavazóköri jegyzőkönyvek első példányait **1995. március 13-án** át kell adni az illetékes levéltárnak. (Övjt. 41. § (5) és (8) bek.)

7. §

Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

(Kuncze Gábor)
belügyminiszter

Country HUNGARY
Year 1994 Language HUNGARIAN
Description ~~MEMO~~ MEMO TO PARTIES,
CIVIC AND MINORITY ORGANIZATIONS
INDEP. CANDIDATES FOR ELECTION
OF MAYORS AND MINORITY REPRES.
IFES developed/sponsored? voluntarily

A VÁLASZTÁSI FÜZETEK EDDIG MEGJELENT SZÁMAI

1. Országos Választási Bizottság elvi állásfoglalásai
Időközi országgyűlési választások
2. A társadalombiztosítási képviselők választása
3. Tájékoztató a pártok és független jelöltek részére
az országgyűlési képviselők 1994. évi választásáról
4. Módszertani ajánlás a Választási Információs Szolgálat
felállítására és működtetésére
5. Tájékoztató a szavazatszámláló bizottságok részére
az országgyűlési képviselők választásához 1994. május 8.
6. Tájékoztató az OEVK jegyzői számára
7. Tájékoztató a települési jegyzők feladatairól
8. Pénzügyi tájékoztató füzet
9. Jogszabálygyűjtemény az országgyűlési képviselők
1994. évi választásához
10. 1994. évi országgyűlési képviselő-választás jelöltjei
11. 1994. évi országgyűlési képviselő-választás jelöltjei II.
12. Országgyűlési választások 1994.
13. Az 1994. évi országgyűlési képviselő-választások
hivatalos végeredménye
14. Tájékoztató az 1994. évi kisebbségi önkormányzati
képviseelő-választás kezdeményezéséről
15. Jogszabálygyűjtemény az önkormányzati képviselők és
polgármesterek 1994. évi választásához
16. Választási információs szolgálatok az önkormányzati
és kisebbségi választásokon 1994.
17. Végrehajtási rendeletek az önkormányzati képviselők és polgármesterek
1994. évi választásához